

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ

Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020

Τα κείμενα ολοκληρώθηκαν τον Ιούνιο 2017

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Το παρόν Ευρετήριο δεν φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα ολοκληρωμένο λεξικό όρων. Πρόκειται για ένα πρακτικό εργαλείο που μπορεί να υποβάλλεται σε τακτικές αναθεωρήσεις, με στόχο τη διαρκή ενημέρωσή του, την προσαρμογή του σε διοικητικές αλλαγές και τον εμπλουτισμό του με νέους όρους και λήμματα.

Οι κατά καιρούς επικαιροποιήσεις του θα είναι διαθέσιμες μέσω των ιστοσελίδων της ΜΟΔ στη διεύθυνση www.mou.gr

Μπορείτε να απευθύνεστε στη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ) α.ε., επισημαίνοντας «Για το Ευρετήριο Όρων Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020» στη διεύθυνση:

Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης
Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Α.Ε. (ΜΟΔ) α.ε.
Τομέας Υπηρεσιών Σχεδιασμού και Οργάνωσης
Λ. Ριανκούρ 78α, 115 24 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: +30 213 1310 100
Fax: +30 210 7700.502
e-mail: webmaster@mou.gr

Πρόλογος

Έχοντας ως γνώμονα την επιτυχία των αντίστοιχων εγχειριδίων με τίτλους «Ευρετήριο Όρων του ΚΠΣ» (για το Β΄ ΚΠΣ), «Ευρετήριο Όρων του Γ΄ ΚΠΣ» και «Ευρετήριο Όρων της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013» τα οποία ανατυπώθηκαν πολλές φορές για να καλύψουν τις ανάγκες των χρηστών τους, το νέο εγχειρίδιο με τίτλο «Ευρετήριο Όρων της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020» αποτελεί τη συνέχεια της σειράς Ευρετηρίων της ΜΟΔ.

Το νέο Ευρετήριο είναι μία αναθεωρημένη έκδοση και περιλαμβάνει την επικαιροποίηση των όρων των προηγούμενων ευρετηρίων αλλά και τους όρους που εισήγαγαν οι νέοι θεσμοί και μηχανισμοί της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020. Πρόκειται για έναν αλφαβητικό κατάλογο των όρων που συναντώνται συχνότερα στα Επιχειρησιακά Προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους και ειδικότερα της ορολογίας που αναφέρεται σε:

- ⇒ Διαχείριση - Παρακολούθηση - Αξιολόγηση Προγραμμάτων
- ⇒ Διαδικασίες Υλοποίησης Έργων
- ⇒ Διάρθρωση της Εθνικής Κεντρικής και Περιφερειακής Διοίκησης
- ⇒ Θεσμικά Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
- ⇒ Χρηματοοικονομικούς όρους.

Στόχος μας είναι να προσφέρουμε τόσο στους φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση και παρακολούθηση των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 όσο και στο ευρύτερο κοινό που ενδιαφέρεται για την απόκτηση γενικότερων γνώσεων σχετικά με τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της χώρας, ένα αξιόπιστο και εύχρηστο εργαλείο που θα παρέχει σωστή ενημέρωση και πληροφόρηση και θα συμβάλλει στην κατανόηση των όρων και στην εδραίωση μιας κοινής ορολογίας.

Ελπίζουμε ότι και αυτή η έκδοση της ΜΟΔ θα αξιοποιηθεί και θα αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμη.

Παναγιώτης Πάντος
Πρόεδρος ΔΣ ΜΟΔ ΑΕ

Κατάλογος Εύρεσης Όρων

Αγρότης.....	1
Αγροτικά προϊόντα	1
Αειφορική Χρήση	1
Αειφόρος ανάπτυξη Sustainable development	1
Αίτηση πληρωμής	1
Ακαθάριστη Εγχώρια Δαπάνη	1
Ακαθάριστο Εγχώριο Εισόδημα	2
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.....	2
Άμεσες δαπάνες.....	2
Άμεσες δαπάνες προσωπικού	2
Άμεσες πληρωμές Direct payments	2
Αναδάσωση	2
Ανάδοχος / εργολήπτης / μελετητής / προμηθευτής / πάροχος υπηρεσιών	2
Αναθέτοντες φορείς	3
Αναθέτουσες αρχές.....	3
Ανάκληση Απόφασης Ένταξης Έργου	3
Ανάκτηση	3
Ανάκτηση (από απόβλητα)	3
Ανακύκλωση	4
Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.....	4
Αναπτυξιακός Νόμος Ν.4399/2016	4
Ανεργία	4
Ανταγωνισμός.....	5
Ανταγωνιστικότητα.....	5
Αξιολόγηση	6
Αξιολόγηση Προγράμματος.....	6
Άξονας Προτεραιότητας.....	6
Απασχόληση	7
Απασχολησιμότητα	7
Απάτη.....	7

Απευθείας ανάθεση	7
Απλή Μελέτη	8
Απόβλητα	8
Απορρόφηση	8
Απόφαση Ένταξης	8
Απόφαση Υλοποίησης με Ίδια Μέσα / Αυτεπιστασία	9
Αρμόδιες Αρχές για τα ΕΠ 2014-2020	9
Αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης	9
Αρχή της αποδοτικότητας	9
Αρχή της οικονομίας	10
Αρχή της αποτελεσματικότητας.....	10
Αρχή της αναλογικότητας.....	10
Αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης.....	10
Αρχή Ελέγχου ή Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).....	11
Αρχή Πιστοποίησης (τ. Αρχή Πληρωμής)	11
Αρχές περιφερειακής αυτοδιοίκησης.....	11
Αρχική Κατάρτιση	11
Ασύγχρονη εκπαίδευση.....	11
Ασύμβατη κρατική ενίσχυση	11
Άυλες Ενέργειες ή «Soft» Ενέργειες.....	12
βιώσιμη ανάπτυξη	12
Γενική Διεύθυνση (Directorate General)	12
Γενική Κυβέρνηση	12
Γενικό Λογιστήριο του Κράτους	13
Γενικός Κανονισμός 2014-2020	13
Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών	13
Γωνιά Ανακύκλωσης	14
Δαπάνες βάσει Απλοποιημένου Κόστους	14
Δαπάνες βάσει τυποποιημένης κλίμακας κόστους ανά μονάδα	14
Δαπάνες ως κατ' αποκοπή	14
Δείκτης.....	14
Δελτίο Δήλωσης Δαπανών Υποέργου (ΔΔΔ)	14
Δελτίο Δήλωσης Επίτευξης Δεικτών Πράξης (ΔΔΕΔΠ)	15
Δελτίο Προόδου Ενεργειών Ωρίμανσης & Υποχρεώσεων	15
Δέσμευση ή νομική δέσμευση	15
Δήλωση δαπανών	15
Δημόσια δαπάνη	15

Δημόσια επιχείρηση.....	16
Δημόσιες συμβάσεις.....	16
Δημόσιες συμβάσεις άνω των ορίων / συμβάσεις άνω των ορίων.....	16
Δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων / συμβάσεις κάτω των ορίων.....	17
Δημοσιονομική διόρθωση.....	17
Δημόσιος Τομέας.....	17
Δια-βίου εκπαίδευση.....	17
Δια-βίου κατάρτιση.....	17
Διαγωνισμοί μελετών.....	18
Διάθεση (αποβλήτων).....	18
Διακρατική συνεργασία.....	18
Διαπεριφερειακή συνεργασία.....	19
Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ).....	19
Διασφάλιση ποιότητας.....	19
ΔΙΑΥΓΕΙΑ.....	20
ΔΙΑΥΛΟΣ.....	20
Διαχείριση αποβλήτων.....	20
Διαχείριση Έργου.....	20
Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών.....	20
Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) ή Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ).....	21
Διαχειριστικές Αρχές Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.....	21
Διαχειριστικές Αρχές Τομεακών ΕΠ.....	22
Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) ΕΠΑΛΘ.....	22
Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) ΠΑΑ.....	22
Διαχειριστική Επάρκεια.....	23
Διαχειριστική Επάρκεια - Α. Διοικητική Ικανότητα.....	23
Διαχειριστική Επάρκεια - Β. Επιχειρησιακή ικανότητα.....	23
Διαχειριστική Επάρκεια - Γ. Χρηματοοικονομική ικανότητα.....	24
Διευθύνουσα υπηρεσία / Επιβλέπουσα Υπηρεσία.....	24
Διευρωπαϊκά δίκτυα (ΔΕΔ).....	24
Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών.....	24
Δικαιούχος.....	25
Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	25
Δίκτυο αστικής ανάπτυξης.....	25
Δράση για το κλίμα.....	26
Εμπορία εκπομπών: μείωση εκπομπών με το μικρότερο δυνατό κόστος.....	27
Έγγραφο.....	27

Έγγραφο διαδικασίας σύναψης της σύμβασης / έγγραφο της σύμβασης	27
Εγκατάσταση Μηχανικής Ανακύκλωσης και Κομποστοποίησης	28
Εγκριτική απόφαση	28
Εδαφική Στατιστική Μονάδα	28
Εδαφική συνοχή	28
Εθνικές κεντρικές αρχές αγορών (ΕΚΑΑ)	28
Εθνική Αρχή Συντονισμού	28
Εθνική Δαπάνη ή Ακαθάριστη Εθνική Δαπάνη	29
Εθνική Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση 2014-2020	29
Εθνικό Εισόδημα ή Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα	29
Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ)	30
Εθνικό Προϊόν ή Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν	30
Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)	30
Ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα	30
Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης σε Ευρωπαϊκά και Διεθνή θέματα	30
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	31
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	31
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	31
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	32
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης των ΕΠ του στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία»	32
Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων	32
Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΕΥΟΠΣ)	33
Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης	33
Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης των Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ)	33
Ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο	33
Ειδικός στόχος	34
Εκ των προτέρων αιρεσιμότητα Ex-ante conditionality	34
Ελεγκτικό Συνέδριο	34
Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ)	34
Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων, Οργανισμός ENTERPRISE GREECE A.E.	34
Έμμεσες δαπάνες	35
Έμμεση πληρωμή	35
Έμπορος (αποβλήτων)	35
Ενδιάμεσες πληρωμές	35
Ενδιάμεσος οργανισμός	36
Ενδιάμεσος φορέας	36

Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης	36
Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων	36
Ένταλμα Πληρωμής	36
Ένταξη της διάστασης του φύλου (Gender Mainstreaming)	37
Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση (e-learning)	37
Εξειδίκευση	37
Εξειδίκευση Επιχειρησιακού Προγράμματος	37
Επαναχρησιμοποίηση (αποβλήτων)	37
Επεξεργασία αποβλήτων	38
Επιδοτήσεις	38
Επικαιροποίηση Τεχνικού Δελτίου - Ν. 4314/14	38
Επικουρικές δραστηριότητες αγορών	38
Επικουρικότητα (Subsidiarity)	39
Επιλέξιμες Δαπάνες	40
Επιλέξιμη πράξη	40
Επιλεξιμότητα	40
Επιλεξιμότητα των δαπανών	40
Επιτελεστικότητα	40
Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ	41
Επιτροπή Παρακολούθησης (ΕΠΠα)	41
Επιτροπή των Περιφερειών	42
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ)	42
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας	42
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ)	43
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ)	43
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»	43
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»	44
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια»	44
Επιχορήγηση	44
Έργα – γέφυρες	44
Εργοδότης	44
Εταιρική σχέση	45
Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020	45
Ετήσιο διαρθρωτικό ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης	45
Ετήσια Έκθεση υλοποίησης	45
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ)	46
Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία (ΕΕΣ)	46

Ευρωπαϊκή Ένωση (European Union)	47
Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission).....	48
Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ).....	49
Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία	49
Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.....	49
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) (European Investment Bank)	50
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)	51
Ευρωπαϊκό Δίκτυο Παρακολούθησης για την εδαφική ανάπτυξη και συνοχή European Spatial Planning Observation Network (ESPON).....	51
Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο	52
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Centre Européen pour le Développement de la Formation Professionnelle - CEDEFOP)	52
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (European Parliament)	53
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) (European Social Fund)	54
Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα (Eco - Label).....	54
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή Συμβούλιο Αρχηγών Κρατών και Κρατών και Κυβερνήσεων	54
Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (Fonds Européen de Développement).....	55
Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (European Investment Fund)	55
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (European Regional Development Fund)	56
Ευρωπαϊκός Ενεργειακός Χάρτης.....	56
Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος (ΕΟΧ).....	57
Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ)	58
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (European Environment Agency)	59
Ευρωπαϊκός πυλώνας των κοινωνικών δικαιωμάτων.....	59
Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας (ΕΧΕ).....	60
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής (European Ombudsman).....	61
Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα	62
Ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές (ΕΕΑ)	62
Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ)	63
Ευρωπαϊκή τεχνική αξιολόγηση	63
Εφαρμοστές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες	63
Εφαρμοστέο δίκαιο	63
Θύλακες Ανεργίας	63
Ιδιωτική Συμμετοχή	64
Καθαρή Εθνική Δαπάνη	64
Καθαρό Εθνικό Εισόδημα.....	64
Καθεστώς ενίσχυσης	64
Καινοτομία.....	64

Κανόνας αυτόματης αποδέσμευσης.....	64
Κανονισμός	65
Κανονισμός Κοινών Διατάξεων (Κανονισμός (ΕΕ) Αριθ. 1303/2013).....	65
Κανονισμός Αγροτικής Ανάπτυξης	65
Κανονισμός ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας	65
Κατηγορίες μελετών	66
Κατηγορία περιφερειών	67
Κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	67
Κατώτατα όρια (Ν.4412/2016)	67
Κεντρική αρχή αγορών (ΚΑΑ)	67
Κεντρική Διοίκηση ή Δημόσιο ή Κράτος	67
Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ)	67
Κεντρικές κυβερνητικές αρχές (ΚΚΑ)	68
Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)	68
Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας	68
Κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ)	68
Κοινή τεχνική προδιαγραφή	69
Κοινή Υπουργική Απόφαση	69
Κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (Common Procurement Vocabulary)	69
Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)	69
Κοινοτικές Αποφάσεις	69
Κοινοτικές Οδηγίες.....	69
Κοινοτικές Συστάσεις και Γνώμες	69
Κοινοτικοί Κανονισμοί	70
Κοινωνική καινοτομία.....	70
Κοινωνική Οικονομία	70
Κρατική ενίσχυση	71
Κρατικές ενισχύσεις	71
Κρατικός Προϋπολογισμός	71
Κύριος του Έργου / Εργοδότης	71
Κύρια Μελέτη.....	71
Λογαριασμός υπό μεσεγγύηση.....	72
Λογιστική χρήση	72
Λογιστικό έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας	72
Μακροπεριφερειακή στρατηγική	72
Μεγάλο Έργο.....	72
Μελέτη	73

Μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής.....	73
Μεσαίες επιχειρήσεις	73
Μέτρο (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)	73
Μέτρο» για το ΠΑΑ	73
Μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές	73
Μη συμμόρφωση της πράξης	73
Μηχανισμός «Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη (ΔΣΕ) Connecting Europe Facility (CEF)	74
Μικρή επιχείρηση	74
MME	74
Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων ΑΕ.....	75
Μονάδες φυσικού αντικειμένου.....	75
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις.....	76
Νέος γεωργός.....	76
Οικονομικό έτος	76
Οικονομικός φορέας.....	76
Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ)	76
Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)	77
Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ)	77
Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσίων Επενδύσεων (ΟΠΣ-Π.Δ.Ε ή «e-pde»).....	77
Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου	77
«Ορίζοντας 2020» Horizon 2020	77
OLAF (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης) (European Anti-Fraud Office)	78
Οικονομικός φορέας.....	78
Ονοματολογία των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS).....	79
Οργανισμοί δημοσίου δικαίου	79
παραγωγός αποβλήτων	79
Παρακολούθηση.....	80
Παράνομη κρατική ενίσχυση	80
Παραστατικά δαπανών	80
Παρατυπία	80
Πάροχος υπηρεσιών διαδικασιών σύναψης συμβάσεων / Πάροχος υπηρεσιών σύναψης συμβάσεων	80
Παρέμβαση	80
Περατωθείσα πράξη	80
Περιβαλλοντικοί Όροι	81
Περιοχή προγράμματος.....	81
Περιφέρεια (Καν. (ΕΕ) 1305/2013).....	81

Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (13) του ΕΣΠΑ 2014-2020	81
Περιφερειακές ενισχύσεις.....	82
Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων	82
Πιστοποίηση δαπανών	82
Πίστωση	82
Πληροφόρηση – δημοσιότητα	83
Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων» (ΠΣΚΕ)	83
Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων	83
Πληρωμή.....	83
Πολιτική Συνοχής.....	84
Πολύ μικρή επιχείρηση	84
Ποσό δημοπράτησης	84
Ποσό σύμβασης.....	84
Ποσοστό στήριξης (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)	85
Πραγματικές Δαπάνες.....	85
Πράξη - Ν. 4314/14	85
«Πράξη» για το ΠΑΑ και το ΕΠΑΛΘ.....	85
Πράξη ΣΔΙΤ.....	85
Πράσινο Σημείο	85
Πρόγραμμα	86
Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ)	86
Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας	86
Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)	86
Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΕΣ).....	87
Προγραμματισμός	87
Προεκτιμώμενη αμοιβή	87
Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση (αποβλήτων).....	87
Προϊόντα γεωγραφικής ένδειξης	87
Προϊόντα ιδιοτυπίας	88
Προϊσταμένη Αρχή.....	88
Προκαταβολή.....	88
Πρόληψη	88
Προσθετικότητα	88
Προστασία του περιβάλλοντος	88
Προστατευόμενη περιοχή	89
Προσφέρων	89
Προσωρινή αποθήκευση στερεών αποβλήτων	89

Προτεραιότητα.....	89
Προτεραιότητες για το ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας	89
Προτεραιότητες για το ΠΑΑ	89
Πρότυπο.....	89
Πρωτόκολλο του Κυότο	90
Πυλώνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	90
Ρύπανση.....	91
Σήμα (label)	91
Σοβαρή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου	91
Στόχος.....	91
Στρατηγικές Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (Research and Innovation Strategies for Smart Specialisation - RIS3)	92
Στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη	92
Στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία κοινοτήτων.....	92
Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής	92
Στρατηγική για θαλάσσια λεκάνη.....	92
Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων	93
Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση.....	93
Σύγχρονη εκπαίδευση.....	93
Συλλογή (αποβλήτων)	93
Σύμβαση.....	93
Σύμβαση σύμπραξης	93
Σύμβαση Ramsar	94
Συμβατική αμοιβή	94
Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	94
Σύμπλεγμα φορέων (Καν. (ΕΕ) 1305/2013) (cluster)	94
Συμπληρωματικότητα της συνδρομής των Ταμείων	95
Συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)	95
Συμφωνία – πλαίσιο.....	95
Συμφωνία περί δημοσίων συμβάσεων (ΣΔΣ).....	95
Συμφωνητικό (N.4412/2016)	95
Σύμφωνο αποδοχής όρων.....	95
Σύμφωνο εταιρικής σχέσης.....	96
Συνδρομή Ταμείου.....	96
Συνεκτικότητα της συνδρομής των Ταμείων	96
Συνεχιζόμενη εκπαίδευση	96
Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση	96

Σύνθετη Μελέτη	96
Συνοπτικός διαγωνισμός	97
Συντονισμός της συνδρομής των Ταμείων	97
Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου ΣΔΕ (ΣΔΕ) για τα ΕΠ του ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΤΣ	98
Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων	100
Συστημική παρατυπία	100
Σχετικές ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις	100
Ταμείο Συνοχής	101
Ταμείο χαρτοφυλακίου	101
Τελική αμοιβή	102
Τελική Έκθεση υλοποίησης	102
Τελικός αποδέκτης	102
Τεχνικές Υπηρεσίες / λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες	102
Τεχνική Βοήθεια (ΕΠ)	103
Τεχνική προδιαγραφή	104
Τεχνικό Δελτίο Πράξης	104
Τεχνικό πλαίσιο αναφοράς	104
Τεχνικό συμβούλιο	105
Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (7) του ΕΣΠΑ 2014-2020	105
Τραπεζική ένωση της Ευρώπης	105
Τροποποίηση Τεχνικού Δελτίου	105
Υλοποίηση με ίδια μέσα (Αυτεπιστασία)	105
Υπερδέσμευση (Overbooking)	106
Υποστηρικτικές μελέτες και έρευνες	106
Υποτομέας της Κεντρικής Κυβέρνησης	106
Υποτομέας ΟΤΑ	106
Υποτομέας ΟΚΑ	106
Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου ΕΠΑΛΘ	106
Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου ΠΑΑ	107
Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης (ΥΠΑΣΥΔ 2014-2020)	107
Υποψήφιος	107
Φάκελος Πράξης	107
Φορέας κατασκευής του έργου	107
Φορέας Χρηματοδότησης Έργου	107
Φυσικό αντικείμενο σύμβασης	107
Φυσικοί πόροι	107
Χρηματοδοτικά Εργαλεία (2014-2020)	108

Χωρική και αστική ανάπτυξη	108
Χωριστή συλλογή (αποβλήτων)	109
Ψηφιακή Υπογραφή	109
Ωρίμανση Έργου	109
Ωριμότητα	109
CORDIS	109
EURES - Ευρωπαϊκές υπηρεσίες απασχόλησης	109
INTERACT	110
INTERREG EUROPE	110
Natura 2000	111
NUTS	111
URBACT - Πρόγραμμα δικτύου για την αστική ανάπτυξη	112

Αγρότης

Στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, ο γεωργός είναι ένα άτομο (ή ομάδα ατόμων π.χ. συνεργασίες, οι εταιρείες και τα άλλα νομικά δομές μέσω των οποίων διεξάγεται μια επιχείρηση), των οποίων η εκμετάλλευση βρίσκεται στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το οποίο ασκεί γεωργική δραστηριότητα.

Αγροτικά προϊόντα

Τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα I της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την εξαίρεση των αλιευτικών προϊόντων, αλλά συμπεριλαμβανομένου του βαμβακιού.

Αειφορική Χρήση

Η χρήση συστατικών της βιολογικής ποικιλότητας, κατά τρόπο και κατά αναλογία τέτοια που δεν προκαλείται μακροπρόθεσμα συρρίκνωση της βιολογικής ποικιλότητας, διατηρώντας κατ' αυτόν τον τρόπο το δυναμικό της να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και στις επιδιώξεις των σημερινών και των μελλοντικών γενεών.

Αειφόρος ανάπτυξη Sustainable development

Η αειφόρος ανάπτυξη ορίστηκε στην έκθεση Brundtland της Διεθνούς Επιτροπής για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη του 1987 «Το κοινό μέλλον μας» ως «μια ανάπτυξη που ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να διακυβεύει την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες». Η αειφόρος ανάπτυξη θέλει να συγκεράσει την οικονομική ανάπτυξη και την προστασία των κοινωνικών και περιβαλλοντικών ισορροπιών. Το 2001 η ΕΕ ενέκρινε μια στρατηγική υπέρ της αειφόρου ανάπτυξης. Αυτή η στρατηγική αναθεωρήθηκε το 2006 και προέβλεψε «ένα μακροπρόθεσμο όραμα για την αειφορία στο οποίο η οικονομική μεγέθυνση, η κοινωνική συνοχή και η προστασία του περιβάλλοντος συνδυάζονται μεταξύ τους και αλληλοϋποστηρίζονται». Η επανεξέταση της στρατηγικής από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2009 υπογράμμισε ότι εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες μη αειφόρες τάσεις καθώς και ότι πρέπει να γίνουν περισσότερες προσπάθειες σε αυτό το πεδίο. Ωστόσο, σημείωσε επίσης την πρόοδο της ΕΕ όσον αφορά τη συνεκτίμηση της αειφόρου ανάπτυξης σε πολλές από τις πολιτικές της (μεταξύ άλλων πολιτική για το εμπόριο και την ανάπτυξη) και επισήμανε την τροπή που πήρε σε σχέση με την κλιματική αλλαγή και την προώθηση μιας οικονομίας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Η αειφόρος ανάπτυξη κατέστη επισήμως ένας από τους μακροπρόθεσμους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πηγή: Eur-Lex

Αίτηση πληρωμής

Αίτηση πληρωμής ή δήλωση δαπανών που υποβάλλει το κράτος - μέλος στην Επιτροπή.

Πηγή: N. 4314/14

Ακαθάριστη Εγχώρια Δαπάνη

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος που προκύπτει ως το άθροισμα των δαπανών για την αγορά των τελικών αγαθών και υπηρεσιών, το οποίο καταναλώνεται σε μια οικονομία κατά τη διάρκεια ενός έτους, μέσα στην επικράτεια της χώρας, ανεξάρτητα από τη μόνιμη κατοικία των ιδιοκτητών των συντελεστών παραγωγής.

Ακαθάριστο Εγχώριο Εισόδημα

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος που προκύπτει ως το άθροισμα των εισοδημάτων, το οποίο παράγεται σε μια οικονομία κατά τη διάρκεια ενός έτους, μέσα στην επικράτεια της χώρας, ανεξάρτητα από τη μόνιμη κατοικία των ιδιοκτητών των συντελεστών παραγωγής.

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος (που προκύπτει ως το σύνολο των προϊόντων και υπηρεσιών διαφόρων κλάδων και δραστηριοτήτων της οικονομίας), το οποίο παράγεται κατά τη διάρκεια ενός έτους, μέσα στην επικράτεια της χώρας, ανεξάρτητα από τη μόνιμη κατοικία των ιδιοκτητών των συντελεστών παραγωγής.

Άμεσες δαπάνες

Άμεσες δαπάνες είναι οι δαπάνες που πραγματοποιεί ο δικαιούχος οι οποίες συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του συγχρηματοδοτούμενου έργου και αυτή η σύνδεση μπορεί τεκμηριωμένα να αποδειχθεί.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Άμεσες δαπάνες προσωπικού

Είναι οι δαπάνες για αμοιβές των φυσικών προσώπων τα οποία απασχολούνται με την προετοιμασία, τη διοίκηση / διαχείριση και την υλοποίηση της πράξης.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Άμεσες πληρωμές

Direct payments

Άμεσες ενισχύσεις καθορίστηκαν με τη μεταρρύθμιση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής το 1992. Πριν από τη μεταρρύθμιση αυτή, η Κοινή Γεωργική Πολιτική υποστήριζε τιμές: δηλαδή τις τιμές στις οποίες οι αγρότες που πωλούνται τα προϊόντα τους στην αγορά (η στήριξη αυτή δεν καταβαλλόταν απευθείας στους γεωργούς). Η μεταρρύθμιση του 1992 μείωσε το επίπεδο της στήριξης των τιμών. Για να αποφευχθεί μια αντίστοιχη μείωση των εισοδημάτων των αγροτών, εισήχθησαν οι άμεσες πληρωμές.

Σήμερα, οι άμεσες ενισχύσεις που χορηγούνται στους γεωργούς για τη στήριξη των εισοδημάτων τους και να τους αποζημιώσει για την παραγωγή τους των δημόσιων αγαθών.

Αναδάσωση

Η φύτευση των δέντρων με σκοπό τη δημιουργία δασικών εκτάσεων ή το δάσος. Στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, ο όρος αναφέρεται σε μέτρα, που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για να ενθαρρύνει την ανάπτυξη νέων δασικών εκτάσεων για να φέρει οφέλη για το περιβάλλον.

Ανάδοχος / εργολήπτης / μελετητής / προμηθευτής / πάροχος υπηρεσιών

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «ανάδοχος» ή «εργολήπτης» ή «μελετητής» ή «προμηθευτής» ή «πάροχος υπηρεσιών» νοείται ο οικονομικός φορέας στον οποίο έχει ανατεθεί με δημόσια σύμβαση ή σύμβαση, η κατασκευή έργου ή η μελέτη έργου ή η προμήθεια αγαθών ή η παροχή υπηρεσιών αντίστοιχα.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Αναθέτοντες φορείς

Ως «αναθέτοντες φορείς» νοούνται οι αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια του άρθρου 224 του Ν.4412/2016. Αναθέτοντες φορείς είναι εκείνοι οι οποίοι:

- α) είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, οι οποίες ασκούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234·
- β) αν δεν είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, ασκούν, μεταξύ των δραστηριοτήτων τους, κάποια από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234 ή συνδυασμό τέτοιων δραστηριοτήτων και λειτουργούν επί τη βάση ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων τα οποία εκχωρεί αρμόδια αρχή της Ελλάδας.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Αναθέτουσες αρχές

Ως αναθέτουσες αρχές νοούνται το κράτος, οι αρχές περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου και οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Ανάκληση Απόφασης Ένταξης Έργου

Απόφαση με την οποία απεντάσσεται μία πράξη από το ΕΠ. Εκδίδεται μετά την ένταξη της πράξης όταν διαπιστωθεί μη συμμόρφωση του δικαιούχου με τις υποχρεώσεις του, ή αδυναμία συνέχισης της χρηματοδότησης της πράξης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα διότι δημιουργούνται σοβαροί κίνδυνοι ως προς τη δημοσιονομική εξέλιξη του Προγράμματος ή ως προς την επιβάρυνση των εθνικών πόρων.

Με απόφαση του αρμόδιου Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα στον οποίο υπάγεται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ ή του Γενικού Γραμματέα στον οποίο υπάγεται η Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή της περιφέρειας, ανακαλείται η απόφαση ένταξης και κοινοποιείται εγγράφως στο δικαιούχο.

Επιπλέον η ανάκληση της απόφασης ένταξης αποστέλλεται στον φορέα που πραγματοποιεί τις πληρωμές της πράξης, τον φορέα χρηματοδότησης, τη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του ΥΠΟΙΟ και την Αρχή Πιστοποίησης.

Ανάκτηση

Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ανάκτηση (από απόβλητα)

Οποιαδήποτε εργασία της οποίας το κύριο αποτέλεσμα είναι ότι απόβλητα εξυπηρετούν ένα χρήσιμο σκοπό αντικαθιστώντας άλλα υλικά τα οποία, υπό άλλες συνθήκες, θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση συγκεκριμένης λειτουργίας, ή ότι απόβλητα υφίστανται προετοιμασία για την πραγματοποίηση αυτής της λειτουργίας, είτε στην εγκατάσταση είτε στο γενικότερο πλαίσιο της οικονομίας. Στο Παράρτημα ΙΙ του Ν. 4042/2012 παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος των εργασιών ανάκτησης.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Ανακύκλωση

Οποιαδήποτε εργασία ανάκτησης με την οποία τα απόβλητα μετατρέπονται εκ νέου σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που προορίζονται είτε να εξυπηρετήσουν και πάλι τον αρχικό τους σκοπό είτε άλλους σκοπούς. Περιλαμβάνει την επανεπεξεργασία οργανικών υλικών αλλά όχι την ανάκτηση ενέργειας και την επανεπεξεργασία σε υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή σε εργασίες επίχωσης.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Οι μη ορυκτές πηγές ενέργειας, όπως η αιολική ενέργεια, η ηλιακή ενέργεια, η ενέργεια κυμάτων, η παλιρροϊκή ενέργεια, η βιομάζα, τα αέρια που εκλύονται από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, τα βιοαέρια, η γεωθερμική ενέργεια, η υδραυλική ενέργεια που αξιοποιείται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

Αναπτυξιακός Νόμος Ν.4399/2016

Ο Αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016 αποτελεί ένα σημαντικό αναπτυξιακό εργαλείο στην εθνική προσπάθεια ανασύστασης του υγιούς επιχειρηματικού ιστού της χώρας και προσέλκυσης περισσότερων Ελλήνων και ξένων ιδιωτών επενδυτών. Ο νόμος αποτελεί εξαιρετικά σημαντική τομή σε σχέση με τους αντίστοιχους νόμους του παρελθόντος, τόσο ως προς τη λογική που τον διέπει όσο και ως προς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα αναστροφής της ισχυρής τάσης αποεπένδυσης. Με το νόμο επιδιώκεται η καθιέρωση ενός βιώσιμου και κοινωνικά δίκαιου μοντέλου ανάπτυξης με τη δημιουργία καινοτομικών,

εξωστρεφών, δυναμικών-βιώσιμων επιχειρήσεων, με την ενίσχυση της απασχόλησης, με έμφαση στο εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό και στη συγκράτηση της φυγής των νέων επιστημόνων στο εξωτερικό, με την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας, με την ενίσχυση των συνεργασιών και την αύξηση του μέσου μεγέθους των επιχειρήσεων, καθώς και με την επανεκβιομηχάνιση της χώρας.

Ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος (Α.Ν.) δεν ενισχύει πλέον «τις υπάρχουσες τάσεις», αλλά στοχεύοντας στην αναδιάρθρωση της ελληνικής οικονομίας για έξοδο από την κρίση δίνει έμφαση σε τομείς που συμβάλλουν στην τεχνολογική αναβάθμιση της χώρας και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και έντασης γνώσης με απώτερη βασική επιδίωξη την κατάκτηση σημαντικά καλύτερης θέσης στον Διεθνή Καταμερισμό Εργασίας. Βασικό ζητούμενο αποτελεί η διαμόρφωση νέας ταυτότητας (branding) της χώρας διεθνώς, αλλά και προς το εσωτερικό. Αυτό θα καταστεί εφικτό με έμφαση σε επιλεγμένους τεχνολογικούς τομείς, που συμβάλλουν στην τεχνολογική αναβάθμιση της χώρας και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και έντασης γνώσης. Με αυτή την έννοια δυο κλάδοι ενισχύονται ιδιαίτερα: Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών («Software Engineering made in Greece» - Ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού: γενικά, Μηχανικής, ηλεκτρονικής υγείας, ρομποτικής, αεροδιαστημικής, αναψυχής (π.χ. video games), ασφάλειας κλπ) και Αγροδιατροφή (από το χωράφι έως τον τουρισμό).

Ανεργία

Κατάσταση όσων προσφέρονται για εργασία και δε βρίσκουν απασχόληση έναντι αμοιβής, ανάλογη με την ειδίκευση και τις επαγγελματικές δεξιότητες που διαθέτουν.

Ανταγωνισμός

Μια αγορά με ελεύθερο ανταγωνισμό είναι μια αγορά στην οποία οι επιχειρήσεις, ανεξάρτητες η μία από την άλλη, ασκούν την ίδια δραστηριότητα και ανταγωνίζονται μεταξύ τους για να προσελκύσουν τους καταναλωτές. Με άλλα λόγια, είναι μια αγορά στην οποία κάθε επιχείρηση υπόκειται στις ανταγωνιστικές πιέσεις των άλλων. Ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός παρέχει έτσι ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον στις επιχειρήσεις αλλά και μια σειρά πλεονεκτημάτων στους καταναλωτές (μειωμένες τιμές, καλύτερη ποιότητα, ευρύτερο φάσμα επιλογών κ.λπ.).

Σκοπός της ευρωπαϊκής πολιτικής ανταγωνισμού είναι η εξασφάλιση ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ [άρθρα 101 έως 109 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)] βασίζονται σε 5 κύριους άξονες:

- την απαγόρευση των εμπορικών συμφωνιών και πρακτικών που αντίκεινται στους κανόνες του ανταγωνισμού καθώς και της κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης που δύνανται να περιορίσουν τον ανταγωνισμό εντός της κοινής αγοράς (αντιμονοπωλιακοί κανόνες)
- τον προληπτικό έλεγχο των σχεδίων συγκεντρώσεων που παρουσιάζουν ευρωπαϊκή διάσταση (ήτοι, για να διασφαλιστεί ότι το μεγάλο μέγεθος της προτεινόμενης συγκέντρωσης στην αγορά της ΕΕ δεν αναμένεται να οδηγήσει σε περιορισμό του ανταγωνισμού)
- τον έλεγχο των ενισχύσεων που χορηγούν οι χώρες της ΕΕ, οι οποίες απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό με την ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής
- το άνοιγμα του ανταγωνισμού σε ορισμένους τομείς που στο παρελθόν βρίσκονταν υπό τον έλεγχο κρατικών μονοπωλίων, όπως οι αγορές των τηλεπικοινωνιών, των μεταφορών ή της ενέργειας
- τη συνεργασία με τις αρχές ανταγωνισμού εκτός της ΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού μεριμνούν για το σεβασμό των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ. Η συνεργασία τους μέσω του ευρωπαϊκού δικτύου ανταγωνισμού (ΕΔΑ) εξασφαλίζει την αποτελεσματική και συνεπή εφαρμογή των εν λόγω κανόνων.

Πηγή: Eur-Lex

Ανταγωνιστικότητα

Μια ανταγωνιστική οικονομία είναι μια οικονομία με σταθερά ταχύ ρυθμό αύξησης της παραγωγικότητας· επίσης είναι μία από της καίριες πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ. Η ανταγωνιστικότητα αποτελεί προϋπόθεση για να επιτύχει η ΕΕ τους στόχους μιας «έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομίας με υψηλά επίπεδα απασχόλησης, παραγωγικότητας και κοινωνικής συνοχής», όπως αναφέρεται στη στρατηγική της ΕΕ «Ευρώπη 2020».

Η ΕΕ, για να είναι ανταγωνιστική, πρέπει να υπερτερεί σε σχέση με τους ανταγωνιστές της στην έρευνα και την καινοτομία, τις τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας, την επιχειρηματικότητα, τον ανταγωνισμό, την εκπαίδευση και την κατάρτιση.

Οι 7 εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» επιδιώκουν να αντιμετωπίσουν τις παρακάτω προκλήσεις:

1. Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη
2. Ένωση καινοτομίας
3. Νεολαία σε κίνηση
4. Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους
5. Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης
6. Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας
7. Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας.

Πηγή: Eur-Lex

Αξιολόγηση

Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 έχουν οριστεί τρεις τύποι αξιολόγησης: πριν την περίοδο προγραμματισμού (εκ των προτέρων), κατά και μετά (εκ των υστέρων). Η πολιτική συνοχής αξιολογείται βάσει εταιρικής σχέσης. Τα Κράτη Μέλη επωμίζονται την εκ των προτέρων αξιολόγηση ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πραγματοποιεί την εκ των υστέρων αξιολόγηση.

Οι αξιολογήσεις κατά την περίοδο προγραμματισμού πραγματοποιούνται κυρίως από τα Κράτη Μέλη, αλλά και η Επιτροπή μπορεί να διενεργήσει τέτοιες αξιολογήσεις με δική της πρωτοβουλία, σε συνεργασία με τα Κράτη Μέλη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μεταξύ άλλων, προτείνει κατευθύνσεις όσον αφορά τις μεθόδους αξιολόγησης και διευκολύνει την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ Κρατών Μελών.

Πηγή: InfoRegio

Αξιολόγηση Προγράμματος

Οι αξιολογήσεις αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της λογικής συνέπειας της συνδρομής των Ταμείων, καθώς και της στρατηγικής και της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων όσον αφορά τα ειδικά διαρθρωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα ενδιαφερόμενα κράτη - μέλη και οι ενδιαφερόμενες περιφέρειες, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης και τη σχετική κοινοτική νομοθεσία όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τη στρατηγική περιβαλλοντική αξιολόγηση. Η αξιολόγηση μπορεί να είναι:

- στρατηγικής φύσης προκειμένου να εξετάζεται η εξέλιξη ενός προγράμματος ή μιας ομάδας προγραμμάτων σε σχέση με τις κοινοτικές και εθνικές προτεραιότητες
- επιχειρησιακής φύσης προκειμένου να υποστηρίζεται η παρακολούθηση ενός επιχειρησιακού προγράμματος

Αξιολογήσεις πραγματοποιούνται πριν (ex-ante), κατά (on going) και μετά (ex-post) την περίοδο προγραμματισμού. Οι αξιολογήσεις διεξάγονται με ευθύνη των κρατών - μελών ή της Επιτροπής, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς εμπειρογνώμονες ή φορείς, λειτουργικά ανεξάρτητους από τις αρχές. Τα αποτελέσματα δημοσιεύονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες για την πρόσβαση στα έγγραφα. Οι αξιολογήσεις χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της τεχνικής βοήθειας. Η Επιτροπή παρέχει ενδεικτικές κατευθύνσεις όσον αφορά τις μεθόδους αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των προτύπων ποιότητας.

Άξονας Προτεραιότητας

Κάθε προτεραιότητα της στρατηγικής στο πλαίσιο του Ε Π που έχει συγκεκριμένους μετρήσιμους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους και περιλαμβάνει ομάδα πράξεων οι οποίες σχετίζονται μεταξύ τους.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Απασχόληση

Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ, η Ένωση και οι χώρες της ΕΕ οφείλουν να συνεργάζονται με στόχο την ανάπτυξη συντονισμένης στρατηγικής για την απασχόληση και την προώθηση εξειδικευμένου, καταρτισμένου και προσαρμοσμένου εργατικού δυναμικού που μπορεί να ανταποκριθεί στις αλλαγές των αγορών εργασίας.

Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Απασχόλησης (ΕΣΑ), που ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ των χωρών, τον συντονισμό των εθνικών πολιτικών και τη συμμετοχή των τοπικών αρχών, συνδικάτων και εργοδοτικών οργανώσεων.

Η χρηματοδοτική υποστήριξη προς την πολιτική απασχόλησης παρέχεται μέσω διαφόρων μέσων, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου που εντάσσονται στους στόχους της ΕΣΑ.

Το νέο πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία (EaSI) (2014-2020) συνενώνει 3 προγράμματα της ΕΕ που αποτελούσαν αντικείμενο χωριστής διαχείρισης από το 2007 έως το 2013: PROGRESS, EURES και μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων Progress (Progress Microfinance). Στόχος του προγράμματος EaSI είναι η ενθάρρυνση της επαγγελματικής κινητικότητας και η παροχή στοχευμένων μικροχρηματοδοτήσεων στα πλέον ευάλωτα άτομα.

Πηγή: Eur-Lex

Απασχολησιμότητα

Η ικανότητα ενός ατόμου να βρει ή να διατηρήσει μία θέση εργασίας σε ένα δεδομένο κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον. Η απασχολησιμότητα αφορά την καταλληλότητα των προσόντων σε σχέση με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, έτσι ώστε το άτομο να μπορεί να βρει ή να διατηρήσει μία θέση εργασίας υπό κανονικές συνθήκες και μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Απάτη

Στο πλαίσιο της γενικότερης μάχης κατά του οργανωμένου εγκλήματος, η καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς συνίσταται στην αντιμετώπιση των παράνομων δραστηριοτήτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Στηρίζεται σε δύο νομικές βάσεις:

- τα άρθρα 67, 82 και 87 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά την αστυνομική και δικαστική συνεργασία για ποινικά θέματα
- τα άρθρα 310, 324 και 325 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά τις δραστηριότητες που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας

Τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ προστατεύονται από μια σειρά κανονισμών κατά της απάτης, καθώς και από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), έναν ανεξάρτητο φορέα που ιδρύθηκε το 1999. Η OLAF διενεργεί διοικητικές έρευνες για υποθέσεις απάτης, σε στενή συνεργασία με τις νομικές και διοικητικές αρχές των Κρατών Μελών, τις ανακριτικές υπηρεσίες και την αστυνομία.

Πηγή: InfoRegio

Απευθείας ανάθεση

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «απευθείας ανάθεση» νοείται η διαδικασία ανάθεσης χωρίς εκ των προτέρων δημοσίωσή, στο πλαίσιο της οποίας οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς αναθέτουν στον οικονομικό φορέα της επιλογής τους, κατόπιν έρευνας αγοράς και διαβούλευσης με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 118 και 328 του Ν.4412/2016.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Απλή Μελέτη

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Απλή Μελέτη» νοείται η μελέτη που περιλαμβάνει μία κύρια αυτοτελή μελέτη και ενδεχομένως τις απαιτούμενες υποστηρικτικές μελέτες.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Απόβλητα

Κάθε ποσότητα ρύπων (ουσιών, θορύβου, ακτινοβολίας ή άλλων μορφών ενέργειας) σε οποιαδήποτε φυσική κατάσταση ή αντικειμένων από τα οποία ο κάτοχός τους θέλει ή πρέπει ή υποχρεούται να απαλλαγεί, εφ' όσον είναι δυνατό να προκαλέσουν ρύπανση.

Σύμφωνα με τον Ν.4042/2012 ως απόβλητο θεωρείται κάθε ουσία ή αντικείμενο, το οποίο ο κάτοχός του απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει.

Απορρόφηση

Όρος που υπολογίζεται, σε επίπεδο Επιχειρησιακού Προγράμματος, ως ποσοστό (%) δαπανών προς δέσμευση, με τρεις διαφορετικές προσεγγίσεις:

- δαπάνες έτους προς δεσμεύσεις έτους (Απορρόφηση Έτους ή Τρέχουσα Απορρόφηση)
- αθροιστικές δαπάνες μέχρι στιγμής προς αθροιστικές δεσμεύσεις μέχρι και το τρέχον έτος (Σωρευτική Απορρόφηση)
- αθροιστική δαπάνη μέχρι στιγμής προς τη συνολική δέσμευση όλων των ετών (Συνολική Απορρόφηση, που ισοδυναμεί με τον όρο «βαθμός ολοκλήρωσης»).

Η χρήση του όρου συναντάται εκτός από το επίπεδο του Προγράμματος και στο επίπεδο του Άξονα Προτεραιότητας.

Απόφαση Ένταξης

Η απόφαση με την οποία εγκρίνεται η ένταξη μιας πράξης σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Η Απόφαση Ένταξης εκδίδεται από το Γενικό ή τον Ειδικό Γραμματέα (για τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα) ή τον Περιφερειάρχη (για Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα). Η Απόφαση Ένταξης αποτελεί αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και αναρτάται στο Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

Η ΔΑ/ΕΦΔ μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πρότασης (άμεση ή συγκριτική) οριστικοποιεί στο ΟΠΣ τα εγκεκριμένα στοιχεία της Πράξης (εισήγηση, απόφαση ένταξης, οριστικοποιημένο Τεχνικό Δελτίο Πράξης) και ενημερώνει τον Δικαιούχο

Για πράξεις προϋπολογισμού άνω των 5 εκ. Ευρώ και για πράξεις συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΚΤ προϋπολογισμού άνω των 2 εκ. Ευρώ, προηγείται της απόφασης ένταξης συνεργασία-συντονισμός με την Εθνική Αρχή Συντονισμού και την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ αντίστοιχα.

Για τα μεγάλα έργα προϋπολογισμού άνω των 25 εκ. Ευρώ στον τομέα του περιβάλλοντος και άνω των 50 εκ. Ευρώ σε άλλους τομείς, η απόφαση ένταξης εκδίδεται μόνο μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Οι αποφάσεις ένταξης των πράξεων δημοσιεύονται στην οικεία ιστοσελίδα της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠ στο οποίο εντάσσονται.

Πηγή: Ν.4314/2014

Απόφαση Υλοποίησης με Ίδια Μέσα / Αυτεπιστασία

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΣΔΕ των ΕΠ 2014-2020 ο δικαιούχος οφείλει να υποβάλει μαζί με την αίτηση χρηματοδότησης και το σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης με ίδια μέσα (εγκεκριμένο από το αρμόδιο όργανο διοίκησης) για κάθε υποέργο που θα υλοποιηθεί με ίδια μέσα στο πλαίσιο μιας πράξης ή για την Πράξη στο βαθμό που η τελευταία ταυτίζεται με ένα υποέργο. Σύμφωνα με το σχέδιο απόφασης ο δικαιούχος οφείλει να αναλύσει, συμπληρώσει τα παρακάτω πεδία:

- Φυσικό αντικείμενο υποέργου
- Προγραμματισμός υλοποίησης
- Δείκτες
- Προϋπολογισμός
- απλοποιημένα κόστη
- Σχήμα διοίκησης, Παρακολούθησης και Παραλαβής υποέργου
- Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Αρμόδιες Αρχές για τα ΕΠ 2014-2020

Αρμόδιες αρχές για τη διαχείριση και έλεγχο των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 είναι :

- α) Η Διαχειριστική Αρχή η οποία ορίζεται για κάθε ΕΠ.
- β) Η Αρχή Πιστοποίησης η οποία ορίζεται για το σύνολο των ΕΠ.
- γ) Η Αρχή Ελέγχου η οποία ορίζεται για το σύνολο των ΕΠ.
- δ) Οι Ενδιάμεσοι Φορείς, εφεξής ΕΦ, στους οποίους ανατίθενται η διαχείριση μέρους ενός ΕΠ ή συγκεκριμένα καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής.

Αρμόδιες αρχές και δομές για το συντονισμό και την εφαρμογή των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 αποτελούν :

- α) Η Εθνική Αρχή Συντονισμού, εφεξής ΕΑΣ, η οποία ορίζεται ως αρχή που ασκεί καθήκοντα συνδέσμου και παρέχει πληροφορίες στην Επιτροπή εκπροσωπώντας συνολικά για το ΕΣΠΑ τη χώρα, συντονίζει τις δραστηριότητες των άλλων σχετικών ορισθεισών αρχών και δομών και προωθεί την εφαρμογή του ενωσιακού και του εναρμονισμένου εθνικού δικαίου.
- β) Οι Επιτελικές Δομές Υπουργείων.

Πηγή: Ν.4314/2014

Αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης

Ως «αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης» νοούνται όλες οι αρχές των διοικητικών μονάδων που εμπίπτουν στο επίπεδο NUTS 3, καθώς και μικρότερες διοικητικές μονάδες, όπως αναφέρονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Αρχή της αποδοτικότητας

Η αρχή της αποδοτικότητας αφορά στην καλύτερη σχέση μεταξύ χρησιμοποιηθέντων μέσων και επιτευχθέντων αποτελεσμάτων

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Αρχή της οικονομίας

Η αρχή της οικονομίας ορίζει ότι τα μέσα που χρησιμοποιούνται από το δικαιούχο για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της πράξης καθίστανται εγκαίρως διαθέσιμα, στην ενδεδειγμένη ποσότητα και ποιότητα και στην καλύτερη τιμή

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020

Αρχή της αποτελεσματικότητας

Η αρχή της αποτελεσματικότητας αφορά στην εκπλήρωση των ειδικών στόχων που έχουν ορισθεί και στην επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020

Αρχή της αναλογικότητας

Η αρχή της αναλογικότητας ρυθμίζει τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση ασκεί τις εξουσίες της. Λειτουργεί σε μεγάλο βαθμό όπως η αρχή της επικουρικότητας. Η αρχή της αναλογικότητας σημαίνει ότι, για την επίτευξη των στόχων της, η ΕΕ θα πρέπει να λαμβάνει μόνο τα αναγκαία μέτρα και τίποτε άλλο. Η αρχή αυτή κατοχυρώνεται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση σύμφωνα με το άρθρο 5, το οποίο αναφέρει: «το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ένωσης δεν υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών». Η προσέγγιση αυτή, όσον αφορά την ευθύνη και τη λήψη αποφάσεων, εφαρμόζεται στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής. Για παράδειγμα, οι κανόνες επιλεξιμότητας θεσπίζονται κυρίως σε εθνικό και όχι σε επίπεδο ΕΕ.

Πηγή: InfoRegio

Αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης

Στόχος της νομοθεσίας για τη μη διακριτική μεταχείριση είναι να παρέχει σε όλα τα άτομα ίση και δίκαιη προοπτική πρόσβασης στις ευκαιρίες που διατίθενται στην εκάστοτε κοινωνία. Η εν λόγω αρχή σημαίνει ουσιαστικά ότι άτομα που βρίσκονται σε παρόμοιες καταστάσεις θα πρέπει να εισπράττουν παρόμοια μεταχείριση και να μην τους φέρονται λιγότερο ευνοϊκά απλώς και μόνο λόγω ιδιαίτερου «προστατευμένου» χαρακτηριστικού τους. Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαγορεύει τη διακριτική μεταχείριση για λόγους εθνικότητας. Επίσης, δίνει τη δυνατότητα στο Συμβούλιο να λάβει την ενδεδειγμένη δράση για την καταπολέμηση των διακρίσεων βάσει φύλου, φυλής, ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Οι διακρίσεις λόγω εθνικότητας απαγορεύονται πάντα από τις Συνθήκες της ΕΕ (καθώς επίσης και οι διακρίσεις λόγω φύλου στο πλαίσιο της απασχόλησης). Οι άλλοι λόγοι διάκρισης αναφέρθηκαν για πρώτη φορά στη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Το 2000 εγκρίθηκαν δύο οδηγίες: η οδηγία για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση που απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, θρησκευτικών πεποιθήσεων, ηλικίας και αναπηρίας στον χώρο της απασχόλησης και η οδηγία για τη φυλετική ισότητα που απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω φυλής ή εθνότητας, και πάλι στο πλαίσιο της απασχόλησης, αλλά επίσης όσον αφορά την πρόσβαση στο σύστημα πρόνοιας και κοινωνικής ασφάλειας, και σε αγαθά και υπηρεσίες. Το 2009, η Συνθήκη της Λισαβόνας προέβλεψε οριζόντια ρήτρα που στοχεύει στην ενσωμάτωση της καταπολέμησης των διακρίσεων στο σύνολο των πολιτικών και δράσεων της ΕΕ (άρθρο 10 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ). Σε αυτόν τον τομέα, της καταπολέμησης των διακρίσεων, πρέπει να χρησιμοποιείται ειδική νομοθετική διαδικασία: το Συμβούλιο οφείλει να ενεργεί ομόφωνα και αφού λάβει τη συγκατάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι ευρωπαίοι πολίτες μπορούν να ασκούν το δικαίωμά τους για δικαστική προσφυγή σε περίπτωση άμεσης ή έμμεσης διακριτικής μεταχείρισης, ιδίως σε περιπτώσεις διαφορετικής μεταχείρισης σε συγκρίσιμες καταστάσεις ή λόγω μειονεκτήματος, το οποίο δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από νόμιμο και αναλογικό σκοπό.

Πηγή: Eur-Lex

Αρχή Ελέγχου ή Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)

Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος - μέλος για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Ως Αρχή Ελέγχου έχει οριστεί η «Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)», στο Υπουργείο Οικονομικών. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ, η Αρχή Ελέγχου είναι κοινή για τα 18 ΕΠ.

Αρχή Πιστοποίησης (τ. Αρχή Πληρωμής)

Η αρχή πιστοποίησης εγγυάται την ακρίβεια και την αξιοπιστία των δηλώσεων δαπανών και των αιτήσεων πληρωμής πριν από την αποστολή τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα Κράτη Μέλη, οι περιφέρειες και άλλοι ενδιαμέσοι φορείς συμμετέχουν στη διαχείριση του ευρωπαϊκού ταμείου περιφερειακής ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του ταμείου συνοχής. Μία αρχή πιστοποίησης ορίζεται από μία ή περισσότερες από τις προαναφερθείσες ομάδες για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα που συγχρηματοδοτούν αυτά τα ταμεία.

Τα ειδικά καθήκοντα των αρχών πιστοποίησης περιλαμβάνουν τα εξής:

- Πιστοποίηση της συμμόρφωσης των δαπανών με τους κανόνες και τα κριτήρια των Κρατών Μελών και της ΕΕ
- Διασφάλιση επαρκούς ενημέρωσης των διαχειριστικών αρχών προς υποστήριξη των αιτημάτων τους
- Συνεκτίμηση των εκθέσεων ελέγχου
- Συλλογή δεδομένων σε ηλεκτρονική μορφή
- Καταγραφή των μη χρησιμοποιηθέντων/ ανακτηθέντων κονδυλίων που πρέπει να επιστραφούν στην Επιτροπή

Ως Αρχή Πιστοποίησης έχει οριστεί η «Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ, η ΑΠ είναι κοινή για τα 18 ΕΠ.

Αρχές περιφερειακής αυτοδιοίκησης

Ως «αρχές περιφερειακής αυτοδιοίκησης» νοούνται όλες οι αρχές των διοικητικών μονάδων που απαριθμούνται ενδεικτικώς στα επίπεδα NUTS 1, και 2 και οι μικρότερες διοικητικές μονάδες, όπως αναφέρονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Αρχική Κατάρτιση

Ο πρώτος πλήρης κύκλος κατάρτισης για ένα συγκεκριμένο επάγγελμα. Συχνά διαιρείται σε δύο μέρη:

1. βασική κατάρτιση, που ακολουθείται από
 2. Ειδίκευση.
-

Ασύγχρονη εκπαίδευση

Μελέτη μαθημάτων που διατίθενται διαδικτυακά μέσα από το σύστημα διαχείρισης και παρακολούθησης της εκπαίδευσης (Learning Management System) και σε χώρο και χρόνο που επιλέγει ο εκπαιδευόμενος.

Ασύμβατη κρατική ενίσχυση

Κρατική ενίσχυση, την οποία η Επιτροπή δεν μπορεί να εγκρίνει, διότι στρεβλώνει τον ανταγωνισμό εντός της εσωτερικής αγοράς (βλ. παράνομη κρατική ενίσχυση, ασύμβατη κρατική ενίσχυση, παράνομη κρατική ενίσχυση).

Άυλες Ενέργειες ή «Soft» Ενέργειες

Θεωρούνται οι ενέργειες των οποίων οι παρεμβάσεις αφορούν:

- στην εκπαίδευση και κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού
- εκπόνηση προγραμμάτων σπουδών
- επιστημονική έρευνα
- επαγγελματικό προσανατολισμό
- διασύνδεση και επικοινωνία επιχειρήσεων
- έρευνα αγοράς κλπ. και
- γενικότερα παρεμβάσεις πλην εκείνων της υλικοτεχνικής υποδομής (όπως κατασκευές τεχνικών έργων, αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και μηχανημάτων, κλπ.).

βιώσιμη ανάπτυξη

Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης αναφέρεται σε μορφή αναπτυξιακής πολιτικής η οποία επιδιώκει να ικανοποιήσει τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανάγκες της κοινωνίας κατά τρόπο που να εξασφαλίζει τη βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και, κυρίως, τη μακροπρόθεσμη ευημερία. Βασίζεται στην παραδοχή ότι η ανάπτυξη πρέπει να ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την ευημερία των επόμενων γενεών. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι δημιουργούνται οι συνθήκες για μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη με ταυτόχρονη εξασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος.

Η βιώσιμη ανάπτυξη είναι πρωταρχικός στόχος της ΕΕ, η οποία έχει δημοσιεύσει τη δική της στρατηγική βιώσιμης ανάπτυξης. Στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, η βιώσιμη ανάπτυξη είναι βασική αρχή που καθορίζεται στον κανονισμό κοινών διατάξεων, ο οποίος παρέχει το πλαίσιο πολιτικής για όλα τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία.

Πηγή InfoRegio

Γενική Διεύθυνση (Directorate General)

Ο διοικητικός μηχανισμός που επικουρεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην εκπλήρωση του έργου της. Οι Γενικές Διευθύνσεις αποτελούν τους ειδικούς τομείς στην εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών και στη γενική διοικητική διαχείριση. Σε κάθε Γενική Διεύθυνση προΐσταται ένας Γενικός Διευθυντής, ο οποίος είναι υπόλογος στον Επίτροπο που έχει την πολιτική και επιχειρησιακή ευθύνη του έργου που επιτελεί η Γενική Διεύθυνση.

Γενική Κυβέρνηση

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει Γενική Κυβέρνηση: περιλαμβάνει τρία υποσύνολα (υποτομείς) της Κεντρικής Κυβέρνησης, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ), σύμφωνα με τους κανόνες και τα κριτήρια του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΟΛ). Οι φορείς εκτός Κεντρικής Διοίκησης, που περιλαμβάνονται στους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης (λοιποί φορείς της Γενικής Κυβέρνησης), προσδιορίζονται, ανά υποτομέα, από το Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και αποτελούν ξεχωριστά νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης ή από ΟΤΑ.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και έχει τις εξής γενικές αρμοδιότητες:

1. Καταρτίζει τον προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό του Κράτους.
2. Επιμελείται της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και ασκεί έλεγχο στις δημόσιες δαπάνες.
3. Συμπράττει υποχρεωτικά στην έκδοση κανονιστικών πράξεων που προκαλούν δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
4. Ασκεί έλεγχο στην οικονομική διαχείριση των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, των ΟΤΑ πρώτου και δευτέρου βαθμού και των ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ, που χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό, την ΕΕ ή διεθνείς οργανισμούς.
5. Ασκεί έλεγχο στη διαχείριση των Προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ ή διεθνείς οργανισμούς.
6. Παρακολουθεί και ελέγχει την κίνηση των εκτός προϋπολογισμού λογαριασμών της δημόσιας διαχείρισης και συντονίζει τις χρηματικές εκροές από τον κεντρικό λογαριασμό του Δημοσίου.

Λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση του ελέγχου στην οικονομική διαχείριση του κράτους.

Γενικός Κανονισμός 2014-2020

Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

Για να βελτιωθεί ο συντονισμός και να εναρμονιστεί η εφαρμογή των ταμείων που παρέχουν στήριξη στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή, δηλαδή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής, με τα ταμεία για την αγροτική ανάπτυξη, δηλαδή του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τον τομέα των θαλάσσιων υποθέσεων και της αλιείας, δηλαδή των μέτρων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), θα πρέπει να θεσπιστούν κοινές διατάξεις για όλα αυτά τα ταμεία («Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία – ΕΔΕΤ»). Επιπλέον, ο παρών κανονισμός περιέχει γενικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής, αλλά δεν εφαρμόζονται στο ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ, καθώς και γενικές διατάξεις οι οποίες είναι κοινές για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΘΑ, αλλά δεν εφαρμόζονται στο ΕΓΤΑΑ. Επειδή κάθε ΕΔΕΤ έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, θα πρέπει να καθοριστούν σε χωριστούς κανονισμούς ειδικοί κανόνες εφαρμοστέοι σε κάθε ΕΔΕΤ καθώς και στο ΕΤΠΑ για τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασία.

Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών

Σύστημα λογισμικού για τη διαχείριση και ανάλυση χαρτογραφικής πληροφορίας. Το σύστημα αυτό χρησιμοποιεί χάρτες σε ψηφιακή μορφή και βρίσκει εφαρμογή σε τομείς όπως: το κτηματολόγιο, ο αστικός και περιφερειακός σχεδιασμός, τα δίκτυα των οργανισμών κοινής ωφέλειας και άλλες αστικές εξυπηρετήσεις.

Γωνιά Ανακύκλωσης

Οργανωμένος δημόσιος ή ιδιωτικός πολύ μικρής έκτασης, όπου οι πολίτες εναποθέτουν χωριστά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα αστικά απόβλητα τα οποία εν συνεχεία συλλέγονται από τον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Δαπάνες βάσει Απλοποιημένου Κόστους

Δαπάνες βάσει Απλοποιημένου Κόστους: είναι οι δαπάνες που δηλώνονται μετά από εφαρμογή συγκεκριμένης μεθόδου απλοποιημένου κόστους που έχει προσδιοριστεί με σαφήνεια στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων.

Πηγή: Ν. 4314/14

Δαπάνες βάσει τυποποιημένης κλίμακας κόστους ανά μονάδα

Οι δαπάνες (ως κατ' αποκοπή ποσό) που υπολογίζονται βάσει προσδιορισμένου από τη ΔΑ μοναδιαίου κόστους ανά μονάδα μέτρησης φυσικού αντικειμένου.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Δαπάνες ως κατ' αποκοπή

Δαπάνες ως κατ' αποκοπή ποσό για την υλοποίηση προκαθορισμένου φυσικού αντικειμένου, τις οποίες οι δικαιούχοι δηλώνουν ως επιλέξιμη δαπάνη της πράξης ή του υποέργου ή επί μέρους δράσεων. Η επιλογή κατ' αποκοπή ποσού χρησιμοποιείται για πράξεις, υποέργα με συνολική δημόσια δαπάνη <100.000 ευρώ.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Δείκτης

Όρος με τον οποίο εννοείται συνήθως η ποσοστιαία σύγκριση ενός μεγέθους με κάποιο άλλο αντίστοιχο μέγεθος. Η χρησιμοποίηση δεικτών ως μέσων συγκριτικής παρουσίασης στοιχείων, σε συνδυασμό με τη γραφική παρουσίαση της διαχρονικής εξέλιξής τους, διευκολύνει τη συγκριτική αξιολόγηση μεγάλου όγκου στοιχείων.

Δελτίο Δήλωσης Δαπανών Υποέργου (ΔΔΔ)

Το Δελτίο Δήλωσης Δαπανών αφορά πράξεις ΕΤΠΑ και ΕΚΤ εξαιρουμένων των κρατικών ενισχύσεων. Υποβάλλεται για κάθε Υποέργο της συγχρηματοδοτούμενης Πράξης και περιλαμβάνει τα στοιχεία τεκμηρίωσης των δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί και οι οποίες αντιστοιχούν στο εκτελεσθέν φυσικό αντικείμενο. Το ΔΔΔ υποβάλλεται πριν την παρέλευση του πρώτου δεκαημέρου (α' 10ημέρου) από τη λήξη του ημερολογιακού μήνα εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η δαπάνη. Η ΔΑ επαληθεύει διοικητικά το ΔΔΔ και εξετάζει: οι δαπάνες που δηλώνονται στο ΔΔΔ συμφωνούν με τα αντίγραφα των παραστατικών.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020, Ν.4314/2014

Δελτίο Δήλωσης Επίτευξης Δεικτών Πράξης (ΔΔΕΔΠ)

Το Δελτίο Δήλωσης Επίτευξης Δεικτών Πράξης (ΔΔΕΔΠ) υποβάλλεται από το Δικαιούχο για κάθε πράξη τουλάχιστον μία φορά για κάθε έτος υλοποίησης. Η υποβολή του ΔΔΕΔΠ μπορεί να γίνει περισσότερες φορές εντός του έτους, σε χρονικά διαστήματα που προσδιορίζει η αρμόδια ΔΑ ανάλογα με τη φύση της πράξης και τη συχνότητα μέτρησης των δεικτών του ΕΠ, ιδίως για τις πράξεις του ΕΚΤ για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων (microdata) μέσω των απογραφικών δελτίων συμμετεχόντων, σύμφωνα με την Απόφαση Ένταξης και τις εκάστοτε ειδικές υποχρεώσεις του Δικαιούχου. Το ΔΔΕΔΠ συμπληρώνεται για όλους τους δείκτες που έχουν ενσωματωθεί στο ΤΔΠ της πράξης.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Δελτίο Προόδου Ενεργειών Ωρίμανσης & Υποχρεώσεων

Ο δικαιούχος υποβάλλει Δελτίο Προόδου Ενεργειών Ωρίμανσης & Υποχρεώσεων Πράξης κάθε φορά που μία ενέργεια:

- Αλλάζει στάδιο
- Δεν επιτυγχάνεται εντός της προβλεπόμενης χρονικής προθεσμίας και δηλώνεται η νέα εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσής της
- Παρουσιάζεται πρόβλημα ή εμπλοκή στην υλοποίησή της

αντικαθιστά το Δελτίου Παρακολούθησης Προόδου Πράξης (του ΕΣΠΑ 2007-2013).

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Δέσμευση ή νομική δέσμευση

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος, εκφρασμένος σε ΕΥΡΩ, όπως αποτυπώνεται στους Χρηματοδοτικούς Πίνακες, κατανομημένος στα έτη και διαρθρωμένος σε Άξονες. Η δέσμευση προκύπτει κατόπιν διμερούς συμφωνίας (Ελληνικής Κυβέρνησης και Ευρωπαϊκής Επιτροπής).

Δήλωση δαπανών

Πρόκειται για τις δαπάνες που δηλώνονται από τη Διαχειριστική Αρχή στην Αρχή Πιστοποίησης και περιλαμβάνουν, για κάθε άξονα προτεραιότητας, το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών, στις οποίες υποβλήθηκαν οι Δικαιούχοι για την υλοποίηση των Πράξεων καθώς και την αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά που έχει καταβληθεί ή οφείλεται στους Δικαιούχους σύμφωνα με τους όρους που διέπουν τη δημόσια συνεισφορά.

Δημόσια δαπάνη

Κάθε δημόσια συνεισφορά για τη χρηματοδότηση πράξεων η οποία προέρχεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών, τον προϋπολογισμό της Ένωσης που αφορά τα ΕΔΕΤ, τον προϋπολογισμό οργανισμών δημοσίου δικαίου ή τον προϋπολογισμό ενώσεων δημόσιων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου στην οποία, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για προγράμματα ή τις προτεραιότητες του ΕΚΤ, σε αυτήν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται οποιοδήποτε χρηματοδοτικοί πόροι στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι.

Πηγή: Ν.4314/2014

Δημόσια επιχείρηση

Ως «δημόσια επιχείρηση» νοείται κάθε επιχείρηση στην οποία οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ασκούν, άμεσα ή έμμεσα, δεσπόζουσα επιρροή λόγω κυριότητας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που τη διέπουν. Η δεσπόζουσα επιρροή εκ μέρους των αναθετουσών αρχών τεκμαίρεται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω αρχές, άμεσα ή έμμεσα:

- α) κατέχουν την πλειοψηφία του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της επιχείρησης ή
- β) ελέγχουν την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τις μετοχές που εκδίδει η επιχείρηση ή
- γ) μπορούν να διορίζουν περισσότερα από τα μισά μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Δημόσιες συμβάσεις

Οι δημόσιες συμβάσεις αφορούν παραγγελίες προμηθειών, υπηρεσιών και έργων από τον δημόσιο τομέα. Οι δημόσιες συμβάσεις που υπερβαίνουν ένα ορισμένο όριο υπόκεινται σε κανόνες και διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Οι εν λόγω κανόνες επιδιώκουν να εγγυώνται την ισότιμη μεταχείριση των οικονομικών φορέων και τη διαφάνεια κατά την αξιολόγηση των προσφορών. Πρέπει να εντάσσονται στο πλαίσιο της αυξημένης ανταγωνιστικότητας και της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών στην ευρωπαϊκή εσωτερική αγορά.

Ορισμένες συμβάσεις, όπως στον αμυντικό τομέα, παραμένουν αρμοδιότητα των χωρών της ΕΕ, επειδή αφορούν σημαντικά κρατικά συμφέροντα.

Το 2014 η ΕΕ ενέκρινε νέους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών καθώς και για τις συμβάσεις παραχώρησης οι οποίες θα τεθούν σε ισχύ το 2016. Οι νέοι κανόνες επιδιώκουν να μειώσουν τη γραφειοκρατία, να απαλείψουν τους φραγμούς όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και να διασφαλίσουν ότι οι αναθέτουσες αρχές προλαμβάνουν, εντοπίζουν και επιλύουν συγκρούσεις συμφερόντων που προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή διαδικασιών σύναψης συμβάσεων.

Ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών.

Πηγή: Ν. 4412/2016 - Eur-Lex

Δημόσιες συμβάσεις άνω των ορίων / συμβάσεις άνω των ορίων

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «δημόσιες συμβάσεις άνω των ορίων» και ως «συμβάσεις άνω των ορίων» νοούνται οι δημόσιες συμβάσεις και οι συμβάσεις κατά την έννοια της διάταξης περί δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και προμηθειών (περίπτωση 5 του άρθρου 2 του Ν.4412/2016) που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 7 έως 17 και 237 έως 252 του ιδίου Ν.4412/2016, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα όρια της διάταξης των άρθρων 5 και 235 του Ν.4412/2016, αντίστοιχα, όπως ισχύουν κάθε φορά.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων / συμβάσεις κάτω των ορίων

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων» και ως «συμβάσεις κάτω των ορίων» νοούνται οι δημόσιες συμβάσεις και οι συμβάσεις κατά την έννοια της διάταξης της περίπτωσης 5 του άρθρου 2 του Ν.4412/2016 που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 7 έως 17 και 237 έως 252 του ίδιου Ν.4412/2016, αντίστοιχα, των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι κατώτερη από τα όρια της διάταξης των άρθρων 5 και 235 του Ν.4412/2016, όπως ισχύουν κάθε φορά.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Δημοσιονομική διόρθωση

Ως δημοσιονομική διόρθωση νοείται η ανάκτηση κονδυλίων που διατέθηκαν εσφαλμένα για έργα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ, λόγω παρατυπιών όπως οι περιπτώσεις απάτης.

Η Επιτροπή αναλαμβάνει να ανακτήσει τα ποσά που έχουν εισπραχθεί ή χρησιμοποιηθεί παράτυπα, και εξαντλεί τις δυνατότητες που της παρέχει η νομοθεσία για τον εντοπισμό τέτοιων πληρωμών. Στο πλαίσιο των δημοσιονομικών διορθώσεων μπορεί ακόμη και να ακυρωθεί ένα τμήμα ή το σύνολο της χρηματοδότησης της ΕΕ για ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Η Επιτροπή διαθέτει διάφορους ελεγκτικούς μηχανισμούς ώστε να διασφαλίζει την ορθή χρησιμοποίηση των κονδυλίων της ΕΕ. Διαδικασίες τακτικής παρακολούθησης, πιστοποιήσεις δαπανών και αυστηρά μέτρα εσωτερικού ελέγχου, χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση της απάτης.

Πηγή: InfoRegio

Δημόσιος Τομέας

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει ο Δημόσιος τομέας: περιλαμβάνει τη Γενική Κυβέρνηση, τα εκτός αυτής νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), καθώς και τις εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς του Κεφαλαίου Α' του Ν. 3429/2005 (Α' 314), ανεξαρτήτως εάν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Δια-βίου εκπαίδευση

Ως «δια-βίου εκπαίδευση» ορίζεται κάθε μαθησιακή διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της εμπειρικής μάθησης καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου, με σκοπό την απόκτηση ή τη βελτίωση γενικών και επιστημονικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, τόσο για τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας, όσο και για την πρόσβαση στην απασχόληση.

Δια-βίου κατάρτιση

Ως «δια-βίου κατάρτιση» ορίζεται το σύστημα που αποσκοπεί στην κατάρτιση/ή και επανακατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού η οποία:

- στο πλαίσιο της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, παρέχει βασικές επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες σε ειδικότητες ή και σε εξειδικεύσεις, για την ένταξη, επανένταξη, επαγγελματική κινητικότητα στην αγορά εργασίας και την εν γένει ανέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού,
 - στο πλαίσιο της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης, συμπληρώνει, εκσυγχρονίζει ή/και αναβαθμίζει γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν από τα άλλα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ή από επαγγελματική εμπειρία, με στόχο την ένταξη ή/και επανένταξη στην αγορά εργασίας, τη διασφάλιση της εργασίας, την επαγγελματική ανέλιξη και την προσωπική ανάπτυξη.
-

Διαγωνισμοί μελετών

Ως «διαγωνισμοί μελετών» νοούνται διαδικασίες που παρέχουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα να αποκτά, κυρίως στους τομείς της χωροταξίας, της πολεοδομίας, της αρχιτεκτονικής και των έργων μηχανικού ή της επεξεργασίας δεδομένων, μια μελέτη ή ένα σχέδιο που επιλέγεται από κριτική επιτροπή έπειτα από διαγωνισμό, με ή χωρίς την απονομή βραβείων.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Διάθεση (αποβλήτων)

Οποιαδήποτε εργασία η οποία δεν συνιστά ανάκτηση, ακόμη και στην περίπτωση που η εργασία έχει ως δευτερογενή συνέπεια την ανάκτηση ουσιών ή ενέργειας. Στο Παράρτημα Ι του Ν. 4042/2012 παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος των εργασιών διάθεσης.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Διακρατική συνεργασία

Η διακρατική συνεργασία ενθαρρύνει τις σε υψηλό βαθμό ολοκληρωμένες εταιρικές σχέσεις για την επίτευξη αποτελεσμάτων πέραν των εθνικών συνόρων σε μια περιοχή διακρατικής συνεργασίας. Τέτοιες εταιρικές σχέσεις καλύπτουν και εκπροσωπούν διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης και διοίκησης που περιλαμβάνουν φορείς τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα και διάφορους τομείς πολιτικής.

Σε όλη την ΕΕ υπάρχουν 15 περιοχές διακρατικής συνεργασίας. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, εδάφη σε γειτονικές τρίτες χώρες μπορούν επίσης να αποτελέσουν μέρος των περιοχών διακρατικής συνεργασίας και να επωφεληθούν από τη χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής.

Μέσω των εταιρικών σχέσεων αυτών, τα σχέδια διακρατικής συνεργασίας μπορούν να διαμορφώσουν, να προετοιμάσουν και να εφαρμόσουν κοινές λύσεις σε κοινά προβλήματα και προκλήσεις που χαρακτηρίζουν ένα μεγάλο τμήμα της περιοχής διακρατικής συνεργασίας. Δίδεται μεγάλη έμφαση στις διακρατικές ρυθμίσεις εφαρμογής των σχεδίων και στη διακρατική διάσταση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων.

Τα σχέδια πρέπει τυπικά να συμβάλλουν στην υλοποίηση μακροπρόθεσμων οραμάτων, να παρέχουν σημαντικές ιδέες για στρατηγική δράση σε τομείς όπως η αντιπλημμυρική προστασία, η θαλάσσια πολιτική, οι άξονες διακρατικών μεταφορών, τα αστικά και αγροτικά δίκτυα και τα διασυνδεδεμένα διακρατικά συστήματα καινοτομίας.

Τα προγράμματα διακρατικής συνεργασίας χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό ταμείο περιφερειακής ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του στόχου «Εδαφική συνεργασία» της πολιτικής συνοχής. Για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, πάνω από 2,1 δισεκατομμύρια EUR είναι διαθέσιμα για την διακρατική συνεργασία ως χρηματοδότηση για το Interreg V-B.

Πηγή: InfoRegio

Διαπεριφερειακή συνεργασία

Η διαπεριφερειακή συνεργασία έχει στόχο την προώθηση της περιφερειακής ανάπτυξης της ΕΕ μέσω της μεταφοράς τεχνογνωσίας και ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ περιφερειών. Το πρόγραμμα διαπεριφερειακής συνεργασίας INTERREG EUROPE εντάσσεται στο στόχο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας της πολιτικής συνοχής για το 2014-20. Το πρόγραμμα έχει ως στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών περιφερειακής ανάπτυξης ώστε να συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό της οικονομίας και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας στην Ευρώπη. Παρέχει ένα πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ περιφερειακών και τοπικών φορέων στην ΕΕ των 28, καθώς και στη Νορβηγία και την Ελβετία. Τα προγράμματα συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ στα πλαίσια της δέσμης διασυνοριακής συνεργασίας του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας:

- INTERACT - στήριξη και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ φορέων υλοποίησης των προγραμμάτων συνεργασίας
- ESPON - ευρωπαϊκό δίκτυο παρακολούθησης για την εδαφική ανάπτυξη και τη συνοχή
- URBACT - δημιουργία και στήριξη για δίκτυα πόλεων και αστική ανάπτυξη

Πηγή: InfoRegio

Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ)

Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) είναι ταμεία που συνεργάζονται για να στηρίξουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και για να διαμορφώνουν τους στόχους της στρατηγικής της ΕΕ «Ευρώπη 2020» για τη δημιουργία έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

Τα εν λόγω ταμεία είναι 5:

- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
- το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
- το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)
- το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)
- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)

Τρία ταμεία εμπίπτουν στην πολιτική συνοχής της ΕΕ: το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΣ. Όλες οι περιφέρειες της ΕΕ είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, αλλά μόνο οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες είναι επιλέξιμες για στήριξη από το ΤΣ. Η χρηματοδότηση που διατίθεται για την πολιτική σύγκλισης της ΕΕ, για την περίοδο 2014-2020, ανέρχεται σε 351,8 δισ. ευρώ.

Δύο ακόμα ταμεία, το ΕΓΤΑΑ (στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής) (85 δισ. ευρώ) και το ΕΤΘΑ (στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής) (6,5 δισ. ευρώ) στοχεύουν συγκεκριμένα στις ανάγκες των αγροτικών και θαλάσσιων περιοχών, αντίστοιχα.

Η διάθεση αυτών των κονδυλίων θα συμπληρωθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, που αναγγέλθηκε τον Νοέμβριο του 2014.

Όλα τα παραπάνω κονδύλια υπηρετούν τον στόχο της ΕΕ για οικονομική, κοινωνική και εδαφική σύγκλιση, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 174 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πηγή: Eur-Lex

Διασφάλιση ποιότητας

Όλες οι προγραμματισμένες και συστηματικές δράσεις που είναι απαραίτητες για να υπάρξει επαρκής εμπιστοσύνη ότι ένα προϊόν ή υπηρεσία θα ικανοποιήσει δεδομένες απαιτήσεις για την ποιότητα.

ΔΙΑΥΓΕΙΑ

Σύμφωνα με το Ν. 3861/2010 εισαγωγή της υποχρέωσης ανάρτησης των νόμων, των προεδρικών διαταγμάτων, και των πράξεων που εκδίδουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 πρόσωπα και όργανα στο Διαδίκτυο και η δημιουργία των προϋποθέσεων και διαδικασιών για τη διασφάλιση ευρύτατης δημοσιότητας αυτών. Οι ρυθμίσεις του νόμου ν.3861/2010 εφαρμόζονται σε νόμους, προεδρικά διατάγματα, αποφάσεις και πράξεις που εκδίδουν ο Πρωθυπουργός, το Υπουργικό Συμβούλιο και τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα, οι Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί, Υφυπουργοί, Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων και Περιφερειών, Ειδικό Γραμματέας Υπουργείων, τα όργανα διοίκησης νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι ανεξάρτητες και ρυθμιστικές διοικητικές αρχές, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, τα όργανα διοίκησης φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα στις περιπτώσεις που αναφέρονται στον παρόντα νόμο, καθώς και τα όργανα των φορέων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Οι ρυθμίσεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται επίσης και σε πράξεις ή αποφάσεις που εκδίδουν όργανα, στα οποία τα αναφερόμενα στην παράγραφο αυτή όργανα έχουν χορηγήσει εξουσιοδότηση προς υπογραφή ή έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητα.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

ΔΙΑΥΛΟΣ

Επιχειρησιακή πλατφόρμα για τις δομές των συγχρηματοδοτούμενων έργων . Αποτελεί τον αποκλειστικό χώρο ανάρτησης, δημοσιοποίησης και διαβούλευσης εγγράφων μεταξύ των Υπηρεσιών/Δομών των συγχρηματοδοτούμενων έργων με στόχο την παροχή έγκαιρης και αποτελεσματικής πληροφόρησης προς του φορείς που εμπλέκονται στην διαχείριση, τον έλεγχο και την παρακολούθηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Διαχείριση αποβλήτων

Η συλλογή, μεταφορά, ανάκτηση και διάθεση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας των εργασιών αυτών, καθώς και της επίβλεψης των χώρων διάθεσης (disposal sites) και των ενεργειών στις οποίες προβαίνουν οι έμποροι ή οι μεσίτες.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Διαχείριση Έργου

Ο σχεδιασμός, έλεγχος και εκτέλεση των δραστηριοτήτων και των πόρων που είναι αναγκαίες για να φέρουν σε πέρας το έργο με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές, τις ποιοτικές απαιτήσεις, τα προσωρινά εμπόδια και τις οικονομικές παραμέτρους που έχουν τεθεί στο ίδιο έργο. Αντικειμενικός σκοπός της διαχείρισης έργου είναι η επίτευξη ενός συγκεκριμένου αποτελέσματος με την τήρηση μιας προθεσμίας και ενός προκαθορισμένου προϋπολογισμού.

Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών

Το σύνολο των ενεργειών και μέτρων που είναι απαραίτητα για την προστασία, οργάνωση και λειτουργία των προστατευόμενων περιοχών και στοχεύουν στην ανάδειξη όλων των αξιών και λειτουργιών τους (οικολογικών, αισθητικών, ιστορικών, πολιτιστικών, οικονομικών, κλπ.), χωρίς να παραγνωρίζεται ο κύριος στόχος της προστασίας.

Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) ή Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ)

Η διαχειριστική αρχή, σύμφωνα με την πολιτική συνοχής της ΕΕ για το διάστημα 2014-20, έχει την ευθύνη για την αποτελεσματική διαχείριση και υλοποίηση ενός επιχειρησιακού προγράμματος.

Η διαχειριστική αρχή μπορεί να είναι εθνικό υπουργείο, περιφερειακή αρχή, τοπικό συμβούλιο ή άλλος δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που έχει οριστεί και εγκριθεί από Κράτος Μέλος. Οι διαχειριστικές αρχές οφείλουν να διεξάγουν το έργο τους σύμφωνα με τις αρχές της ορθής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η διαχειριστική αρχή κάθε επιχειρησιακού προγράμματος πρέπει να υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση υλοποίησης μέχρι τις 31 Μαΐου κάθε έτους. Άλλα βασικά καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής είναι:

- να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες που έχουν επιλεγεί για χρηματοδότηση πληρούν τα κριτήρια του επιχειρησιακού προγράμματος
- να ελέγχει αν τα συγχρηματοδοτούμενα προϊόντα και υπηρεσίες παρέχονται επαρκώς σύμφωνα με τους ευρωπαϊκούς και τους εθνικούς κανόνες
- να καταγράφει και να αποθηκεύει λογαριασμούς και να διασφαλίζει ότι τηρείται αυστηρά η διαδρομή ελέγχου
- να διασφαλίζει τη σωστή αξιολόγηση των επιδόσεων κάθε επιχειρησιακού προγράμματος

Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Οι Διαχειριστικές Αρχές (ΔΑ), υπεύθυνες για τη διαχείριση των ΕΠ. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ έχουν οριστεί δεκαοκτώ (18) ΔΑ, μία για κάθε ΕΠ. Οι ΔΑ όλων των Τομεακών ΕΠ (συνολικά 5) είναι Ειδικές Υπηρεσίες που υπάγονται στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού. Οι ΔΑ των ΕΠ των Περιφερειών (συνολικά 13, μία για τη διαχείριση κάθε ΕΠ Περιφέρειας) είναι Ειδικές Υπηρεσίες που υπάγονται διοικητικά στον οικείο Περιφερειάρχη.

Διαχειριστικές Αρχές Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

Οι Διαχειριστικές Αρχές των Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος, σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του εδαφίου δ της παρ. 3 του άρθρου 14 και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Οι Ειδικές Υπηρεσίες των Περιφερειών που μετονομάστηκαν με βάση το άρθρο 6 του Ν. 3614/2007 σε «Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές», αναλαμβάνουν αρμοδιότητες διαχείρισης των οικείων Περιφερειακών ΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κανονισμού επιπροσθέτως των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο Ν. 3614/ 2007 και στις αποφάσεις εκχώρησης αρμοδιοτήτων για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013. Οι ανωτέρω Ειδικές Υπηρεσίες μετονομάζονται σε Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ..., στην οποία προστίθεται η ονομασία κάθε Περιφέρειας και υπάγονται διοικητικά στον οικείο Περιφερειάρχη. Οι Διαχειριστικές Αρχές των Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος, σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του εδαφίου δ της παρ. 3 του άρθρου 14 και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Οι νέες Ειδικές Υπηρεσίες που μετονομάζονται ή συνιστώνται με τις ανωτέρω παραγράφους 1 έως 5 υπάγονται διοικητικά στον οικείο Ειδικό Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 6.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διαχειριστικές Αρχές Τομεακών ΕΠ

Οι Διαχειριστικές Αρχές των Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος, σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του εδαφίου δ της παρ. 3 του άρθρου 14 και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) ΕΠΑΛΘ

Για το ΕΠΑΛΘ ως Διαχειριστική Αρχή ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας που συστήθηκε με την αριθμ. 263857/ 21.12.2000 κοινή υπουργική απόφαση, μετονομάστηκε με το Ν. 3614/2007 και αναδιαρθρώθηκε με την αριθμ. 341509/26.11.2008 κοινή υπουργική απόφαση, η οποία μετονομάζεται σε Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ και ασκεί όλες τις αρμοδιότητες οι οποίες προβλέπονται, σύμφωνα και με τον Κανονισμό (ΕΕ) 508/2014.

Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και υλοποίηση του ΕΠΑΛΘ 2014-2020, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και με το άρθρο 125 του Κανονισμού (Ε.Ε) 1303/2013 και το άρθρο 97 του Κανονισμού (Ε.Ε.) 508/2014.

Ειδικά για το ΕΠΑΛΘ 2014-2020, ως Αρχή Πιστοποίησης δυνάμει του άρθρου 126 του Κανονισμού 1303/2013 ορίζεται ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.ΕΠΕ.), σύμφωνα με το άρθρο 3 του υπ' αριθμ. 3508/2006 νόμου (Α' 249/16.11.2006).

Υπεύθυνος Φορέας για τη διενέργεια πληρωμών στους δικαιούχους, για το ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και ο οποίος, για το σκοπό αυτόν θα προβεί στην αναγκαία προσαρμογή των δομών και διαδικασιών του είναι ο Ο.Π.Ε.Κ.ΕΠΕ.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) ΠΑΑ

Για το ΠΑΑ ως Διαχειριστική Αρχή ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, η οποία μετονομάζεται σε Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και ασκεί όλες τις αρμοδιότητες, οι οποίες προβλέπονται, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αγροτικής Ανάπτυξης.

Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και υλοποίηση του ΠΑΑ, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Η διαχειριστική αρχή του ΠΑΑ είναι αρμόδια για τη διαχείριση και εφαρμογή του προγράμματος, με αποδοτικό, αποτελεσματικό και ορθό τρόπο.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διαχειριστική Επάρκεια

Η διασφάλιση της διαχειριστικής ικανότητας των δικαιούχων, κατά την περίοδο 2014-2020 αποτελεί κανονιστική υποχρέωση σύμφωνα με το άρθρο 125, παρ. 3δ του Καν. (ΕΕ) αρ. 1303/2013 (Κανονισμός Κοινών Διατάξεων). Σύμφωνα με το ως άνω άρθρο του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ), η αρμόδια αρχή διαχείρισης «εξασφαλίζει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τη διοικητική, χρηματοοικονομική και επιχειρησιακή ικανότητα να τηρήσει τους όρους που αναφέρονται στο στοιχείο γ) πριν από την έγκριση της πράξης». Σύμφωνα, επίσης, με το άρθρο 50 του ν. 4314/2014 :«1. Η αρχική εκτίμηση της διοικητικής, χρηματοοικονομικής και επιχειρησιακής ικανότητας του δικαιούχου διενεργείται από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της εκάστοτε πράξης και πριν την επιλογή της για χρηματοδότηση από τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020. Η εκτίμηση αυτή επαναβεβαιώνεται, μέσω των διαδικασιών παρακολούθησης και επαληθεύσεων, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της συγκεκριμένης πράξης έως και την ολοκλήρωσή της. 2. Για το σκοπό αυτό ο δικαιούχος οφείλει, τόσο κατά τη διαδικασία επιλογής όσο και κατά τη διάρκεια υλοποίησης και έως την ολοκλήρωση των πράξεων για τις οποίες κρίθηκε αρχικά επαρκής, να αποδεικνύει τη διοικητική, χρηματοοικονομική και επιχειρησιακή επάρκειά του και να προσκομίζει όλα τα απαραίτητα στοιχεία όπως αυτά αποτυπώνονται στις διαδικασίες και τα τυποποιημένα έντυπα του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. 3. Μέρος ή και το σύνολο των κριτηρίων εκτίμησης της διοικητικής, χρηματοοικονομικής και επιχειρησιακής ικανότητας του δικαιούχου μπορεί να καλυφθεί και μέσω σχετικής πιστοποίησης από τρίτους φορείς.»

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διαχειριστική Επάρκεια - Α. Διοικητική Ικανότητα

Η διοικητική ικανότητα δύναται να αξιολογείται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

1. Επάρκεια της οργανωτικής δομής ή / και των εμπλεκόμενων υπηρεσιών που θα συμμετέχουν στην υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης
2. Εφαρμογή διαδικασιών διαχείρισης και υλοποίησης έργων.

Η κάλυψη του κριτηρίου της διοικητικής ικανότητας δύναται να τεκμηριώνεται και με την ύπαρξη σε ισχύ πιστοποίησης με βάση εγκεκριμένα πρότυπα.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διαχειριστική Επάρκεια - Β. Επιχειρησιακή ικανότητα

Η επιχειρησιακή ικανότητα του δικαιούχου συνδέεται με την συγκεκριμένη προτεινόμενη πράξη. Η επιχειρησιακή ικανότητα δύναται να αξιολογείται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

- Επάρκεια της ομάδας έργου που θα υλοποιήσει την πράξη
- Εμπειρία του δικαιούχου στην υλοποίηση συναφών έργων.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διαχειριστική Επάρκεια - Γ. Χρηματοοικονομική ικανότητα

Η χρηματοοικονομική ικανότητα της πλειοψηφίας των φορέων που υλοποιούν συγχρηματοδοτούμενες πράξεις κρίνεται ότι εξασφαλίζεται μέσω της «προ-χρηματοδότησης», που ισχύει για την υλοποίηση των πράξεων δημόσιου χαρακτήρα από το ΠΔΕ. Η αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής ικανότητας εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις πράξεων, η υλοποίηση των οποίων απαιτεί την καταβολή ίδιων πόρων από τον δικαιούχο. Απαιτείται επομένως αξιολόγηση του εν λόγω κριτηρίου σε πολύ ειδικές περιπτώσεις, όταν προβλέπεται για την προτεινόμενη πράξη ίδια συμμετοχή στο χρηματοδοτικό σχήμα

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διευθύνουσα υπηρεσία / Επιβλέπουσα Υπηρεσία

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Διευθύνουσα υπηρεσία» ή «Επιβλέπουσα Υπηρεσία» νοείται η τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση της κατασκευής του έργου ή της συναφθείσας σύμβασης, υπό την εποπτεία της Προϊσταμένης Αρχής.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Διευρωπαϊκά δίκτυα (ΔΕΔ)

Τα διευρωπαϊκά δίκτυα (ΔΕΔ) πρέπει να παράσχουν τη δυνατότητα σύνδεσης των ευρωπαϊκών περιφερειών με τα εθνικά δίκτυα μέσω μιας σύγχρονης και αποτελεσματικής υποδομής. Είναι απαραίτητα για την καλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς της Ευρώπης και για την απασχόληση, δεδομένου ότι εξασφαλίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων και των υπηρεσιών.

Τα άρθρα 170-172 και 194 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) παρέχουν τη νομική βάση για τα διευρωπαϊκά δίκτυα, τα οποία αφορούν τρεις τομείς δραστηριότητας:

- Τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών (TEN-T) καλύπτουν τις οδικές και τις συνδυασμένες μεταφορές, τις μεταφορές μέσω πλωτών οδών και τους θαλάσσιους λιμένες, καθώς και το ευρωπαϊκό δίκτυο σιδηρόδρομων μεγάλης ταχύτητας.
- Τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας (TEN-E) καλύπτουν τους κλάδους της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου. Βοηθούν στη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς ενέργειας και συμβάλλουν στην ασφάλεια του εφοδιασμού.
- Τα διευρωπαϊκά δίκτυα τηλεπικοινωνιών (eTen) έχουν ως στόχο την ανάπτυξη διευρωπαϊκών ηλεκτρονικών υπηρεσιών για το δημόσιο συμφέρον: ηλεκτρονική υγεία, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική διακυβέρνηση κ.λπ.

Τον Ιανουάριο του 2014 εγκαινιάστηκε ο χρηματοδοτικός μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη», ένα ταμείο για την περίοδο 2014-2020. Ο εν λόγω μηχανισμός, με προϋπολογισμό 33 δις ευρώ, αποσκοπεί στην αύξηση των επενδύσεων στα διευρωπαϊκά δίκτυα και σε μόχλευση της χρηματοδότησης από τον δημόσιο και από τον ιδιωτικό τομέα.

Πηγή: Eur-Lex

Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών

Είναι το μέρος των Διευρωπαϊκών Δικτύων που αφορά στις χερσαίες (οδικές, σιδηροδρομικές), εναέριας και πλωτές (θαλάσσιες, ποτάμιες) μεταφορές προσώπων και αγαθών και συνίσταται από ένα σύνολο σχετικών υποδομών, ενδεικτικός κατάλογος των οποίων εκτίθεται στο Μέρος Β (κεφάλαιο 3) του Λευκού Βιβλίου για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση.

Δικαιούχος

Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας και, για τους σκοπούς του κανονισμού για το ΕΓΤΑΑ και του κανονισμού ΕΤΘΑ μόνο, φυσικό πρόσωπο που έχει την ευθύνη για την έναρξη ή την έναρξη και την εφαρμογή πράξεων· στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων, όπως ορίζονται στο σημείο 13 του παρόντος άρθρου, ο φορέας που λαμβάνει την ενίσχυση· στο πλαίσιο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με το δεύτερο μέρος τίτλος IV του παρόντος κανονισμού, δηλώνει τον φορέα που εφαρμόζει το Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής ή το Ταμείο Χαρτοφυλακίου, κατά περίπτωση.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) ιδρύθηκε το 1952. Η Συνθήκη της Λισαβόνας ενίσχυσε το πεδίο των αρμοδιοτήτων του. Το ΔΕΕ απαρτίζεται από τους ακόλουθους δύο τομείς:

1. Το **Δικαστήριο**: εξακολουθεί να εκδίδει προδικαστικές αποφάσεις, να εκδικάζει αγωγές των χωρών της ΕΕ κατά των θεσμικών οργάνων της και να εξετάζει προσφυγές από το Γενικό Δικαστήριο. Επίσης, πλέον εκδίδει αποφάσεις στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, και αποφαινεται για ζητήματα αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και για θέματα που αφορούν τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

2. Το **Γενικό Δικαστήριο**: το δικαστήριο αυτό είναι αρμόδιο να εκδικάζει αγωγές πολιτών και, σε ορισμένες περιπτώσεις, χωρών της ΕΕ κατά των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Επίσης, αποφασίζει για θέματα εργασιακών σχέσεων μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των υπαλλήλων τους.

Πηγή: Eur-Lex

Δίκτυο αστικής ανάπτυξης

Το δίκτυο αστικής ανάπτυξης εγκαθιδρύθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 58 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, για να προάγει τη δημιουργία ικανοτήτων, τη δικτύωση και την ανταλλαγή εμπειριών σε επίπεδο Ένωσης μεταξύ των αστικών αρχών που είναι αρμόδιες για την υλοποίηση στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφοι 4 και 5 του Καν. (ΕΕ) 1301/2013 και αρχών που είναι αρμόδιες για καινοτόμες δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 8 του ίδιου κανονισμού. Οι δραστηριότητες του δικτύου αστικής ανάπτυξης είναι συμπληρωματικές προς εκείνες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο διαπεριφερειακής συνεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Πηγή: Ν. 4314/14

Δράση για το κλίμα

Από τη δεκαετία του '90, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) βρίσκεται στο προσκήνιο στις διεθνείς διαπραγματεύσεις σε θέματα δράσης για το κλίμα και έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της Σύμβασης πλαισίου των ΗΕ για την αλλαγή του κλίματος και του πρωτοκόλλου του Κιότο.

Η διεθνής κοινότητα, με σκοπό να προλάβει πριν φτάσει η κλιματική αλλαγή σε επικίνδυνα επίπεδα, συμφώνησε ότι η υπερθέρμανση του πλανήτη πρέπει να διατηρηθεί κάτω από τους 2 ° C σε σύγκριση με την προβιομηχανική θερμοκρασία. Η ΕΕ εργάζεται σκληρά, ως εκ τούτου, ώστε να περικόψει τις εκπομπές των χωρών μελών της και να προάγει σθεναρές ενέργειες έναντι τρίτων που προκαλούν σημαντική ρύπανση. Αντιμετωπίζει επίσης τις αναπόφευκτες συνέπειες του μεταβαλλόμενου κλίματος.

Η θέση στόχων δημιουργεί ευκαιρίες για ανάπτυξη

Η ανάληψη δράσης για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής τώρα μπορεί να συνεπάγεται εξοικονόμηση ανθρώπινου και οικονομικού κόστους μακροπρόθεσμα. Επίσης, η αυξανόμενη ζήτηση για καθαρές τεχνολογίες αποτελεί ευκαιρία για τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας της Ευρώπης και την ενίσχυση της πράσινης ανάπτυξης καθώς και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Για το 2020, η ΕΕ έθεσε στον εαυτό της δεσμευτικούς στόχους για την ενέργεια και το κλίμα με στόχο:

- τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ κατά τουλάχιστον 20 % κάτω από τα επίπεδα του 1990,
- την αύξηση κατά 20 % του μεριδίου της ενεργειακής κατανάλωσης της ΕΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές,
- τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ώστε να μειωθεί κατά 20 % η ποσότητα πρωτογενούς ενέργειας που χρησιμοποιείται σε σύγκριση με τα προβλεπόμενα επίπεδα.

Η ΕΕ προσφέρθηκε να κλιμακώσει τις περικοπές των εκπομπών της από 20 % έως 30 % έως το 2020, εφόσον δεσμεύονται και άλλες μεγάλες οικονομίες να αναλάβουν το μερίδιο που τους αναλογεί στην προσπάθεια για μια παγκόσμια μείωση.

Οι ηγέτες της ΕΕ συμφώνησαν τον Οκτώβριο του 2014 νέους στόχους για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030. Περιλαμβάνουν:

- μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 40 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990,
- αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας κατά τουλάχιστον 27 %,
- βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά τουλάχιστον 27 %.

Πιο μακροπρόθεσμα, θα χρειαστούν πιο μεγάλες περικοπές στις παγκόσμιες εκπομπές ώστε να προληφθεί επικίνδυνη κλιματική αλλαγή. Η ΕΕ δεσμεύεται να μειώσει τις εκπομπές της κατά 80-95 % σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 έως το 2050, ως μέρος μιας συλλογικής προσπάθειας των ανεπτυγμένων χωρών να πράξουν το ίδιο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή περιγράφει τον τρόπο με τον οποίον θα επιτευχθούν μειώσεις τέτοιου μεγέθους με οικονομικά αποδοτικό τρόπο στον «Χάρτη πορείας για μια οικονομία χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών το 2050».

Εμπορία εκπομπών: μείωση εκπομπών με το μικρότερο δυνατό κόστος

Το σύστημα εμπορίας εκπομπών (ΣΕΔΕ) αποτελεί τον θεμέλιο λίθο της στρατηγικής της ΕΕ για την κλιματική αλλαγή και, σταδιακά, μειώνει τις εκπομπές στη βιομηχανία με το μικρότερο δυνατό κόστος.

Σύμφωνα με το σύστημα, που εγκαινιάστηκε το 2005, το ανώτατο όριο εκπομπών μειώνεται κάθε έτος στις βιομηχανίες εντάσεως ενέργειας, όπως στον κλάδο παραγωγής ενέργειας, τη χαλυβουργία και την τσιμεντοβιομηχανία. Οι εταιρείες οφείλουν να παραδίδουν δικαιώματα για κάθε τόνο CO₂ που εκπέμπουν, παρέχοντάς τους έτσι μόνιμο κίνητρο για ελαχιστοποίηση των εκπομπών. Ορισμένοι τομείς λαμβάνουν καθορισμένο αριθμό δικαιωμάτων δωρεάν, όμως, οι εταιρείες, ολοένα και περισσότερο, οφείλουν να τις αγοράζουν σε δημοπρασία ή στην αγορά ανθρακούχων εκπομπών.

Προετοιμασία για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής

Ακόμη και αν σταματούσαν όλες οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου σήμερα, τα αέρια που βρίσκονται ήδη στην ατμόσφαιρα θα εξακολουθούσαν να αλλάζουν το κλίμα για πολλές δεκαετίες. Επομένως, δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να προσαρμοστούμε στην κλιματική αλλαγή. Τα είδη δράσης που απαιτούνται κυμαίνονται από την τροποποίηση των οικοδομικών κανονισμών ώστε να ληφθούν υπόψη οι μελλοντικές κλιματικές συνθήκες έως την οικοδόμηση αντιπλημμυρικών έργων και τη δημιουργία ανθεκτικών στην ξηρασία φυτών. Η Επιτροπή θέσπισε στρατηγική για την προαγωγή και τη διευκόλυνση της προσαρμογής σε όλη την ΕΕ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Έγγραφο

Έγχαρτο ή ηλεκτρονικό μέσο που περιέχει σχετικές πληροφορίες στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

Πηγή: *ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020*

Έγγραφο διαδικασίας σύναψης της σύμβασης / έγγραφο της σύμβασης

Ως «έγγραφο διαδικασίας σύναψης της σύμβασης» ή «έγγραφο της σύμβασης» νοείται κάθε έγγραφο το οποίο παρέχει ή στο οποίο παραπέμπει η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας με σκοπό να περιγράψει ή να προσδιορίσει στοιχεία της σύμβασης ή της διαδικασίας ανάθεσης, συμπεριλαμβανομένης της προκήρυξης σύμβασης των άρθρων 63 και 293 του Ν.4412/2016, της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 του Ν.4412/2016, της περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης του άρθρου 291, αν χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, των τεχνικών προδιαγραφών, του περιγραφικού εγγράφου, των προτεινόμενων όρων της σύμβασης, των υποδειγμάτων για την προσκόμιση των εγγράφων από τους υποψηφίους και τους προσφέροντες, των πληροφοριών σχετικά με τις γενικές και ειδικές υποχρεώσεις και τυχόν πρόσθετων εγγράφων. Επίσης, στην έννοια αυτή περιλαμβάνονται και η διακήρυξη ή η πρόσκληση σε διαπραγμάτευση στις οποίες αναφέρονται όλοι οι ειδικοί και γενικοί όροι σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης, το Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), οι συμπληρωματικές πληροφορίες που παρέχει η αναθέτουσα αρχή δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 67 και της παρ. 2 του άρθρου 297 του Ν.4412/2016, το σχέδιο της σύμβασης μετά των παραρτημάτων αυτής και η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων που περιλαμβάνει και τις εφαρμοστέες τεχνικές προδιαγραφές.

Πηγή: *Ν. 4412/2016*

Εγκατάσταση Μηχανικής Ανακύκλωσης και Κομποστοποίησης

Εγκατάσταση επεξεργασίας και αξιοποίησης αστικών στερεών αποβλήτων όπου μέσω μηχανικού διαχωρισμού (μηχανική ανακύκλωση) και αερόβιας βιολογικής επεξεργασίας (κομποστοποίηση) λαμβάνει χώρα η ανάκτηση ανακυκλώσιμων υλικών (ξεχωριστά ρεύματα υλικών ή μορφή RDF) καθώς και η περαιτέρω επεξεργασία των βιοαποδομησίμων κλασμάτων με τη μορφή εδαφοβελτιωτικού (compost). Τα κλάσματα αποβλήτων που ανακτώνται είναι κυρίως: βιοαποδομήσιμα, χαρτί, πλαστικό, μίγμα χαρτιού και πλαστικού, σιδηρούχα μέταλλα, αλουμίνιο, τα δε συνθηθέστερα τελικά προϊόντα που προκύπτουν είναι compost (εδαφοβελτιωτικό), μίγμα χαρτιού - πλαστικού (RDF), σιδηρούχα μέταλλα, αλουμίνιο.

Εγκριτική απόφαση

Η απόφαση του αρμόδιου Οργάνου (Γενικού Γραμματέα, Διοικητή κλπ.) με την οποία εγκρίνεται η υλοποίηση ενός έργου, αναφέροντας το κόστος του έργου και τα τεχνικά του χαρακτηριστικά (π.χ. αν πρόκειται για πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης : τα άτομα, τις ώρες κατάρτισης, το αντικείμενο κατάρτισης, το ποσό προϋπολογισμού, κλπ.).

Εδαφική Στατιστική Μονάδα

Εδαφικές Στατιστικές Μονάδες που χρησιμοποιεί η ΕΕ για την ιεραρχική διαίρεση των περιφερειών ανάλογα με το μέγεθος και την έκταση των ανισοτήτων.

Εδαφική συνοχή

Η ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής με τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ περιφερειών της ΕΕ αποτελεί σαφή στόχο της ΕΕ. Η Συνθήκη της Λισαβόνας, που υπογράφηκε το 2007 και βρίσκεται στη διαδικασία της κύρωσης, εισάγει μια τρίτη διάσταση: την εδαφική συνοχή. Η ΕΕ χαρακτηρίζεται από έντονη εδαφική πολυμορφία. Στόχος της εδαφικής συνοχής είναι να διασφαλίζει ότι οι πολίτες θα μπορούν να αξιοποιούν στο έπακρο τις εγγενείς δυνατότητες των περιοχών στις οποίες κατοικούν. Κανένας Ευρωπαίος δεν πρέπει να βρίσκεται σε μειονεκτική θέση όσον αφορά την πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες, στέγαση, ή ευκαιρίες απασχόλησης, απλώς και μόνο επειδή κατοικεί σε μια συγκεκριμένη περιφέρεια. Σκοπός της εδαφικής συνοχής είναι μια πιο ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, απαιτείται ολοκληρωμένο σχέδιο. Αυτό συνεπάγεται καλύτερο συντονισμό των τομεακών πολιτικών σε κάθε επίπεδο, από τοπικό μέχρι ευρωπαϊκό. Περιλαμβάνει επίσης τη στενότερη συνεργασία και βελτίωση των συνδέσεων. Πολλά ζητήματα, όπως η κλιματική αλλαγή και η μετανάστευση, δεν περιορίζονται σε συγκεκριμένα σύνορα και θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν καλύτερα μέσω μιας πιο εξειδικευμένης αντιμετώπισης από περισσότερες περιφέρειες ή χώρες.

Πηγή: InfoRegio

Εθνικές κεντρικές αρχές αγορών (ΕΚΑΑ)

Ως «εθνικές κεντρικές αρχές αγορών» (ΕΚΑΑ) νοούνται οι ΚΑΑ οι οποίες, πέραν των ανωτέρω, είναι επιπλέον αρμόδιες για τον εθνικό σχεδιασμό, προγραμματισμό, καθώς και συντονισμό κεντρικών και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών όλων των λοιπών ΚΑΑ.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Εθνική Αρχή Συντονισμού

Η ΕΑΣ αποτελεί επιτελική υπηρεσία, επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης Υπουργείου, η οποία δεν εντάσσεται στον οργανισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και υπάγεται στο Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ. Αποστολή της είναι να ασκεί καθήκοντα συνδέσμου και να παρέχει πληροφορίες στην Επιτροπή, να συντονίζει τις δραστηριότητες των άλλων σχετικών ορισθέντων φορέων και να προωθεί την εναρμονισμένη εφαρμογή του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Είναι η αρχή που συντονίζει τον προγραμματισμό και την εφαρμογή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και καθοδηγεί τις Διαχειριστικές Αρχές με στόχο την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της νομιμότητας της διαχείρισης και της εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Εθνική Δαπάνη ή Ακαθάριστη Εθνική Δαπάνη

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος (που προκύπτει ως το άθροισμα των δαπανών για την αγορά των τελικών αγαθών και υπηρεσιών), το οποίο καταναλώνεται κατά τη διάρκεια ενός έτους από συντελεστές παραγωγής που ανήκουν σε μόνιμους κατοίκους της χώρας, ανεξάρτητα από το πού βρίσκονται οι συντελεστές παραγωγής.

Εθνική Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση 2014-2020

Η Στρατηγική για την Έρευνα και Καινοτομία στο πλαίσιο της Έξυπνης Εξειδίκευσης συνδέει την έρευνα και καινοτομία με την οικονομική ανάπτυξη με νέους τρόπους όπως είναι η επιχειρηματική ανακάλυψη, κλπ. Στοχεύει στην αναδιοργάνωση παραδοσιακών τομέων μέσω της στροφής σε υψηλής προστιθέμενης αξίας δραστηριότητες, στον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων επιχειρήσεων μέσω της υιοθέτησης και της διάχυσης των νέων τεχνολογιών, στη διαφοροποίηση με όχημα την τεχνολογία και την ανάπτυξη νέων οικονομικών δραστηριοτήτων μέσω καινοτομιών καθώς και τη διερεύνηση νέων μορφών καινοτομίας όπως η ανοιχτή και φιλική προς το χρήστη καινοτομία και η κοινωνική καινοτομία και η καινοτομία υπηρεσιών.

Οι προτεραιότητες της εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης είναι:

- Αγρο-διατροφή
- Βιοεπιστήμες, υγεία – φάρμακα
- Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών
- Ενέργεια
- Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη
- Μεταφορές
- Υλικά-κατασκευές
- Πολιτισμός – Τουρισμός – Δημιουργικές Βιομηχανίες

Οι Τομείς ανάπτυξης / εφαρμογής της Κοινωνικής Καινοτομίας είναι:

- Κοινωνική Ένταξη
- Μετανάστευση και ενσωμάτωση προσφύγων
- Αναγέννηση των πόλεων
- Κοινωνική Οικονομία
- Χρηματοδοτικά εργαλεία Μικροχρηματοδοτήσεων
- Υγεία και Ενεργή Γήρανση
- Θερμοκοιτίδες Επιχειρηματικότητας
- Καινοτομίες στους χώρους εργασίας
- Περιφερειακές στρατηγικές
- Περιβάλλον, ενέργεια, κλιματική αλλαγή

Στόχος της Κοινωνικής Καινοτομίας και των Στρατηγικών Έξυπνης Εξειδίκευσης είναι να διερευνηθεί η προοπτική υποστήριξης και ανάπτυξης της κοινωνικής καινοτομίας στην Ελλάδα, και μέσω της εφαρμογής των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης, ώστε να εκτιμηθεί εάν και με ποιο τρόπο θα υπήρχε η δυνατότητα να ενσωματωθεί στην εθνική ή στις περιφερειακές στρατηγικές μέσω συμπερίληψης ειδικού κεφαλαίου για την Κοινωνική Καινοτομία στην Εθνική ή/και στις Περιφερειακές Στρατηγικές Έξυπνης Εξειδίκευσης και οριζόντιας ενσωμάτωσης δυνητικά σε όλους τους τομείς προτεραιότητας των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης ειδικά στοχευμένων πιλοτικών παρεμβάσεων, στο πλαίσιο των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης σε ειδικά επιλεγμένους τομείς.

Εθνικό Εισόδημα ή Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος (που προκύπτει ως το άθροισμα των εισοδημάτων), το οποίο παράγεται κατά τη διάρκεια ενός έτους από συντελεστές παραγωγής που ανήκουν σε μόνιμους κατοίκους της χώρας, ανεξάρτητα από το πού βρίσκονται οι συντελεστές παραγωγής.

Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ)

Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) είναι ο εθνικός στρατηγικός φορέας ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ιδρύθηκε το 1983, είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) και υπάγεται στην Υπουργό Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Αποτελεί έναν από τους κύριους φορείς - δικαιούχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Διοικητική Μεταρρύθμιση», στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ), με τις εγκεκριμένες χρηματοδοτήσεις να ανέρχονται σε 39,7 εκατομμύρια ευρώ μέχρι το 2015.

Εθνικό Προϊόν ή Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος (που προκύπτει ως το σύνολο των προϊόντων και υπηρεσιών διαφόρων κλάδων και δραστηριοτήτων της οικονομίας), το οποίο παράγεται κατά τη διάρκεια ενός έτους από συντελεστές παραγωγής που ανήκουν σε μόνιμους κατοίκους της χώρας, ανεξάρτητα από το που βρίσκονται οι συντελεστές παραγωγής.

Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» νοείται το Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για τον προγραμματισμό και τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων, κατά την έννοια της διάταξης της περίπτωσης 5 του άρθρου 2 του Ν.4412/2016, με τη χρήση και εφαρμογή Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Πηγή: Ν. 4412/2016

Ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα

Για τους σκοπούς του άρθρου 224 του Ν.4412/2016, «ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα» νοούνται τα δικαιώματα που εκχωρούνται από αρμόδια αρχή της Ελλάδας μέσω οιασδήποτε διάταξης νόμου ή διοικητικής πράξης που έχει ως αποτέλεσμα να περιορίζει την άσκηση των δραστηριοτήτων οι οποίες ορίζονται στα άρθρα 228 έως 234 σε έναν ή περισσότερους φορείς, και η οποία επηρεάζει ουσιωδώς την ικανότητα άλλων φορέων να ασκούν τέτοιου είδους δραστηριότητα. Τα δικαιώματα που έχουν εκχωρηθεί μέσω διαδικασίας στην οποία έχει διασφαλιστεί επαρκής δημοσιότητα και στην περίπτωση που η εκχώρηση των εν λόγω δικαιωμάτων βασίστηκε σε αντικειμενικά κριτήρια δεν συνιστούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου.

Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν:

- α) διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, σύμφωνα με το Βιβλίο Ι (άρθρα 3 έως 221), το ν. 3978/2011, τις διατάξεις με τις οποίες εναρμονίζεται η νομοθεσία στην Οδηγία 2014/23/ΕΕ ή το παρόν Βιβλίο (άρθρα 222 έως 338)
- β) διαδικασίες, σύμφωνα με άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ του Προσαρτήματος Β΄, οι οποίες διασφαλίζουν ικανοποιητική εκ των προτέρων διαφάνεια για τη χορήγηση αδειών με βάση αντικειμενικά κριτήρια.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης σε Ευρωπαϊκά και Διεθνή θέματα

Ειδική Υπηρεσία που συστήθηκε στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών με σκοπό ιδίως τη στρατηγική παρακολούθηση της πορείας και των προοπτικών των πολιτικών του ΕΣΠΑ, την παρακολούθηση των θεμάτων της ΕΕ που συνδέονται με τα Διαρθρωτικά Ταμεία, καθώς και την προετοιμασία και υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας Επενδύσεων και Ανάπτυξης σε θέματα διεθνών σχέσεων και ευρωπαϊκών θεμάτων γενικότερα.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ», η οποία συστάθηκε με την Κ.Υ.Α. με αριθμ. Δ13/Φ5.27/18038 (Β' 1502), όπως ισχύει, μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» και αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης του οικείου ΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κανονισμού επιπροσθέτως των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο Ν. 3614/2007.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ», η οποία συστάθηκε με την Κ.Υ.Α. με αριθμ. 118267/14.12.2000 (Β' 1595), όπως ισχύει, και η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ», η οποία συστάθηκε με την Κ.Υ.Α. με αριθμ. 3345/14.12.2000 (Β' 1533), όπως ισχύει, συγχωνεύονται και συνιστούν νέα Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ», η οποία αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης του οικείου ΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κανονισμού. Στη νέα Ειδική Υπηρεσία περιέρχεται το σύνολο των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο Ν. 3614/2007, των θέσεων και του προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών που συγχωνεύονται, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007 - 2013», η οποία συστάθηκε με το άρθρο 5, παρ. 5, εδάφιο α' του Ν. 3614/2007, μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ» και αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης του οικείου ΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κανονισμού επιπροσθέτως των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο Ν. 3614/2007.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ», η οποία συστάθηκε με την Κ.Υ.Α. με αριθμ. 34576/11/5.1.2001 (Β' 35), όπως ισχύει, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΓΙΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ», η οποία συστάθηκε με την Κ.Υ.Α. ΕΥΔ/ΕΠ-ΟΑΛΑΑ/οικ765/11.2.2008 (Β' 641), όπως ισχύει, και η Ειδική Υπηρεσία Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Μεταφορών που μετονομάστηκε με βάση το άρθρο 5, παρ. 2 εδάφιο α' του Ν.3614/2007, συγχωνεύονται και συνιστούν νέα Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ», η οποία αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης του οικείου ΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κανονισμού. Στη νέα Ειδική Υπηρεσία περιέρχεται το σύνολο των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο Ν.3614/2007, των θέσεων και του προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών που συγχωνεύονται, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης των ΕΠ του στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία»

Η διαχείριση των ΕΠ που εντάσσονται στο στόχο «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» ασκείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης των ΕΠ του στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία», η οποία συστάθηκε με την Κ.Υ.Α. αριθμ. 175294/ΔΙΟΕ 196/13.6.2002 (Β' 730), όπως ισχύει.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων

Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων, συστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 15 του Ν.4314/2014 και υπάγεται ως υπηρεσιακή μονάδα στην Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ). Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (Ε.Υ.Κ.Ε.) αναλαμβάνει την άσκηση του συνόλου των αρμοδιοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 15 παρ. 5 του Ν. 4314/2014, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Β4 του άρθρου πρώτου του Ν. 4152/2013 που αφορούν στις Αποκεντρωμένες Μονάδες Κρατικών Ενισχύσεων (ΑΜΚΕ). Επιπρόσθετα, συνδράμει την Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ) στην παρακολούθηση και συντονισμό του σχεδιασμού και της εφαρμογής των δράσεων κρατικών ενισχύσεων, των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και των δράσεων ενίσχυσης και στήριξης της επιχειρηματικότητας για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) του ΕΣΠΑ της περιόδου 2014-2020 καθώς και στην άσκηση των λοιπών εκ του νόμου αρμοδιοτήτων της στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων στα συγχρηματοδοτούμενα από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) έργα καθώς και σε έργα που χρηματοδοτούνται από Ευρωπαϊκούς πόρους αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού. Στο πλαίσιο αυτό, η Ε.Υ.Κ.Ε. δύναται να αναλαμβάνει, κατόπιν εκχωρήσεως από τη αρμόδια Διαχειριστική Αρχή την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων που αφορούν στη διαχείριση πράξεων κρατικών ενισχύσεων των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάστηκαν στην ΕΥΚΕ από τη Μονάδα Δ' της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Εφαρμογής Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Εθνικής Αρχής Συντονισμού για δράσεις κρατικών ενισχύσεων των ΕΠ της προγραμματικής περιόδου 2007-2013, η ΕΥΚΕ συνδράμει και υποστηρίζει με την παροχή αναγκαίων στοιχείων την ΕΥΣΕ στο κλείσιμο των δράσεων αυτών. Τα στελέχη της ΕΥΚΕ δύνανται να συμμετέχουν σε Επιτροπές Παρακολούθησης και Παραλαβής, που συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, συμβάσεων που αφορούν σε Κρατικές Ενισχύσεις συμπεριλαμβανομένων αυτών που συνάπτονται με Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων.

Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΕΥΟΠΣ)

Η ειδική υπηρεσία με τίτλο «Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ)» συστάθηκε σύμφωνα με την ΚΥΑ 10195/ΔΙΟΕ 144/23-3-2001 και ανασυγκροτήθηκε σύμφωνα με την ΚΥΑ 69132/ΕΥΘΥ 625/22-6-2015 ασακεί αρμοδιότητες για τον σχεδιασμό, ανάπτυξη και υποστήριξη εφαρμογών πληροφορικής για το ΟΠΣ του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης

Η Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Ε.Υ.Σ.Σ.Α. ή Ε.Υ.Σ.Σ.Α.Α.Π. παλαιότερα), μεριμνά για τις ανάγκες στρατηγικής, σχεδιασμού και αξιολόγησης της Περιφερειακής Πολιτικής και των και των Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων Προγραμμάτων και ιδίως για τις ανάγκες παρακολούθησης πολιτικών, σχεδιασμού, αξιολόγησης, πληροφόρησης και δημοσιότητας και Τεχνικής Υποστήριξης Εφαρμογής των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ,των ΕΠ του Στόχου «Εδαφική Συνεργασία» και λοιπών προγραμμάτων.

Η ΕΥΣΣΑ (η ΕΥΣΣΑΠ παλιότερα) λειτουργεί με βάση την ΚΥΑ 4168ΕΥΣΣΑΑΠ166 (29/01/2008) ως «Ειδική Υπηρεσία» με τίτλο «Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης », σύμφωνα με το Ν.3614/2006 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το Ν. 3840/2010.

Η διαχείριση του ΕΠ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ 2014 -2020, ασκείται από Μονάδα της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης, η οποία αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κανονισμού.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης των Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ)

Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ) συστάθηκε το 2001, προκειμένου να συντονίσει την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) παρεμβάσεων στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΥΣΕΚΤ άσκησε το συντονιστικό της ρόλο κατά τη διάρκεια του Γ' ΚΠΣ και του ΕΣΠΑ 2007-2013, υποστηρίζοντας παράλληλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα στο έργο τους με την εκπόνηση μελετών, τη διοργάνωση εκδηλώσεων μεταφοράς τεχνογνωσίας, την παραγωγή εργαλείων και πληροφοριακών συστημάτων.

Σήμερα, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, η ΕΥΣΕΚΤ διατηρεί και ενισχύει το ρόλο της, υπαγόμενη στην Εθνική Αρχή Συντονισμού της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων - ΕΣΠΑ του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

Ειδικό κανόνες για κάθε Ταμείο

Οι διατάξεις που ορίζονται στο τρίτο μέρος ή στο τέταρτο μέρος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της ΕΕ, ή θεσπίζονται βάσει αυτού ή σε έναν ειδικό ή γενικό κανονισμό που διέπει ένα ή περισσότερα ΕΔΕΤ τα οποία αναφέρονται ή απαριθμούνται στο άρθρο 1 τέταρτο εδάφιο του καν. ΕΕ 1303/2013

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ειδικός στόχος

Ο σκοπός στον οποίο συμβάλλει επενδυτική προτεραιότητα ή προτεραιότητα της Ένωσης σε ειδικό εθνικό ή περιφερειακό πλαίσιο, μέσω δράσεων ή μέτρων που λαμβάνονται στο πλαίσιο προτεραιότητας.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Εκ των προτέρων αιρεσιμότητα

Ex-ante conditionality

Αυτοί είναι ορισμένοι εκ των προτέρων όροι που πρέπει να πληρούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Ταιριάζουν βασικά στοιχεία για να είναι σε θέση, προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και τα μέτρα τους. Για παράδειγμα, ο ορισμός της βασικής γραμμής προϋποθέσεων για την εφαρμογή των μέτρων γεωργο-περιβαλλοντικών και κλιματικών είναι μια εκ των προτέρων όροι ενός τέτοιου μέτρου.

Ελεγκτικό Συνέδριο

Το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι ένα από τα τρία ανώτατα δικαστήρια της Ελλάδας (μαζί με τον Άρειο Πάγο και το Συμβούλιο της Επικρατείας). Αποστολή του είναι: Αποστολή του είναι: ο έλεγχος των δαπανών του κράτους, τόσο του Δημοσίου, όσο και των ΟΤΑ, ο έλεγχος συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας στις οποίες αντισυμβαλλόμενος είναι το Δημόσιο ή πρόσωπο που εξομοιώνεται με αυτό, ο έλεγχος των λογαριασμών των δημόσιων υπολόγων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, η γνωμοδότηση για τα νομοσχέδια που αφορούν συντάξεις, η σύνταξη και η υποβολή έκθεσης προς τη Βουλή για τον απολογισμό και ισολογισμό του Κράτους, η εκδίκαση διαφορών σχετικά με την απονομή συντάξεων και τον έλεγχο των λογαριασμών και τέλος η εκδίκαση υποθέσεων που αναφέρονται στην ευθύνη των πολιτικών ή στρατιωτικών δημόσιων υπαλλήλων. Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 3614/2007, για συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις προϋπολογισμού άνω των 5 εκ. Ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) διενεργείται υποχρεωτικά πριν από την σύναψή τους έλεγχος νομιμότητας από κλιμάκια του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ)

Η ΕΕΤΑΑ ιδρύθηκε το 1985, λειτουργεί με τη μορφή της ανώνυμης εταιρίας, και διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 2190/20 και του ιδρυτικού της νόμου. Ανήκει στον κοινωνικό τομέα της οικονομίας, διοικείται από ενδεκαμελές αιρετό Διοικητικό Συμβούλιο και έχει μετόχους φορείς της Αυτοδιοίκησης, το Ελληνικό Δημόσιο και φορείς του Κοινωνικού τομέα.

Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων, Οργανισμός ENTERPRISE GREECE A.E.

Ο Οργανισμός Enterprise Greece αποτελεί μετεξέλιξη της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» (Invest in Greece) - στην οποία ενσωματώνονται, μεταξύ άλλων, και οι αρμοδιότητες του «Ελληνικού Οργανισμού Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» (ΟΠΕ Α.Ε.) - σε έναν νέο και καινοτόμο φορέα εξωστρέφειας. Ο Οργανισμός Enterprise Greece είναι ο αρμόδιος εθνικός φορέας, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης για την προσέλκυση επενδύσεων στην Ελλάδα και την προώθηση εξαγωγών, με στόχο να προβάλλει τη χώρα ως σημαντικό στρατηγικό εταίρο παγκοσμίως.

<http://www.enterprisegreece.gov.gr/>

Έμμεσες δαπάνες

Έμμεσες δαπάνες είναι οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου, αλλά μπορούν να προσδιοριστούν και τεκμηριωθούν από το λογιστικό σύστημα του δικαιούχου ως δαπάνες πραγματοποιούμενες σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες οι οποίες αποδίδονται στο έργο. Οι έμμεσες δαπάνες, εφόσον η πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων προβλέπει την επιλεξιμότητά τους, είναι επιλέξιμες μόνο στη βάση επιλογών απλοποιημένου κόστους. Οι έμμεσες δαπάνες των πράξεων μπορούν να αποτελούν αντικείμενο κατ' αποκοπή υπολογισμού επί των άμεσων δαπανών, σύμφωνα με το άρθρο 25 της Υ.Α.81986/2015 (ΥΠΑΣΥΔ).

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Έμμεση πληρωμή

Η εκταμίευση από το λογαριασμό επενδύσεων του ΠΔΕ που τηρείται στην ΤΤΕ για τη χρηματοδότηση νομικού προσώπου προκειμένου να εκτελεστεί το συγκεκριμένο έργο.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Έμπορος (αποβλήτων)

Οποιαδήποτε επιχείρηση, η οποία ενεργεί ως εντολέας για την αγορά και την περαιτέρω πώληση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των εμπορών που δεν καθίστανται υλικόι κάτοχοι των αποβλήτων.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Ενδιάμεσες πληρωμές

Πρόκειται για τα ποσά που καταβάλλονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αφού υποβληθεί από το κράτος-μέλος στην Επιτροπή Δήλωση Δαπανών και αίτηση πληρωμής. Επιπλέον κάθε ενδιάμεση πληρωμή που διενεργείται από την Επιτροπή υπόκειται στην τήρηση των ακόλουθων όρων:

- η Επιτροπή δεν έχει καταβάλει, κατά τη διάρκεια ολόκληρης της περιόδου και για κάθε άξονα προτεραιότητας, ποσό ανώτερο από το ανώτατο ποσό συνδρομής από τα Ταμεία όπως ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
- η Επιτροπή δεν έχει διατυπώσει αιτιολογημένη γνώμη όσον αφορά παράβαση δυνάμει του άρθρου 226 της συνθήκης, όσον αφορά την ή τις πράξεις για τις οποίες δηλώνεται η δαπάνη σύμφωνα με τη σχετική αίτηση πληρωμής.

Ειδικά η πρώτη ενδιάμεση πληρωμή πραγματοποιείται εφόσον η Επιτροπή έχει λάβει διαβεβαίωση σχετικά με την επάρκεια των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 70(2) του Γενικού Κανονισμού.

Η Αρχή Πιστοποίησης εξασφαλίζει ότι οι αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών για τα ΕΠ υποβάλλονται και στέλνονται συγκεντρωτικά στην Επιτροπή είναι δυνατόν τρεις φορές το χρόνο. Προκειμένου να καταβληθεί η πληρωμή από την Επιτροπή κατά το τρέχον έτος, η τελευταία προθεσμία κατά την οποία πρέπει να υποβληθεί αίτηση πληρωμής είναι η 31η Οκτωβρίου.

Η ενδιάμεση πληρωμή από την Επιτροπή πραγματοποιείται έως και δύο (2) μήνες από την παραλαβή και αποδοχή της αίτησης πληρωμής. Το σωρευτικό σύνολο των πραγματοποιούμενων πληρωμών προχρηματοδότησης και ενδιάμεσων πληρωμών δεν μπορεί υπερβαίνει το 95% της συνεισφοράς των Ταμείων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Ενδιάμεσος οργανισμός

Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μιας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ενδιάμεσος φορέας

Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που ενεργεί υπό την ευθύνη μίας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μίας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης

Με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ή με κοινή απόφαση των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής, δύναται να ορίζονται ένας ή περισσότεροι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης, οι οποίοι αναλαμβάνουν την άσκηση μέρους των αρμοδιοτήτων της Διαχειριστικής Αρχής Επιχειρησιακού Προγράμματος ενεργώντας σε σχέση με Δικαιούχους που εκτελούν πράξεις για λογαριασμό και υπό την ευθύνη της Διαχειριστικής Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 2 του Κανονισμού 1083/2006 (ΕΚ). Με όμοια απόφαση, ο Ενδιάμεσος Φορέας αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης και υλοποίησης δράσεων συνολικής επιχορήγησης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 42 του ίδιου Κανονισμού.

1. ο φορέας ο οποίος αναλαμβάνει τη διαχείριση δράσεων του οικείου Επιχειρησιακού Προγράμματος,
2. οι δράσεις που αναλαμβάνονται και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός αυτών,
3. οι αρμοδιότητες διαχείρισης που ανατίθενται με την αναγκαία εξειδίκευση,
4. οι υποχρεώσεις του Ενδιάμεσου Φορέα και της Διαχειριστικής Αρχής,
5. το αρμόδιο για την ένταξη των πράξεων όργανο,
6. κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνει ο φορέας.

Με την Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης τυποποιείται και εξειδικεύεται το περιεχόμενο της απόφασης ορισμού Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης.

Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων

Ως «Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων» ή ως «Αρχή» νοείται η Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή που έχει συσταθεί με το Ν. 4013/2011.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Ένταλμα Πληρωμής

Έντυπο με το οποίο εντέλλεται μία Υπηρεσία (Οργανισμός, κλπ.) να πληρώσει ένα ποσό σε ένα ορισμένο νομικό ή/και φυσικό πρόσωπο για ορισμένη αιτία και συνοδεύεται από τα αντίστοιχα παραστατικά στοιχεία, π.χ. Τιμολόγια, Δελτία Παροχής Υπηρεσιών, απόφαση έγκρισης της δαπάνης, Πρακτικά Διαγωνισμών, Πρακτικά Δ.Σ. οργανισμών ή του αρμόδιου οργάνου του φορέα, φορολογική - ασφαλιστική ενημερότητα, κλπ.

Ένταξη της διάστασης του φύλου (Gender Mainstreaming)

Η συστηματική ένταξη των ειδικών καταστάσεων, προτεραιοτήτων και αναγκών των ανδρών και γυναικών σε όλες τις Ευρωπαϊκές πολιτικές και δράσεις με στόχο την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση (e-learning)

Η υποβοηθούμενη από τα μέσα επικοινωνίας εκπαίδευση (ταχυδρομείο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ραδιόφωνο, τηλεόραση, κασέτες βίντεο, υπολογιστές, τηλεδιάσκεψη και άλλα) με μικρή ή καθόλου διαπροσωπική ή σε τάξη επαφή μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου.

Σήμερα, η εξ αποστάσεως εκπαίδευση υλοποιείται σχεδόν αποκλειστικά με την υποστήριξη του υπολογιστή, και πιο συγκεκριμένα σε διαδικτυακό περιβάλλον. Για το λόγο αυτό, τείνει να είναι ταυτόσημη με τις έννοιες ηλεκτρονική μάθηση (e-learning), μάθηση υποβοηθούμενη από υπολογιστή (computer assisted learning), μάθηση μέσω διαδικτύου (online learning), διαδικτυακή εκπαίδευση (online education), εκπαίδευση βασισμένη στο διαδίκτυο (web-based education).

Εξειδίκευση

Η Διαχειριστική Αρχή καταρτίζει τυποποιημένο, από την ΕΑΣ, έγγραφο «Εξειδίκευση Εφαρμογής του ΕΠ» λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τους στόχους και τις προτεραιότητές του, τις ανάγκες εφαρμογής των μέτρων της ασκούμενης πολιτικής στους τομείς παρέμβασης του προγράμματος βάσει των προτάσεων που της υποβάλλουν οι Επιτελικές Δομές των Υπουργείων, συνεργαζόμενη προς τούτο με αυτές και ελλείψει τούτων οι αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων...

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Εξειδίκευση Επιχειρησιακού Προγράμματος

Τα ΕΠ αποτελούν στρατηγικά κείμενα και δεν αποτυπώνουν το σύνολο των πληροφοριών για την ομαλή διαχείριση και παρακολούθησή τους (π.χ. σύνδεση των δράσεων με δείκτες εκροών, των πεδίων παρέμβασης με δράσεις και επενδυτικές προτεραιότητες, σαφή χρονοπρογραμματισμό ενεργοποίησης, κλπ.). Τα ΕΠ δεν αποτελούν το κατάλληλο διαχειριστικό εργαλείο που μπορεί να διασφαλίσει και την απρόσκοπτη υλοποίηση των εγκεκριμένων στρατηγικών. Καθίσταται σαφής η αναγκαιότητα εξειδίκευσης σε επίπεδο λεπτομερέστερο από αυτό των Ειδικών Στόχων κάθε Άξονα Προτεραιότητας και των ενδεικτικών δράσεων.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Επαναχρησιμοποίηση (αποβλήτων)

Κάθε εργασία με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία που δεν είναι απόβλητα χρησιμοποιούνται εκ νέου για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο σχεδιάστηκαν.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Επεξεργασία αποβλήτων

Οι εργασίες ανάκτησης ή διάθεσης, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η προετοιμασία πριν από την ανάκτηση ή τη διάθεση. Η εφαρμογή ή ο συνδυασμός φυσικών, χημικών, θερμικών και βιολογικών διεργασιών που μεταβάλλουν τα χαρακτηριστικά των αποβλήτων έτσι ώστε να περιορίζεται ο όγκος ή οι επικίνδυνες ιδιότητές τους, να διευκολύνεται ο χειρισμός τους ή/και να επιτυγχάνεται η ανάκτηση υλικών ή ενέργειας.

Επιδότησεις

Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται από το Δημόσιο, ως μέσο άσκησης οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, προς επιχειρηματικές μονάδες εγκατεστημένες στη χώρα, για να επηρεάσουν τις τιμές πώλησης των αγαθών και υπηρεσιών ή να καταστήσουν δυνατή την ικανοποιητική αμοιβή των συντελεστών της παραγωγής. Θεωρούνται αρνητικοί έμμεσοι φόροι.

Επικαιροποίηση Τεχνικού Δελτίου - Ν. 4314/14

Μεταβολή στοιχείων του Τεχνικού Δελτίου που ΔΕΝ επιφέρουν αλλαγές σε στοιχεία της απόφασης ένταξης.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Επικουρικές δραστηριότητες αγορών

Ως «επικουρικές δραστηριότητες αγορών» νοούνται δραστηριότητες που συνίστανται στην παροχή υποστήριξης σε δραστηριότητες αγορών, ιδίως με τις κατωτέρω μορφές:

- α) τεχνικής υποδομής που παρέχει τη δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις/συμβάσεις ή να συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσιο για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες
- β) συμβουλών σχετικά με τη διεξαγωγή ή το σχεδιασμό διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων / συμβάσεων
- γ) προετοιμασίας και διαχείρισης διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων / συμβάσεων εξ ονόματος και για λογαριασμό της ενδιαφερόμενης αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντος φορέα.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Επικουρικότητα (Subsidiarity)

Η αρχή της επικουρικότητας ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στόχος της είναι να εξασφαλίζει ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατό πλησιέστερα στους πολίτες, και ότι διενεργούνται διαρκείς έλεγχοι ώστε να εξακριβώνεται ότι η δράση σε επίπεδο Ένωσης είναι δικαιολογημένη υπό το φως των διαθέσιμων δυνατοτήτων σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

Πιο συγκεκριμένα, είναι η αρχή δυνάμει της οποίας η ΕΕ δεν αναλαμβάνει δράση (εκτός από τους τομείς που εμπίπτουν στην αποκλειστική της αρμοδιότητα), παρά μόνο εφόσον η δράση αυτή είναι πιο αποτελεσματική από την αντίστοιχη δράση σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την αρχή της αναλογικότητας, η οποία απαιτεί να μην υπερβαίνει οποιαδήποτε δράση της ΕΕ όσα είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών.

Υπάρχουν δύο σημαντικά πρωτόκολλα, προσαρτημένα στη Συνθήκη της Λισαβόνας:

- το πρωτόκολλο αριθ. 1 για τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων ενθαρρύνει τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων σε δραστηριότητες της ΕΕ, και απαιτεί τα έγγραφα και οι προτάσεις της ΕΕ να διαβιβάζονται άμεσα στα εν λόγω κοινοβούλια, ώστε αυτά να μπορούν να τα/τις εξετάσουν πριν λάβει απόφαση το Συμβούλιο·
- το πρωτόκολλο αριθ. 2 απαιτεί να λαμβάνεται υπόψη από την Επιτροπή η περιφερειακή και τοπική διάσταση όλων των σχεδίων νομοθετικών πράξεων καθώς και να προβαίνει η Επιτροπή σε λεπτομερή δήλωση για τον τρόπο με τον οποίον τηρείται η αρχή της επικουρικότητας. Το πρωτόκολλο επιτρέπει στα εθνικά κοινοβούλια να αντιταχθούν σε μια πρόταση επειδή αυτή παραβιάζει την εν λόγω αρχή. Ως αποτέλεσμα αυτού, η πρόταση πρέπει να επανεξεταστεί και μπορεί να διατηρηθεί, να τροποποιηθεί ή να αποσυρθεί από την Επιτροπή ή να μπλοκαριστεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο.

Σε περίπτωση παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας, η Επιτροπή των Περιφερειών ή χώρες της ΕΕ μπορούν να παραπέμπουν εγκεκριμένη πράξη απευθείας στο Δικαστήριο της ΕΕ.

Εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες η ΕΕ έχει αποκλειστική αρμοδιότητα, δεν θα πρέπει να αναλαμβάνεται δράση σε ευρωπαϊκό επίπεδο εκτός αν αυτή είναι αποτελεσματικότερη από τη δράση που αναλαμβάνεται σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Η επικουρικότητα συνδέεται στενά με τις αρχές της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας, που σημαίνει ότι καμία δράση της Ένωσης δεν πρέπει να υπερβαίνει αυτό που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων της συνθήκης.

Η αρχή της επικουρικότητας θεσπίστηκε για πρώτη φορά με τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Άρθ. 5) το 1992. Η αρχή διευρύνθηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ (1997), έτσι ώστε όλες οι νομοθετικές προτάσεις να αξιολογούνται ως προς τον αντίκτυπο που έχουν στην επικουρικότητα.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας ενισχύει περισσότερο την αρχή αυτή. Στις συγκεκριμένες αλλαγές περιλαμβάνονται τα εξής: περισσότερες διαβουλεύσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο κατά τη σύνταξη των νομοθετικών προτάσεων· στενότερη επικοινωνία με τα εθνικά κοινοβούλια κατά τη νομοθετική διαδικασία.

Πηγή: InfoRegio - Eur-Lex

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες εφόσον είναι νόμιμες και κανονικές και επιπλέον έχουν χρησιμοποιηθεί με βάση την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης ήτοι, σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας. Η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης εφαρμόζεται και στις δαπάνες όλων των δικαιούχων ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή. Μια δαπάνη είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση από τα Ταμεία εφόσον έχει πραγματοποιηθεί από έναν δικαιούχο και έχει πληρωθεί το διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2023. Κατά παρέκκλιση, οι δαπάνες για την Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) είναι επιλέξιμες από την 1η Σεπτεμβρίου 2013. Επιπροσθέτως, οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ, μόνο εάν η σχετική ενίσχυση καταβάλλεται πράγματι από τον οργανισμό πληρωμής μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2014 έως και τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Επιλέξιμη πράξη

Είναι η πράξη που πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας όπως αυτά εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του οικείου Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Επιλεξιμότητα

Η συμβατότητα με το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει για τις χρηματοδοτήσεις από την ΕΕ. Αφορά κυρίως δύο μεγάλες κατηγορίες: α) τις συγχρηματοδοτούμενες πράξεις και β) τις δαπάνες

Επιλεξιμότητα των δαπανών

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας των δαπανών καθορίζουν κατά πόσο μια δαπάνη μπορεί να χρηματοδοτηθεί από τα Ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (ΕΔΕΤ) – το Ευρωπαϊκό ταμείο περιφερειακής ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό γεωργικό ταμείο αγροτικής ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό ταμείο θάλασσας και αλιείας.

Ο κανονισμός κοινών διατάξεων (1303/2013) καθορίζει τις βασικές αρχές επιλεξιμότητας των δαπανών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για τη διασφάλιση συνοχής μεταξύ των κανόνων που εφαρμόζονται στα Κράτη Μέλη. Τα λεπτομερή κριτήρια καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο.

Για να είναι μια δαπάνη επιλέξιμη για χρηματοδότηση, επιβάλλεται να έχει πραγματοποιηθεί μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων στην Επιτροπή, ή της 1ης Ιανουαρίου 2014 (ανάλογα με το ποιά είναι προγενέστερη), και της 31ης Δεκεμβρίου 2023

Μεταξύ των δαπανών που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό ταμείο περιφερειακής ανάπτυξης στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, περιλαμβάνονται οι χρηματοδοτικές επιβαρύνσεις και το κόστος εγγυήσεων καθώς και οι δαπάνες των δημόσιων αρχών για την υλοποίηση των δράσεων. Η Επιτροπή έχει επίσης εγκρίνει κατάλογο δαπανών, που δεν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ ή το ταμείο συνοχής, όπως οι χρεωστικοί τόκοι και ο ανακτήσιμος φόρος προστιθέμενης αξίας.

Πηγή: InfoRegio

Επιτελεστικότητα

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «επιτελεστικότητα» νοείται το σύνολο των μετρήσιμων ιδιοτήτων ενός έργου, οι οποίες αναφέρονται στην ταυτόχρονη ύπαρξη ασφάλειας, λειτουργικότητας και αισθητικής εμφάνισης για την τεχνική διάρκεια ζωής του.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ

Σε κάθε Υπουργείο δύναται να συνιστάται Ειδική Υπηρεσία με την ονομασία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ», στην οποία προστίθεται η ονομασία κάθε Υπουργείου. Η επιτελική δομή υπάγεται στον οικείο Υπουργό, Γενικό ή Ειδικό Γραμματέα αλλά δεν εντάσσεται στον οργανισμό του οικείου Υπουργείου. Η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ έχει ως αποστολή την υποστήριξη του Υπουργείου και των φορέων που εποπτεύονται από αυτό στην αποτύπωση, ιεράρχηση και εξειδίκευση των αναγκών στο σύνολο των τομέων πολιτικής του κάθε Υπουργείου και την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας του Υπουργείου και των εποπτευομένων φορέων σε σχέση με τα ΕΠ του ΕΣΠΑ. Ειδικότερα έχουν την αρμοδιότητα του σχεδιασμού των πολιτικών του Υπουργείου, του προγραμματισμού, της εξειδίκευσης, της προετοιμασίας και της υλοποίησης έργων ή δράσεων που χρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ μέσω των ΕΠ του ΕΣΠΑ της περιόδου 2014-2020 και άλλων προγραμμάτων».

Πηγή: Ν. 4314/14

Επιτροπή Παρακολούθησης (ΕπΠα)

Εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης στο κράτος μέλος της απόφασης για την έγκριση ενός προγράμματος, το κράτος μέλος συγκροτεί επιτροπή, σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό πλαίσιο του, για να παρακολουθεί την υλοποίηση του προγράμματος σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή (η «επιτροπή παρακολούθησης»). Περιλαμβάνει στη σύνθεσή της εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών του οικείου κράτους μέλους, ενδιαμέσους φορείς και εκπροσώπους των εταίρων. Κάθε μέλος της επιτροπής παρακολούθησης δύναται να έχει ένα δικαίωμα ψήφου. Η επιτροπή παρακολούθησης συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος και εξετάζει την εφαρμογή του προγράμματος και την πρόοδο ως προς την επίτευξη των στόχων του. Ως προς αυτό, εξετάζει τα δημοσιονομικά στοιχεία, τους κοινούς και ειδικούς δείκτες του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών στις τιμές των δεικτών αποτελεσμάτων, και την πρόοδο προς την επίτευξη των ποσοτικά προσδιορισμένων στόχων και των ορόσημων που ορίζονται. Η επιτροπή παρακολούθησης εξετάζει όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την επίδοση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των συμπερασμάτων των αναθεωρήσεων επιδόσεων. Η επιτροπή παρακολούθησης δύναται να υποβάλει παρατηρήσεις στη διαχειριστική αρχή αναφορικά με την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων ενεργειών που σχετίζονται με τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των δικαιούχων. Η επιτροπή παρακολούθησης παρακολουθεί τα μέτρα που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα των παρατηρήσεών της.

Πηγή: Ν. 4314/14

Επιτροπή των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών (ΕΤΠ), που δημιουργήθηκε το 1992 με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και συστάθηκε το 1994, συμβουλεύει την Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο σε θέματα που αφορούν τοπικά ή περιφερειακά συμφέροντα (άρθρο 307 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης -ΣΛΕΕ).

Αυτά τα θέματα περιλαμβάνουν την οικονομική και κοινωνική συνοχή, την απασχόληση, την κοινωνική πολιτική, την ενέργεια και τις τηλεπικοινωνίες, την επαγγελματική κατάρτιση, και, από τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισαβόνας, ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή και η πολιτική προστασία. Η ΕΤΠ μπορεί επίσης να συντάσσει γνωμοδοτήσεις ίδιας πρωτοβουλίας.

Η ΕΤΠ απαρτίζεται από 353 μέλη προερχόμενα από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές (άρθρο 305 ΣΛΕΕ). Τα μέλη της διορίζονται από το Συμβούλιο της ΕΕ για πενταετή θητεία (άρθρο 306 ΣΛΕΕ).

Επίσης, η ΕΤΠ έχει δικαίωμα να ασκεί προσφυγές στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο σε δύο περιπτώσεις:

- για να προστατεύσει τα θεσμικά προνόμιά της,
- για να ζητήσει ακύρωση νέας νομοθεσίας της ΕΕ που θεωρεί ότι παραβιάζει την αρχή της επικουρικότητας σε τομείς πολιτικής για τους οποίους από τη Συνθήκη για την ΕΕ απαιτείται να ζητείται η γνώμη της ΕΤΠ.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ)

Τα επιχειρησιακά προγράμματα είναι αναλυτικά σχέδια στα οποία το Κράτος Μέλος ορίζει πώς θα διατεθούν τα κονδύλια από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου. Μπορούν να καταρτιστούν για μια συγκεκριμένη περιφέρεια ή για έναν πανευρωπαϊκό θεματικό στόχο (π.χ. Περιβάλλον). Για το στόχο «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία», καταρτίζονται διασυνοριακά ή διαπεριφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα.

Τα Κράτη Μέλη υποβάλλουν τα επιχειρησιακά τους προγράμματα βάσει των δικών τους συμβάσεων εταιρικής σχέσης. Κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα προσδιορίζει ποιοι από τους 11 θεματικούς στόχους, που έχουν οριστεί στην πολιτική συνοχής για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, θα καλυφθούν μέσω της χρηματοδότησης που διατίθεται στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Πηγή: InfoRegio

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας

Έγγραφο το οποίο υποβάλλεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο περιέχει μία συγκροτημένη δέσμη προτεραιοτήτων που θα επιτευχθούν με τη συνδρομή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας.

Το πρόγραμμα είναι μονοταμειακό (Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας - ΕΤΘΑ). Οι κύριοι στόχοι του ΕΠ είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κλάδων της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης, η βιωσιμότητα της θαλάσσιας αλιείας και η βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών που εξαρτώνται παραδοσιακά από την αλιεία. Το πρόγραμμα αφορά επίσης την ανάγκη προστασίας και αποκατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των έμβιων πόρων, τον έλεγχο των αλιευτικών δραστηριοτήτων, τη συλλογή αλιευτικών δεδομένων και τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Πηγή: Ν. 4314/14

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ)

Το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτεί δράσεις και έργα που ενισχύονται κυρίως από το ΕΤΠΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) αλλά και από το ΕΚΤ (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) προκειμένου να εξασφαλίζεται και η συντονισμένη με τις επενδύσεις αντιμετώπιση αναγκών κατάρτισης ανθρωπίνων πόρων και διοικητικής μεταρρύθμισης. Στρατηγικός στόχος του ΕΠΑνΕΚ είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, η μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και η αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας. Σηματοδοτεί την κύρια στροφή στο νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα που αναδεικνύει σε κεντρικό ρόλο παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς κλάδους, όπως ο τουρισμός, ο αγροδιατροφικός τομέας, αλλά και η μεταποίηση και οι υπηρεσίες υψηλής εγχώριας προστιθέμενης αξίας, ώστε να αυξηθούν η κλίμακα/μέγεθος των μονάδων παραγωγής, να επιταχυνθεί η εισαγωγή νέων προϊόντων/υπηρεσιών που δημιουργούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα στη χώρα και τις επιμέρους περιφέρειες και ενσωματώνουν νέα γνώση, παράγοντας προϊόντα υψηλής ποιότητας και ανταγωνιστικά σε παγκόσμιο επίπεδο.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ)

Το πρόγραμμα είναι πολυτομεακό και πολυταμειακό (ΕΤΠΑ και ΤΣ) και χρηματοδοτεί μέσω των Ταμείων αυτών κυρίως τις βασικές υποδομές των μεταφορών και του περιβάλλοντος. Ένα μέρος του προϋπολογισμού που αφορά στο περιβάλλον, και ειδικότερα του Ταμείου Συνοχής, εκχωρείται προς τα 13 ΠΕΠ, προκειμένου να τα διαχειρισθούν οι Περιφέρειες για την υλοποίηση κυρίως έργων διαχείρισης υγρών αποβλήτων. Οι στόχοι του ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» ως προς τον τομέα των μεταφορών συνίστανται στην προώθηση της ολοκλήρωσης των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (οδικών, σιδηροδρομικών, λιμένων, αεροδρομίων), την προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος μεταφορών, τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας, καθώς και την ανάπτυξη βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς) για την ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας. Στον τομέα του περιβάλλοντος οι στόχοι συνίστανται στην προστασία και αξιοποίηση του περιβάλλοντος, ως μέσου για την υποστήριξη της μετάβασης της Χώρας σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον με ταυτόχρονη υποστήριξη της δημιουργίας ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων στο σύνολο των τομέων της οικονομίας τη διευκόλυνση της προσέλκυσης επενδύσεων και την παροχή ευκαιριών άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στον ίδιο τον τομέα του περιβάλλοντος.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»

Το πρόγραμμα είναι πολυτομεακό και μονοταμειακό (ΕΚΤ) και αποτελεί το κύριο υποστηρικτικό «εργαλείο» της Χώρας που σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τα άλλα ΕΠ θα συμβάλλει στην οικονομική ανάκαμψη, καθώς περιλαμβάνει ολοκληρωμένες πολιτικές για τη στήριξη της δημιουργίας βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, την προώθηση της ενεργητικής ένταξης στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της ένταξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, την ισχυροποίηση της σύνδεσης της εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης με την αγορά εργασίας, με βασικό στόχο τον περιορισμό η/και την εξάλειψη των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης, ή/και την ελαχιστοποίηση του κόστους που προκαλείται από την υψηλή ανεργία.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»

Περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στην εισαγωγή μεταρρυθμίσεων μέσω και νέων τεχνολογιών και πληροφορικής στον Δημόσιο Τομέα. Το πρόγραμμα είναι πολυτομεακό και πολυταμειακό (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ). Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης αποτελεί βασική προτεραιότητα της χώρας δεδομένου ότι επηρεάζει οριζόντια όλα τα επίπεδα λειτουργίας, παραγωγής και ανάπτυξης και αποτελεί ταυτόχρονα βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική υλοποίηση μεταρρυθμίσεων σε όλους τους τομείς. Το ΕΠ θα συμβάλει στην εθνική προσπάθεια προκειμένου στα επόμενα χρόνια, η ελληνική Δημόσια Διοίκηση να καταστεί συνεκτική, καλά συντονισμένη, ευέλικτη, εξωστρεφής και προσανατολισμένη στο αποτέλεσμα, αποκαθιστώντας τη σχέση εμπιστοσύνης του κράτους με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, παρέχοντας πολιτοκεντρικές και συνεχώς αναβαθμιζόμενες υπηρεσίες αποτελώντας έτσι έναν από τους βασικούς πυλώνες για την ανάκαμψη της χώρας.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια»

Το πρόγραμμα είναι πολυταμειακό (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και ΤΣ) και στοχεύει στην υποστήριξη της λειτουργίας και της εφαρμογής όλων των ΕΠ που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Επιχορήγηση

Η μεταφορά πίστωσης σε φορέα για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων του και μόνο. (ΦΕΚ 52Α/2013).

Πηγή: Ν. 4314/14

Έργα – γέφυρες

Πρόκειται για έργα η κατασκευή των οποίων άρχισε με κονδύλια από το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και θα ολοκληρωθεί από το ΕΣΠΑ 2007-2013. Μεταξύ των μεγάλων έργων περιλαμβάνονται και αυτά που θα κατασκευαστούν με σύμβαση παραχώρησης, όπως οι αυτοκινητόδρομοι Μαλιακός - Κλειδί, Κόρινθος - Τρίπολη - Καλαμάτα, Ιόνια Οδός, Κεντρικής Ελλάδας, Κόρινθος - Πάτρα - Πύργος - Τσακώνα καθώς και η υποθαλάσσια αρτηρία της Θεσσαλονίκης. Επίσης, περιλαμβάνονται οι επεκτάσεις και οι νέοι σταθμοί του μετρό.

Εργοδότης

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Εργοδότης» νοείται η αναθέτουσα αρχή που καταρτίζει σύμβαση μελέτης ή παροχής τεχνικών υπηρεσιών με τον ανάδοχο είτε για λογαριασμό της είτε για λογαριασμό του κυρίου του έργου.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Εταιρική σχέση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναπτύσσει, κατά παράδοση, τις δραστηριότητές της στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής και διαθέτει τα κονδύλια της πολιτικής συνοχής μέσω μιας διαδικασίας εταιρικής σχέσης, η οποία περιλαμβάνει σημαντική συνδρομή από τα Κράτη Μέλη.

Η εταιρική σχέση καλύπτει ολόκληρη τη διαδικασία προγραμματισμού, από το στάδιο της προετοιμασίας μέχρι την υλοποίηση των σχεδίων και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων. Αυτή η προσέγγιση συμβάλλει σε καλύτερα αποτελέσματα των προγραμμάτων και διασφαλίζει την αποτελεσματική διάθεση της χρηματοδότησης από τα Ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (ΕΔΕΤ).

Για την προγραμματική περίοδο 2014-20, η αρχή της εταιρικής σχέσης ενισχύθηκε ακόμα περισσότερο, συμπεριλαμβάνοντας όχι μόνο Κράτη Μέλη, αλλά και ενδιαφερόμενα μέρη όπως εργατικά συνδικάτα, εργοδότες, μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) και άλλους φορείς που προωθούν, για παράδειγμα, την κοινωνική ένταξη, την ισότητα των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων. Η Επιτροπή κατάρτισε τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Δεοντολογίας για την εταιρική σχέση, ο οποίος πρέπει να τηρείται από τα Κράτη Μέλη κατά την προετοιμασία και υλοποίηση των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων. Επιπλέον, κάθε Κράτος Μέλος έχει εγκρίνει μια σύμβαση εταιρικής σχέσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία καθορίζει πώς σχεδιάζουν οι εθνικές αρχές να κάνουν χρήση και διανομή της χρηματοδότησης από τα ΕΔΕΤ κατά την προγραμματική περίοδο 2014-20.

Πηγή: InfoRegio

Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020

Το έγγραφο που καταρτίζεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας με τη συνεργασία των συναρμόδιων Υπουργείων, Περιφερειών και των λοιπών οικείων εταίρων, και εγκρίνεται, μετά από διάλογο, από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής Επιτροπή) και το οποίο αποτελεί το πλαίσιο για την κατάρτιση του προγραμματισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Πηγή: Ν. 4314/14

Ετήσιο διαρθρωτικό ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει Ετήσιο διαρθρωτικό ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης είναι το έλλειμμα ή το πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης για το έτος, προσαρμοσμένο κυκλικά, χωρίς έκτακτα και προσωρινά μέτρα, εκφραζόμενο ως ποσοστό του ΑΕΠ σε τιμές αγοράς.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Ετήσια Έκθεση υλοποίησης

Έκθεση σχετικά με την ετήσια πρόοδο υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος που υποβάλλεται από την οικεία Διαχειριστική Αρχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 30 Ιουνίου κάθε έτους.

Η Ετήσια Έκθεση υλοποίησης περιλαμβάνει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 67 του Γενικού Κανονισμού προκειμένου να παρέχεται σαφής εικόνα για την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Συντάσσεται από τη Διαχειριστική Αρχή και εξετάζεται και εγκρίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του οικείου ΕΠ πριν την υποβολή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ)

Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία είναι:

α) Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ),

β) Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ),

γ) Ταμείο Συνοχής

και τα Επενδυτικά Ταμεία:

α) Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και

β) Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), τα οποία λειτουργούν βάσει ενός κοινού πλαισίου που ορίζεται από τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία (ΕΕΣ)

Στο πλαίσιο της Πολιτικής της Συνοχής, η Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία (ΕΕΣ) αποτελεί βασικό εργαλείο για την ενδυνάμωση των χωρικών συνεργασιών στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, αλλά και με τρίτες χώρες και συνιστά μία από τις κύριες επιλογές για την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Η ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία σε επίπεδο κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης υλοποιείται μέσω προγραμμάτων διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας. Τα εν λόγω προγράμματα διακρίνονται σε διμερή και πολυμερή. Τα 5 διμερή προγράμματα αφορούν τη συνεργασία με ισάριθμες χώρες που γειτνιάζουν με την Ελλάδα. Από τις χώρες αυτές οι τρεις αποτελούν μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κύπρος, Βουλγαρία και Ιταλία) και λαμβάνουν χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, ενώ οι δύο άλλες είναι υποψήφια κράτη-μέλη (Αλβανία και πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας) και χρηματοδοτούνται από το Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ). Τα διμερή Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας αποτελούν σημαντικό μοχλό ανάπτυξης των περιφερειών που συμμετέχουν και από τις δύο πλευρές των συνόρων, για τη δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού χώρου συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων αλλά και των δυτικών και νοτίων συνόρων της χώρας.

Ευρωπαϊκή Ένωση (European Union)

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) δημιουργήθηκε με τις συνθήκες της Ρώμης το 1958. Έκτοτε, εξελίχθηκε μέσα από μια μακρά ιστορία διαδοχικών μεταρρυθμίσεων των Συνθηκών.

Η ΕΕ αποτελεί συγχρόνως πολιτικό πρόγραμμα και νομική οργάνωση.

Αποτελεί πολιτικό σχέδιο που αντικατοπτρίζει τη βούληση των χωρών της ΕΕ για μια διαρκώς στενότερη ένωση των λαών της Ευρώπης, στην οποία οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο ανοικτά και όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες (άρθρο 1 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση).

Για την επίτευξη των παραπάνω, της έχουν ανατεθεί διάφοροι στόχοι:

- προώθηση της ειρήνης, των αξιών της και της ευημερίας των λαών·
- δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης χωρίς σύνορα για τους ευρωπαίους πολίτες·
- εγκαθίδρυση εσωτερικής αγοράς στην οποία διασφαλίζονται η αειφόρος ανάπτυξη με βάση την ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη και τη σταθερότητα των τιμών, μια κοινωνική οικονομία της αγοράς με υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας, που στόχο έχει την πλήρη απασχόληση, την κοινωνική πρόοδο, την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της επιστημονικής προόδου·
- καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων και προαγωγή της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών και των δικαιωμάτων του παιδιού·
- διασφάλιση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής μεταξύ των χωρών της ΕΕ·
- σεβασμός της πολιτιστικής και γλωσσικής της πολυμορφίας των χωρών της ΕΕ και προστασία της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς·
- εγκαθίδρυση οικονομικής και νομισματικής ένωσης, της οποίας το νόμισμα είναι το ευρώ·
- στο πλαίσιο των σχέσεων της με τον υπόλοιπο κόσμο, η Ένωση ενεργεί σεβόμενη τις αξίες της και το διεθνές δίκαιο με σκοπό να διασφαλίσει την ειρήνη, την ασφάλεια, την αειφόρο ανάπτυξη, την ανάπτυξη των λαών και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η ΕΕ βασίζεται σε αξίες: στο σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, στη δημοκρατία, στην ισότητα, στο κράτος δικαίου και στα δικαιώματα του ανθρώπου.

Αναγνωρίζεται μέσω των συμβόλων της: σημαία (δώδεκα αστέρια σε μπλε φόντο), ύμνο («Ωδή στη χαρά» του Ludwig van Beethoven), σύνθημα («Ενωμένη στην πολυμορφία»), νόμισμα (το ευρώ), ημέρα εορτασμού (9η Μαΐου).

Η ΕΕ αποτελεί νομική οργάνωση που ιδρύθηκε από τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ. Οι χώρες της ΕΕ απονέμουν αρμοδιότητες στην ΕΕ προκειμένου να επιτευχθούν οι από κοινού τους στόχοι. Η «κοινοτική μέθοδος» εφαρμόζεται σε όλες τις πολιτικές που υπάγονται στις αρμοδιότητες της ΕΕ, εκτός από:

- την αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, όπου οι χώρες της ΕΕ διαθέτουν δικαίωμα πρωτοβουλίας και δικαίωμα προσφυγής στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο όσον αφορά τον νομοθετικό τομέα·
- την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, όπου υπερισχύει η διακυβερνητική μέθοδος.

Διαθέτει ενιαίο θεσμικό πλαίσιο (που αποτελείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ελεγκτικό Συνέδριο). Εξάλλου, η συνθήκη της Λισσαβόνας χορηγεί νομική προσωπικότητα στην ΕΕ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που ιδρύθηκε το 1957, απαρτίζεται πλέον από 28 επιτρόπους, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου της. Ενεργεί με γνώμονα το γενικό συμφέρον της ΕΕ σε πλήρη ανεξαρτησία από τις εθνικές κυβερνήσεις και λογοδοτεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Έχει το δικαίωμα ανάληψης πρωτοβουλίας για να προτείνει νομοθεσία σε ευρύ φάσμα τομέων πολιτικής. Στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων μοιράζεται το δικαίωμα ανάληψης πρωτοβουλίας με τις χώρες της ΕΕ. Όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, οι πολίτες της ΕΕ μπορούν επίσης να καλέσουν την Επιτροπή να προτείνει νομοθεσία μέσω της Πρωτοβουλίας των Ευρωπαίων Πολιτών.

Η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να εκδίδει μη νομοθετικές πράξεις, ιδίως κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις, και διαθέτει σημαντικές εξουσίες για τη διασφάλιση θεμιτών όρων ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων της ΕΕ.

Η Επιτροπή επιβλέπει την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ. Εκτελεί τον ενωσιακό προϋπολογισμό και διαχειρίζεται τα προγράμματα χρηματοδότησης. Επιπλέον, ασκεί συντονιστικά, εκτελεστικά και διαχειριστικά καθήκοντα σύμφωνα με τους όρους που προβλέπουν οι Συνθήκες. Εκπροσωπεί την ΕΕ ανά τον κόσμο σε τομείς εκτός της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, όπως η εμπορική πολιτική και η ανθρωπιστική βοήθεια.

Η Επιτροπή απαρτίζεται από Γενικές Διευθύνσεις (τμήματα) και υπηρεσίες που εδρεύουν κυρίως στις Βρυξέλλες και το Λουξεμβούργο.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ)

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) είναι ένα συμβουλευτικό όργανο της ΕΕ. Συστάθηκε το 1957 με σκοπό να εκπροσωπεί τα συμφέροντα των διάφορων οικονομικών και κοινωνικών ομάδων στις χώρες της ΕΕ.

Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η ΕΟΚΕ αποτελείται από 350 μέλη. Σήμερα, και μέχρι το τέλος της τρέχουσας θητείας της τον Σεπτέμβριο του 2015, λόγω της προσχώρησης της Κροατίας τον Ιούλιο του 2013, αποτελείται από 353 μέλη από την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών.

Τα μέλη χωρίζονται σε τρεις ομάδες που αντιπροσωπεύουν αντίστοιχα τα συμφέροντα των εργοδοτών, των εργαζομένων και των τομέων συγκεκριμένων δραστηριοτήτων (όπως γεωργών, μικρών επιχειρήσεων, ελεύθερων επαγγελματιών, καταναλωτών, εκπαιδευτικών, συνεταιρισμών, οικογενειών, περιβαλλοντικών ομάδων). Τα μέλη της ΕΟΚΕ διορίζονται για 5 έτη (ανανεώσιμη θητεία).

Η ΕΟΚΕ συμβουλεύει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις περιπτώσεις που ορίζονται στις συνθήκες της ΕΕ. Μπορεί επίσης να διατυπώνει γνώμη με δική της πρωτοβουλία. Ο ρόλος, η οργάνωση και οι αρμοδιότητές της διέπονται από το άρθρο 13 της Συνθήκης για την ΕΕ και τα άρθρα 301-304 της ΣΛΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή διαδραματίζει τρεις κυρίως ρόλους:

- συμβουλεύει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είτε μετά από αίτημά τους είτε κατόπιν ιδίας πρωτοβουλίας
- ενθαρρύνει τη μεγαλύτερη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στην ΕΕ
- ενισχύει το ρόλο της κοινωνίας των πολιτών σε χώρες που δεν είναι μέλη της ΕΕ και συνδράμει στη δημιουργία συμβουλευτικών δομών στις χώρες αυτές.

Οι γνωμοδοτήσεις της ΕΟΚΕ διαβιβάζονται στα μεγαλύτερα θεσμικά όργανα – το Συμβούλιο, την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η γνώμη της ΕΟΚΕ πρέπει να ζητείται πριν από τη λήψη αποφάσεων για ζητήματα οικονομικής και κοινωνικής, περιφερειακής και περιβαλλοντικής πολιτικής. Αντίστοιχα όργανα λειτουργούν σε άλλα επίπεδα, όπως η Εθνική ΟΚΕ καθώς και ΟΚΕ σε κάθε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία

Είναι η Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πραγματοποιεί και δημοσιεύει τακτικά στατιστικές αναλύσεις και προβλέψεις και εφοδιάζει τα όργανα της ΕΕ με στοιχεία στα οποία αυτά βασίζουν τις αποφάσεις και τη δράση τους.

Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, που υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, υπό την αιγίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης, θεμελίωσε ένα πρωτότυπο σύστημα διεθνούς προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων παρέχοντας στα άτομα το πλεονέκτημα του δικαστικού ελέγχου όσον αφορά το σεβασμό των δικαιωμάτων τους. Η σύμβαση που επικυρώθηκε από όλα τα κράτη - μέλη της Ένωσης, καθιέρωσε διάφορα όργανα ελέγχου με έδρα το Στρασβούργο:

- Επιτροπή επιφορτισμένη με την προηγούμενη μελέτη των προσφυγών που υποβάλλονται από ένα κράτος ή, ενδεχομένως από ένα άτομο
- Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο οποίο προσφεύγει η Επιτροπή ή ένα κράτος - μέλος μετά από έκθεση της Επιτροπής (σε περίπτωση δικαστικής διευθέτησης)
- Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης που εκτελεί χρέη "θεματοφύλακα" της ΕΣΔΑ και στην οποία ανατίθεται η πολιτική διευθέτηση μιας διαφοράς στην περίπτωση που η υπόθεση δεν έχει παραπεμφθεί στο Δικαστήριο.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) (European Investment Bank)

Η ΕΤΕπ, που δημιουργήθηκε το 1958 με τη Συνθήκη της Ρώμης, είναι το θεσμικό όργανο μακροπρόθεσμης δανειοδότησης της ΕΕ, που παρέχει κεφάλαια σε διάφορα προγράμματα με στόχο τη χρηματοδότηση βιώσιμων κεφαλαιακών σχεδίων που εξυπηρετούν τους στόχους της ΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων δημιουργήθηκε το 1958 με τη συνθήκη της Ρώμης ως η τράπεζα μακροπρόθεσμου δανεισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΕΤΕπ χορηγεί πιστώσεις στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα για έργα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, όπως:

- Συνοχή και σύγκλιση των περιφερειών της ΕΕ
- Στήριξη μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
- Περιβαλλοντικά προγράμματα
- Έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία
- Μεταφορές
- Ενέργεια

Η ΕΤΕπ δραστηριοποιείται στην ΕΕ αλλά και σε άλλες 140 χώρες περίπου στον κόσμο, με τις οποίες η ΕΕ έχει συνάψει συμφωνία συνεργασίας. Είναι μη κερδοσκοπική τράπεζα της οποίας η λειτουργία υπαγορεύεται από την εκάστοτε εφαρμοζόμενη πολιτική και σε αντίθεση με τις εμπορικές τράπεζες, η ΕΤΕπ δεν διαχειρίζεται προσωπικούς τραπεζικούς λογαριασμούς, δεν διεκπεραιώνει απευθείας συναλλαγές με πελάτες ούτε παρέχει επενδυτικές συμβουλές σε ιδιωτική βάση. Η ΕΤΕπ συνάπτει μακροπρόθεσμα δάνεια για τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε κεφαλαιουχικό εξοπλισμό (κυρίως πάγια στοιχεία) αλλά δεν παρέχει επιχορηγήσεις.

Η ΕΤΕπ ανήκει στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα οποία συνεισφέρουν από κοινού στο κεφάλαιό της με ποσοστό ανάλογο της οικονομικής βαρύτητας κάθε χώρας εντός της Ένωσης. Η ΕΤΕπ δεν χρησιμοποιεί πόρους του προϋπολογισμού της Ένωσης. Αντίθετα, αυτοχρηματοδοτείται μέσω δανεισμού από τις κεφαλαιαγορές. Δεδομένου ότι τα κράτη - μέλη της ΕΕ είναι οι μέτοχοί της, η ΕΤΕπ έχει άριστη πιστοληπτική ικανότητα στις χρηματαγορές, γεγονός που της επιτρέπει να συγκεντρώνει υψηλά κεφάλαια με εξαιρετικά ανταγωνιστικούς όρους. Καθώς πρόκειται για μη κερδοσκοπική τράπεζα, οι όροι των δανείων που χορηγεί είναι ομοίως ευνοϊκοί. Η ΕΤΕπ δεν μπορεί, ωστόσο, να δανείσει ποσά υψηλότερα από το 50% του κόστους κάθε μεμονωμένου έργου.

Τα έργα τα οποία χρηματοδοτεί η Τράπεζα επιλέγονται προσεκτικά με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ
- πρέπει να είναι βιώσιμα από οικονομική και χρηματοδοτική άποψη, τεχνικά άρτια και μη επιβλαβή για το περιβάλλον
- πρέπει να συμβάλλουν στην προσέλκυση άλλων πηγών χρηματοδότησης.

Η ΕΤΕπ στηρίζει επίσης τη βιώσιμη ανάπτυξη στις υποψήφιες και δυνητικά υποψήφιες χώρες, στις γειτονικές χώρες της ΕΕ στα νότια και ανατολικά της σύνορα καθώς και σε χώρες εταίρους σε άλλα μέρη του κόσμου. Τέλος, η ΕΤΕπ κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.

Οι μέτοχοι της ΕΤΕπ είναι οι 28 χώρες της ΕΕ. Περίπου το 90 % των δανειακών κεφαλαίων που χορηγεί η ΕΤΕπ απευθύνεται στις χώρες της ΕΕ, ενώ τα υπόλοιπα μοιράζονται, στο πλαίσιο της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης, σε 150 χώρες-εταίρους σε όλον τον κόσμο.

Ο όμιλος της ΕΤΕπ, που απαρτίζεται από την ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ), δημιουργήθηκε το 2000 με στόχο την προώθηση της δανειοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

Το κεφάλαιο της ΕΤΕπ σχεδόν διπλασιάστηκε από το 2007 έως το 2009 λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Το συνολικό εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΤΕπ ανερχόταν στα 243 δισεκατ. ευρώ την 1η Ιουλίου 2013.

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) είναι επιφορτισμένη, από την 1η Ιουνίου 1999, με την καταπολέμηση της απάτης εις βάρος του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η OLAF, η οποία ιδρύθηκε με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αντικατέστησε τη μονάδα συντονισμού για την καταπολέμηση της απάτης (UCLAF). Η μονάδα αυτή είχε δημιουργηθεί το 1988 και το πεδίο δράσης της περιοριζόταν αποκλειστικά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στο εξής, η νέα υπηρεσία μπορεί να διεξάγει έρευνες για τη διαχείριση και τη χρηματοδότηση όλων των οργάνων και οργανισμών της Ένωσης με απόλυτη επιχειρησιακή ανεξαρτησία. Την ανεξαρτησία αυτή διασφαλίζει:

- ο διευθυντής της OLAF: διορίζεται ύστερα από συνεννόηση με το Κοινοβούλιο, την Επιτροπή και το Συμβούλιο και έχει τη δυνατότητα να προσφύγει ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για να προστατεύσει την ανεξαρτησία του. Επιπλέον, μπορεί να κινήσει έρευνα όχι μόνο έπειτα από αίτημα του ενδιαφερόμενου οργάνου, οργανισμού ή κράτους μέλους, αλλά και με δική του πρωτοβουλία
- η εποπτική επιτροπή της OLAF: επιφορτισμένη με τον έλεγχο των ερευνών, αποτελείται από πέντε ανεξάρτητες εξωτερικές προσωπικότητες που διορίζονται από κοινού από το Κοινοβούλιο, την Επιτροπή και το Συμβούλιο.

Οι επιμέρους λεπτομέρειες των εσωτερικών ερευνών που πραγματοποιούνται από την OLAF προκειμένου να καταπολεμηθεί η απάτη, η διαφθορά και άλλες παράνομες δραστηριότητες που πλήττουν τα οικονομικά συμφέροντα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διευκρινίστηκαν στη διοργανική συμφωνία του Μαΐου 1999, μεταξύ του Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Η συμφωνία αυτή επεκτείνει τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας στα σοβαρά γεγονότα που μπορούν να χαρακτηρισθούν ως παράβαση των επαγγελματικών υποχρεώσεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού και τα οποία έχουν πειθαρχικές ή ποινικές συνέπειες. Αρκετοί κανονισμοί περιλαμβάνουν προβλέψεις σχετικά με την κοινοποίηση των παρατυπιών και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Άλλοι κανονισμοί προσδιορίζουν τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται στο πλαίσιο των ερευνών και των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων καθώς και των επιτόπιων ελέγχων.

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Παρακολούθησης για την εδαφική ανάπτυξη και συνοχή European Spatial Planning Observation Network (ESPON)

Το ESPON είναι ένα εφαρμοσμένο ερευνητικό πρόγραμμα που στηρίζει τη χάραξη των πολιτικών εδαφικής ανάπτυξης στην Ευρώπη. Για το σκοπό αυτό, το πρόγραμμα συλλέγει εκτενή και συστηματικά στοιχεία για τις εδαφικές τάσεις σχετικά με τις διάφορες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές, με σκοπό να εντοπιστούν τόσο το δυναμικό περιφερειών, πόλεων και ευρύτερων περιοχών όσο και οι οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν αυτές.

Οι δραστηριότητες του ESPON καλύπτουν όλα τα Κράτη Μέλη της ΕΕ, καθώς και την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία, και συνεργάζεται με περισσότερους από 130 φορείς σε όλη την Ευρώπη. Εκπονούν διάφορες μελέτες (θεματικές, αντίκτυπος πολιτικών, διαθεματικές, επιστημονική δικτύωση, ενίσχυση επάρκειας) και συλλέγουν εδαφικά στοιχεία υπό μορφή στατιστικών, αναλύσεων και χαρτών. Επομένως ένας από τους κύριους στόχους του ESPON είναι να εφοδιάζει τους τοπικούς φορείς χάραξης πολιτικής με εύκολα προσβάσιμο και κατανοητό υλικό. Σε επίπεδο ΕΕ, τα στοιχεία που συγκεντρώνονται μέσω του ESPON αποτελούν πηγή συγκρίσιμων πληροφοριών που μπορεί να χρησιμοποιεί η Ένωση για να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξή της.

Για την προγραμματική περίοδο 2014-20, το ESPON θα λειτουργήσει ως Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ). Επικεντρώνεται κυρίως στον θεματικό στόχο 11: Ενίσχυση της θεσμικής επάρκειας δημόσιων αρχών και παραγόντων, και αποτελεσματική δημόσια διοίκηση.

Πηγή: InfoRegio

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

Το Ελεγκτικό Συνέδριο, που εδρεύει στο Λουξεμβούργο, ιδρύθηκε το 1975. Πρόκειται για την ανεξάρτητη ελεγκτική αρχή και την αρχή δημοσιονομικής εποπτείας της ΕΕ. Λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ (άρθρα 285-287).

Απαρτίζεται από ένα μέλος από κάθε χώρα της ΕΕ. Τα μέλη διορίζονται για έξι έτη (ανανεώσιμη θητεία). Τα ίδια διορίζουν τον πρόεδρο, η θητεία του οποίου διαρκεί τρία έτη (ανανεώσιμη). Όλα τα μέλη πρέπει να εκτελούν τα καθήκοντά τους προς το γενικό συμφέρον της ΕΕ και με πλήρη ανεξαρτησία.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων και δαπανών της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένων των εσόδων και των δαπανών των φορέων που έχει συστήσει η ΕΕ και των εξωτερικών φορέων που διαχειρίζονται κονδύλια της ΕΕ). Διασφαλίζει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Χορηγεί επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο δήλωση σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων. Στο τέλος κάθε δημοσιονομικού έτους, δημοσιεύει μια έκθεση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περίπτωση που εντοπίσει απάτες ή παρατυπίες, πρέπει να ενημερώσει την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Centre Européen pour le Développement de la Formation Professionnelle - CEDEFOP)

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) βοηθά στην ανάπτυξη και εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης. Παρακολουθεί τις τάσεις της αγοράς εργασίας και βοηθά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις χώρες της ΕΕ, τις οργανώσεις των εργοδοτών και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις να προσαρμόζουν την προσφορά κατάρτισης στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Το Cedefop είναι ένας από τους παλαιότερους ευρωπαϊκούς φορείς. Ιδρύθηκε το 1975 και μεταφέρθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1995.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (European Parliament)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ)) είναι το μόνο άμεσα εκλεγμένο θεσμικό όργανο της ΕΕ και μία από τις μεγαλύτερες δημοκρατικές συνελεύσεις του κόσμου. Οι 751 ευρωβουλευτές αντιπροσωπεύουν τα 500 εκατ. πολίτες της ΕΕ. Εκλέγονται ανά πενταετία από τους ψηφίσαντες των 28 χωρών της ΕΕ. Οι αντιπρόσωποι του Κοινοβουλίου καλούνται βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου - ευρωβουλευτές. Μετά τις εκλογές του 2014 για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ), με το ποσοστό συμμετοχής να ανέρχεται μόνο σε 42,54%, οι έδρες κατανέμονται ανάμεσα σε 8 διαφορετικές κοινοβουλευτικές ομάδες: την EPP - Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, την S&D - Ομάδα της Προοδευτικής Συμμαχίας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την ECR - Ευρωπαϊοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές, την ALDE - Ομάδα Συμμαχία των Δημοκρατών και των Φιλελευθέρων για την Ευρώπη, την Greens/EFA - Ομάδα των Πρασίνων/Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία, την GUE/NGL - Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών, την EFDD - Ευρώπη Ελευθερίας και Δημοκρατίας και την NI - Μη εγγεγραμμένοι - Βουλευτές που δεν ανήκουν σε καμία πολιτική ομάδα. Ο αριθμός των ευρωβουλευτών ανά χώρα ορίζεται με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η οποία εγκρίνεται ομόφωνα κατόπιν πρότασης του ΕΚ. Καμία χώρα μέλος δεν έχει λιγότερους από 6 και περισσότερους από 96 ευρωβουλευτές: Αυστρία: 18, Βέλγιο: 21, Βουλγαρία: 17, Γαλλία: 74, Γερμανία: 96, Δανία: 13, Ελλάδα: 21, Εσθονία: 6, Ηνωμένο Βασίλειο: 73, Ιρλανδία: 11, Ισπανία: 54, Ιταλία: 73, Κάτω Χώρες: 26, Κροατία: 11, Κύπρος: 6, Λετονία: 8, Λιθουανία: 11, Λουξεμβούργο: 6, Μάλτα: 6, Ουγγαρία: 21, Πολωνία: 51, Πορτογαλία: 21, Ρουμανία: 32, Σλοβακία: 13, Σλοβενία: 8, , Σουηδία: 20, Τσεχική Δημοκρατία: 21, Φινλανδία: 13.

Τα κύρια καθήκοντα του ΕΚ είναι τα ακόλουθα:

- Νομοθετική εξουσία: το ΕΚ είναι σήμερα συν-νομοθέτης. Για τις περισσότερες νομοθετικές πράξεις, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μοιράζεται τη νομοθετική εξουσία με το Συμβούλιο, μέσω της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.
- Δημοσιονομική εξουσία: το ΕΚ μοιράζεται τη δημοσιονομική εξουσία με το Συμβούλιο, κατά την ψήφιση του ετήσιου προϋπολογισμού, η οποία τον καθιστά εκτελεστό με την υπογραφή του προέδρου του Κοινοβουλίου, και ελέγχει την εκτέλεση του προϋπολογισμού αυτού
- Πολιτικός έλεγχος των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, ιδίως της Επιτροπής. Το ΕΚ μπορεί να εγκρίνει ή να απορρίψει τον διορισμό των μελών της Επιτροπής και εξουσιοδοτείται να ανακαλέσει την Επιτροπή στο σύνολό της μέσω πρότασης μομφής. Ασκει επίσης εξουσία ελέγχου επί των δραστηριοτήτων της ΕΕ μέσω γραπτών ή προφορικών ερωτήσεων που απευθύνει στην Επιτροπή και το Συμβούλιο. Το Κοινοβούλιο συστήνει προσωρινές επιτροπές και επιτροπές έρευνας, οι εξουσίες των οποίων δεν περιορίζονται στη δραστηριότητα των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, αλλά μπορεί να αφορούν επίσης τη δράση των χωρών της ΕΕ κατά την εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ.

Η συνθήκη της Λισαβόνας ενισχύει το ρόλο του ΕΚ θέτοντάς το σε ίση βάση με το Συμβούλιο των Υπουργών. Η εν λόγω συνθήκη:

- επεκτείνει την εφαρμογή της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας σε 40 νέους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της γεωργίας, της ενεργειακής ασφάλειας, της μετανάστευσης, της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, της υγείας και των διαρθρωτικών ταμείων·
- ενισχύει το ρόλο του ΕΚ στην έγκριση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το ΕΚ είναι αρμόδιο για την έγκριση ολόκληρου του προϋπολογισμού μαζί με το Συμβούλιο·
- παρέχει τη δυνατότητα στους ευρωβουλευτές να δίνουν τη συγκατάθεσή τους για ένα ευρύ φάσμα διεθνών συμφωνιών που διαπραγματεύεται η ΕΕ, όπως οι διεθνείς εμπορικές συμφωνίες·
- εισάγει νέα δικαιώματα ενημέρωσής του ως προς τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, την εκ περιτροπής προεδρία του Συμβουλίου και την εξωτερική δράση της ΕΕ·
- παρέχει στο ΕΚ το δικαίωμα να προτείνει αλλαγές στη Συνθήκη·
- αυξάνει την εξουσία ελέγχου του ΕΚ μέσω της εκλογής του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της έγκρισης των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με ψήφο έγκρισης.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) **(European Social Fund)**

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) είναι ένα από τα 5 Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία της ΕΕ και λειτουργεί ως ένα από τα βασικά εργαλεία της για την προώθηση θέσεων εργασίας και της κοινωνικής ένταξης, την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της απόκτησης δεξιοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής.

Το ΕΚΤ υπήρχε από την εποχή της αρχικής Συνθήκης του 1957 (Συνθήκη της Ρώμης), η οποία ίδρυε την, τότε, Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Τώρα, η νομική βάση του βρίσκεται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρα 162-164, 174, 175, 177 και 178).

Το ΕΚΤ επενδύει σε ανθρώπους, και στοχεύει στη βελτίωση των ευκαιριών για απασχόληση και εκπαίδευση σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης έχει σκοπό να βελτιώσει την κατάσταση των πιο ευάλωτων ανθρώπων που διατρέχουν τον κίνδυνο φτώχειας. Οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ καλύπτουν όλες τις περιφέρειες της ΕΕ. Το διάστημα 2014-2020 έχουν δεσμευθεί πάνω από 80 δισ. ευρώ για επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο στα κράτη μέλη, και ένα επιπλέον ποσό τουλάχιστον 3,2 δισ. ευρώ για την πρωτοβουλία «Απασχόληση των Νέων».

Στην προγραμματική περίοδο 2014-2020, το ΕΚΤ θα επικεντρωθεί σε τέσσερις από τους θεματικούς στόχους της πολιτικής συνοχής:

- προώθηση της απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων,
- προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας,
- -επενδύσεις στην εκπαίδευση, στις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση, και
- -ενίσχυση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

Επιπλέον, το 20 % των επενδύσεων του ΕΚΤ θα διατεθεί για δραστηριότητες που θα βελτιώσουν την κοινωνική ένταξη και θα καταπολεμήσουν τη φτώχεια. Αυτό είναι γνωστό ως θεματική επικέντρωση.

Για την περίοδο 2014-2020, με συνολικό προϋπολογισμό 74 δισ ευρώ, το ΕΚΤ συγχρηματοδοτεί εθνικά ή περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα που υλοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτής της επταετίας [κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013]. Αυτά τα προγράμματα εκπονούνται από τις ίδιες τις χώρες της ΕΕ και μετά εγκρίνονται με απόφαση της Επιτροπής.

Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα **(Eco - Label)**

Το Ευρωπαϊκό οικολογικό σήμα, που χορηγήθηκε για πρώτη φορά το 1994 έχει ως στόχο να ενθαρρύνει τους καταναλωτές να αγοράζουν φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα και να αυξήσει τη ζήτηση των προϊόντων αυτών. Τα κριτήρια χορήγησης του οικολογικού σήματος καθορίζονται από την ΕΕ, αλλά τα σήματα χορηγούνται από τις εθνικές αρχές. Το σήμα έχει τη μορφή λουλουδιού με αστεροειδή πέταλα.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή Συμβούλιο Αρχηγών Κρατών και Κρατών και Κυβερνήσεων

Αποτελείται από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων όλων των χωρών της ΕΕ, καθώς και από τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Από το πολιτικό σύστημα της κάθε χώρας εξαρτάται αν θα συμμετέχει ο πρόεδρος ή/και ο πρωθυπουργός. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνεδριάζει, κατ' αρχήν, τέσσερις φορές το χρόνο για να χαράξει τη γενική πολιτική της Ένωσης και να αναλύσει τις προόδους που σημειώνονται. Είναι το ανώτατο πολιτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γι' αυτό οι συνεδριάσεις του αποκαλούνται «σύνοδοι κορυφής».

Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης **(Fonds Européen de Développement)**

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ), που ιδρύθηκε με τη Συνθήκη της Ρώμης το 1957, είναι το κύριο μέσο της ΕΕ για τη χρηματοδότηση της αναπτυξιακής συνεργασίας με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) και τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ).

Το ΕΤΑ χρηματοδοτεί κάθε έργο ή πρόγραμμα που συμβάλλει στην οικονομική, κοινωνική ή πολιτιστική ανάπτυξη των εν λόγω χωρών. Επιπλέον, χρηματοδοτεί προγράμματα περιφερειακής συνεργασίας και ολοκλήρωσης.

Το ΕΤΑ χρησιμοποιεί διάφορα είδη χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων, των συμβάσεων προμηθειών και τα χρηματοδοτικών μέσων, όπως τα δάνεια, οι εγγυήσεις, τα ίδια και οιονεί ίδια κεφάλαια, οι επενδύσεις ή συμμετοχές και τα μέσα επιμερισμού κινδύνου.

Το ΕΤΑ χρηματοδοτείται από τις χώρες της ΕΕ και δεν έχει ακόμη ενταχθεί στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ, παρόλο που υπάρχει για αυτό ειδική γραμμή του προϋπολογισμού από το 1993. Το ΕΤΑ θα εξακολουθήσει να χρηματοδοτεί την αναπτυξιακή συνεργασία με τα κράτη ΑΚΕ και τις ΥΧΕ για την περίοδο 2014-2020.

Στο 11ο ΕΤΑ (2014-2020) διατέθηκαν 30,5 δισεκατ. ευρώ. Επιπλέον, θα διατεθούν 2,6 δισεκατ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με τη μορφή δανείων από τους ίδιους πόρους της.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων **(European Investment Fund)**

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων συστήθηκε το 1994 για την παροχή βοήθειας στις μικρές επιχειρήσεις. Πλειοψηφικός μέτοχος του Ταμείου είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, με την οποία αποτελούν τον «όμιλο ΕΤΕπ». Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων παρέχει επιχειρηματικό κεφάλαιο στις μικρές εταιρίες (ΜΜΕ), ιδίως στις νέες εταιρίες και στις επιχειρήσεις τεχνολογικού προσανατολισμού. Παρέχει εγγυήσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (όπως τράπεζες) για την κάλυψη των δανείων τους προς τις ΜΜΕ. Δεν είναι πιστωτικό ίδρυμα (με την έννοια ότι δεν χορηγεί δάνεια και επιδοτήσεις σε επιχειρήσεις, ούτε επενδύει άμεσα σε εταιρίες), αλλά αντίθετα λειτουργεί μέσω τραπεζών και άλλων χρηματοπιστωτικών ενδιαμέσων. Χρησιμοποιεί είτε δικούς του πόρους είτε τους πόρους που του έχουν εμπιστευθεί η ΕΤΕπ ή η Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Ταμείο δραστηριοποιείται στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στην Κροατία, την Τουρκία και σε τρεις χώρες της ΕΖΕΣ (Ισλανδία, Λιχτενστάϊν και Νορβηγία).

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης **(European Regional Development Fund)**

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) είναι ένα από τα βασικά χρηματοδοτικά μέσα της πολιτικής συνοχής της ΕΕ. Σκοπός του είναι να συμβάλει στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών στην Ευρώπη και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών. Δίδεται ιδιαίτερη προσοχή σε περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως οι υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και οι νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές.

Το ΕΤΠΑ επικεντρώνει τις επενδύσεις του σε αρκετούς βασικούς τομείς προτεραιότητας. Αυτό είναι γνωστό ως «θεματική επικέντρωση»:

- Έρευνα και καινοτομία,
- ψηφιακό θεματολόγιο,
- στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ),
- οικονομία με μειωμένη χρήση άνθρακα.

Οι πόροι του ΕΤΠΑ που κατανέμονται σε αυτές τις προτεραιότητες θα είναι ανάλογα με την κατηγορία της περιφέρειας.

- Στις πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες, τουλάχιστον το 80 % της χρηματοδότησης πρέπει να εστιάζει σε δυο, το λιγότερο, από αυτές τις προτεραιότητες.
- Στις περιφέρειες μετάβασης, αυτό ισχύει για 60 % της χρηματοδότησης.
- Σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, το ποσοστό είναι 50 %.

Ευρωπαϊκός Ενεργειακός Χάρτης

Δημοσιοποιήθηκε το 1991 στη Χάγη και έχει υπογραφεί μέχρι σήμερα από 51 κράτη. Αποτελείται από έναν κώδικα συμπεριφοράς ο οποίος περιλαμβάνει αρχές, στόχους και τρόπους επίτευξης μιας πανευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της ενέργειας. Στόχοι του είναι η εξασφάλιση του εφοδιασμού σε ενέργεια και η δημιουργία μίας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς για την ενέργεια φροντίζοντας παράλληλα για την προστασία του περιβάλλοντος. Υπεγράφη στις 17 Δεκεμβρίου 1994 στη Λισσαβόνα ύστερα από τρία και πλέον χρόνια διαπραγματεύσεων.

Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος (ΕΟΧ)

Ο Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος (ΕΟΧ) περιλαμβάνει:

- 28 χώρες της ΕΕ και
- 3 από τα 4 μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) – Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία.

Ο ΕΟΧ ιδρύθηκε με τη συμφωνία για τον ΕΟΧ η οποία επιτρέπει στις 3 χώρες της ΕΖΕΣ να συμμετάσχουν πλήρως στην ενιαία αγορά της ΕΕ. Καλύπτει τις 4 ελευθερίες –την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, κεφαλαίων, υπηρεσιών και προσώπων– καθώς και τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων, και άλλους τομείς που σχετίζονται με τις 4 ελευθερίες.

Εγγυάται επίσης ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις εντός της ενιαίας αγοράς για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις σε ολόκληρο τον ΕΟΧ. Τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1994.

Η συμφωνία ΕΟΧ δεν καλύπτει τους εξής τομείς:

- κοινή γεωργική και αλιευτική πολιτική·
- τελωνειακή ένωση
- κοινή εμπορική πολιτική
- εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας
- δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις, αν και οι χώρες της ΕΖΕΣ είναι μέλη του χώρου Σένγκεν
- άμεσοι και έμμεσοι φόροι
- οικονομική και νομισματική ένωση

Η διαχείριση του ΕΟΧ ασκείται από κοινού από την ΕΕ και τις 3 χώρες της ΕΖΕΣ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ)

Οι ΕΟΕΣ είναι νομικές οντότητες που συστήνονται για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής, διακρατικής ή διαπεριφερειακής συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Επιτρέπουν στις περιφερειακές και στις τοπικές αρχές (αλλά και σε εθνικές αρχές στις μικρότερες ή με κεντρική διοίκηση χώρες), όπως και σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες από διαφορετικά κράτη μέλη, να συστήνουν ομίλους νομικής προσωπικότητας για την παροχή κοινών υπηρεσιών. Τα κράτη μέλη πρέπει να συμφωνούν με τη συμμετοχή δυνητικών μελών στις αντίστοιχες χώρες τους. Το 2013, με σκοπό την αποσαφήνιση και τη διευκόλυνση της σύστασης και της λειτουργίας των ΕΟΕΣ, ο αρχικός νόμος, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1302/2013.

Οι στόχοι και τα καθήκοντα των ΕΟΕΣ θεσπίζονται σε μια δεσμευτική σύμβαση συνεργασίας που συνάπτουν τα μέλη του με δική τους πρωτοβουλία. Ένας ΕΟΕΣ μπορεί να εφαρμόζει προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας με ή χωρίς χρηματοδότηση από την ΕΕ. Κατά κανόνα, διαθέτει μέλη σε τουλάχιστον 2 κράτη μέλη, μολονότι ισχύουν ειδικοί κανόνες όταν εμπλέκονται γειτονικές ή υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ). Η σύμβαση καθορίζει τις δραστηριότητες ενός ΕΟΕΣ, τη διάρκειά του, όπως και τις προϋποθέσεις για τη λύση του. Ο εφαρμοστέος νόμος σχετικά με τη σύμβαση είναι εκείνος της χώρας στην οποία υπάγεται η καταστατική έδρα του ΕΟΕΣ.

Πρόκειται για ένα νέο όργανο συνεργασίας στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της περιφερειακής πολιτικής για την περίοδο 2007-2013 που θεσπίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1082/2006 για την προώθηση της εδαφικής συνεργασίας.

Στόχος του ΕΟΕΣ είναι να διευκολύνει και να προωθή τη διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία μεταξύ των μελών του. Ο όμιλος αποτελείται από κράτη - μέλη, περιφερειακές αρχές, τοπικές αρχές και/ή οργανισμούς δημοσίου δικαίου σε προαιρετική βάση.

Στον ΕΟΕΣ είναι δυνατόν να ανατεθεί είτε η υλοποίηση προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Κοινότητα είτε η υλοποίηση κάθε άλλης δράσης διασυνοριακής συνεργασίας με ή χωρίς κοινοτική οικονομική παρέμβαση. Τα μέλη του ΕΟΕΣ εδρεύουν στην επικράτεια τουλάχιστον δύο κρατών - μελών. Στα όρια των αρμοδιοτήτων του, ο ΕΟΕΣ ενεργεί εξ ονόματος και για λογαριασμό των μελών του. Προς το σκοπό αυτό, διαθέτει τη νομική υπόσταση που προβλέπεται για τα νομικά πρόσωπα από τις εθνικές νομοθεσίες.

Μέλη του ΕΟΕΣ μπορούν να είναι Δήμοι, Κοινότητες, Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και οργανισμοί δημοσίου δικαίου κατά την έννοια του δεύτερου εδαφίου της παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, όπως επίσης και ενώσεις φορέων, οι οποίοι ανήκουν σε μία ή περισσότερες από τις ανωτέρω κατηγορίες, καθώς και το Ελληνικό Δημόσιο συμπεριλαμβανομένων και των Περιφερειών. Η συμμετοχή των φορέων αυτών σε ΕΟΕΣ εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής της παρ. 3 του άρθρου 219. ΕΟΕΣ που έχει την καταστατική του έδρα στην Ελλάδα συστήνεται ως αστική εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τις προβλέψεις του Κανονισμού.

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (European Environment Agency)

Η απόφαση για τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος και ενός ευρωπαϊκού δικτύου παρακολούθησης και ενημέρωσης για το περιβάλλον ελήφθη από το Συμβούλιο το 1990 (Καν. 1290/1990, L120/1990) αντανακλώντας τη μεγάλη σημασία που αποδίδει η ΕΕ στο θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος. Ο κύριος στόχος του είναι η συγκέντρωση των πιο λεπτομερών και ακριβών περιβαλλοντικών στοιχείων τα οποία είναι απαραίτητα για την άσκηση μιας αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής. Μετά από πολλά χρόνια διαφωνίας σχετικά με την έδρα του, ο οργανισμός άρχισε να λειτουργεί από το 1994 με έδρα την Κοπεγχάγη.

Στόχος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) είναι η υποστήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης και η συμβολή στην επίτευξη σημαντικής και μετρήσιμης βελτίωσης του περιβάλλοντος στην Ευρώπη με την παροχή έγκαιρων, στοχοθετημένων, συναφών και αξιόπιστων πληροφοριών στα κέντρα χάραξης πολιτικής και το κοινό.

Παρόλο που ο ΕΟΠ είναι όργανο της ΕΕ, μέλη μπορούν να γίνουν τρίτα κράτη που συμμερίζονται τους στόχους του Οργανισμού. Σήμερα 32 κράτη είναι μέλη του ΕΟΠ: το σύνολο των 27 κρατών - μελών της ΕΕ, η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, η Νορβηγία, η Ελβετία και η Τουρκία.

Ευρωπαϊκός πυλώνας των κοινωνικών δικαιωμάτων

Ο ευρωπαϊκός πυλώνας των κοινωνικών δικαιωμάτων αποτελεί προβληματισμό σχετικά με την κοινωνική διάσταση της Ευρώπης έως το 2025. Η ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης της Ευρώπης αποτελεί βασική προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως επιβεβαιώθηκε και από τη διακήρυξη της Ρώμης που εγκρίθηκε από τους ηγέτες της ΕΕ στις 25 Μαρτίου 2017.

Ο πυλώνας καθορίζει 20 βασικές αρχές και δικαιώματα για τη στήριξη δίκαιων και εύρυθμων αγορών εργασίας και συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας και συνοδεύεται από συγκεκριμένες νομοθετικές και μη νομοθετικές πρωτοβουλίες. Παρουσιάζεται τόσο ως σύσταση της Επιτροπής όσο και ως πρόταση κοινής διακήρυξης από το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

Παράλληλα, το έγγραφο προβληματισμού σχετικά με την κοινωνική διάσταση της Ευρώπης είναι το πρώτο σε μια σειρά θεματικών εγγράφων, που ανακοινώθηκαν στη Λευκή Βίβλο για το μέλλον της Ευρώπης. Το έγγραφο προβληματισμού ξεκινά μια διαδικασία προβληματισμού με τους πολίτες, τους κοινωνικούς εταίρους, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τις κυβερνήσεις, που επιδιώκει να εντοπίσει τις αντιδράσεις στις προκλήσεις των κοινωνιών μας και να αποσαφηνίσει τη συμβολή του επιπέδου της ΕΕ στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας (ΕΧΕ)

Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας (ΕΧΕ) είναι ένας ενοποιημένος χώρος έρευνας ανοικτός στον κόσμο και βασιζόμενος στην εσωτερική αγορά, στον οποίο οι ερευνητές, οι επιστημονικές γνώσεις και η τεχνολογία κυκλοφορούν ελεύθερα. Η έννοια αυτή εγκαινιάστηκε το 2000 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το άρθρο 179 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θέτει σαφή νομική βάση για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (ΕΧΕ).

Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων του ΕΧΕ επικεντρώνεται στις ακόλουθες πέντε προτεραιότητες:

1. Αποτελεσματικότερα εθνικά συστήματα έρευνας.
2. Βέλτιστη διακρατική συνεργασία και ανταγωνισμός (όσον αφορά κοινά θεματολόγια έρευνας, μείζονες προκλήσεις και υποδομές).
3. Μια ανοικτή αγορά εργασίας για τους ερευνητές (εξάλειψη φραγμών στη διεθνή κινητικότητα, στις ανοικτές προσλήψεις, στην καινοτόμο διδακτορική κατάρτιση, στις στρατηγικές ανθρώπινων πόρων σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό χάρτη και των κώδικα για τους ερευνητές, στην κινητικότητα ανάμεσα στον βιομηχανικό και τον ακαδημαϊκό τομέα).
4. Ισότητα μεταξύ των δύο φύλων και ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην έρευνα (ενθάρρυνση της πολυμορφίας ως προς το φύλο για την προώθηση της αριστείας και της συνάφειας στην επιστήμη).
5. Βέλτιστη κυκλοφορία και μεταφορά επιστημονικών γνώσεων (προκειμένου να εξασφαλίζεται η πρόσβαση και η εκμετάλλευση της γνώσης από όλους).

Η έκθεση προόδου του ΕΧΕ παρακολουθεί την πρόοδο σε όλες τις χώρες της ΕΕ και τις συνδεδεμένες χώρες κάθε δύο χρόνια.

Σχετικές πληροφορίες και αποτελέσματα όσον αφορά ερευνητικά έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, διατίθενται στην υπηρεσία CORDIS (Υπηρεσία παροχής πληροφοριών στον τομέα της κοινοτικής έρευνας και ανάπτυξης), ένα δημόσιο αποθετήριο και δικτυακή πύλη, που δημιουργήθηκε αρχικά το 1990 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη «Ορίζοντας 2020».

Πηγή: *Eur-Lex*

Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής (European Ombudsman)

Το λειτούργημα του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή θεσπίστηκε με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Μάαστριχτ, 1992) στο πλαίσιο της μέριμνας για χρηστή διοίκηση και διοικητική διαφάνεια στο επίπεδο των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Στις 16 Δεκεμβρίου 2014 διορίστηκε και πάλι από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με πενταετή θητεία, η Emily O'Reilly στη θέση της Ευρωπαϊκής Διαμεσολαβήτριας.

Η Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια είναι απολύτως ανεξάρτητη και αμερόληπτη κατά την άσκηση των καθηκόντων της.

Κύριος στόχος της είναι να στηρίζει τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να γίνουν πιο αποτελεσματικά, διάφανα και υπεύθυνα.

Η Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια μπορεί να ξεκινήσει έρευνα με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν καταγγελίας, εάν ένα θεσμικό όργανο ή οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν σέβεται:

- θεμελιώδη δικαιώματα,
- νομικούς κανόνες ή αρχές,
- τις αρχές της χρηστής διοίκησης.

Οποιοσδήποτε πολίτης, κάτοικος της ΕΕ ή μια επιχείρηση ή ένωση σε μια χώρα της ΕΕ μπορεί να υποβάλει καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια για κακή διοίκηση.

Οι καταγγελίες μπορεί να αφορούν:

- πρόσβαση σε πληροφορίες,
- διοικητική καθυστέρηση,
- άνιση ή δυσμενή πρακτική,
- έλλειψη διαφάνειας.

Όταν η Διαμεσολαβήτρια διαπιστώσει κακή διοίκηση, απευθύνεται στο εν λόγω θεσμικό όργανο και υποβάλλει, εφόσον χρειαστεί, σχέδια σύστασης στα οποία το όργανο υποχρεούται να απαντήσει εντός τριών μηνών. Εάν το θεσμικό όργανο δεν δεχτεί να λάβει υπόψη τις προτεινόμενες συστάσεις, η Διαμεσολαβήτρια δεν δύναται να επιβάλει μια λύση, αλλά μπορεί να υποβάλει έκθεση για το εν λόγω θέμα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ώστε αυτό να λάβει τα κατάλληλα μέτρα.

Η Διαμεσολαβήτρια δεν μπορεί να διερευνά:

- καταγγελίες κατά εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών αρχών στις χώρες της ΕΕ, ακόμη και εάν οι καταγγελίες αφορούν θέματα της ΕΕ·
- πράξεις των εθνικών δικαστηρίων ή των συνηγόρων του πολίτη·
- καταγγελίες κατά επιχειρήσεων ή ιδιωτών.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα

Η ΕΕ διαθέτει θεσμικό πλαίσιο που αποσκοπεί στην προώθηση και την υπεράσπιση των αξιών της, στην επιδίωξη των στόχων της, στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων της, των συμφερόντων των πολιτών της και των συμφερόντων των χωρών μελών της. Το πλαίσιο αυτό συμβάλλει επίσης στη διασφάλιση της συνοχής, της αποτελεσματικότητας και της συνέχειας των πολιτικών και δράσεων της ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το θεσμικό πλαίσιο αποτελείται από 7 θεσμικά όργανα:

- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
- το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο
- το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (γνωστό απλώς ως «το Συμβούλιο»)
- την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
- το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Κάθε θεσμικό όργανο δρα εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται από τις Συνθήκες, σύμφωνα με τις διαδικασίες, τους όρους και τους σκοπούς τους οποίους προβλέπουν.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή επικουρούνται από την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και από την Επιτροπή των Περιφερειών, οι οποίες ασκούν συμβουλευτικά καθήκοντα.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές (ΕΕΑ)

Μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, μια ομάδα υψηλού επιπέδου, υπό την προεδρία του Jacques Lagosière, εξέτασε τον τρόπο ενίσχυσης των εποπτικών ρυθμίσεων της ΕΕ, με σκοπό τόσο την καλύτερη προστασία των πολιτών της όσο και την εκ νέου οικοδόμηση της εμπιστοσύνης προς το χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Αυτή η ομάδα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εποπτικές ρυθμίσεις θα πρέπει να εστιαστούν τόσο σε επιμέρους επιχειρήσεις (π.χ. τράπεζες και ασφαλιστικές εταιρίες) όσο και στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος συνολικά.

Ως αποτέλεσμα, τον Ιανουάριο του 2011, συστάθηκε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοοικονομικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ). Απαρτίζεται από 3 ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, την ευρωπαϊκή επιτροπή συστημικών κινδύνων (ΕΣΣΚ), τη Μεικτή Επιτροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών και τις εθνικές εποπτικές αρχές.

Οι 3 ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές είναι:

- η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών·
- η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων· και
- η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ)

Η ΕΣΔΑ, που υπεγράφη το 1950 από το Συμβούλιο της Ευρώπης, είναι μια διεθνής συνθήκη για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών στην Ευρώπη. Στη Σύμβαση αυτή συμμετέχουν και οι 47 χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης, 28 από τις οποίες είναι μέλη της ΕΕ.

Με τη Συνθήκη συγκροτήθηκε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που αποσκοπεί στην προστασία των ατόμων από τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κάθε άτομο του οποίου τα δικαιώματα έχουν παραβιαστεί βάσει της Σύμβασης από κράτος που συμμετέχει σε αυτήν, μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο. Πρόκειται για καινοτόμο χαρακτηριστικό, καθώς παρέχει στα άτομα δικαιώματα στον διεθνή χώρο. Οι αποφάσεις που διαπιστώνουν παραβίαση δικαιωμάτων είναι δεσμευτικές για τις οικείες χώρες. Η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης εποπτεύει την εκτέλεση των αποφάσεων.

Η Σύμβαση περιλαμβάνει αρκετά πρωτόκολλα, που τροποποιούν το πλαίσió της.

Η συνθήκη της Λισαβόνας, που τέθηκε σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2009, επιτρέπει στην ΕΕ να προσχωρήσει στην ΕΣΔΑ και ένα σχέδιο συμφωνίας προσχώρησης οριστικοποιήθηκε το 2013.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή τεχνική αξιολόγηση

Η τεκμηριωμένη αξιολόγηση των επιδόσεων ενός δομικού προϊόντος, σε συνάρτηση με τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του, σύμφωνα προς το αντίστοιχο έγγραφο ευρωπαϊκής αξιολόγησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 περίπτωση 12 στον κανονισμό [ΕΕ] αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Πηγή N. 4412/2016

Εφαρμοστές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες

Συγκεκριμένος και επακριβώς προκαθορισμένος κρίσιμος παράγοντας, ο οποίος αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση του ειδικού στόχου επενδυτικής προτεραιότητας ή προτεραιότητας της Ένωσης, έχει δε άμεση και πραγματική σχέση με την υλοποίηση αυτή και άμεσο αντίκτυπο σε αυτήν.

Πηγή: N. 4314/14

Εφαρμοστέο δίκαιο

Οι πράξεις και οι δραστηριότητες αυτών καθώς και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση τους και υποστηρίζονται από τα Ταμεία πρέπει να συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και εθνικό δίκαιο («εφαρμοστέο δίκαιο») και ιδίως με τους κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων, κρατικών ενισχύσεων, ίσης μεταχείρισης και μη διάκρισης και τους περιβαλλοντικούς κανόνες.

Πηγή: N. 4314/14

Θύλακες Ανεργίας

Συγκεκριμένες περιοχές στις οποίες τα ποσοστά ανεργίας είναι αυξημένα (ανώτερα του μέσου όρου που ισχύει για την επικράτεια) ένεκα ομαδικών απολύσεων λόγω παύσης λειτουργίας επιχειρήσεων ή πτώχευσης ή αναδιαρθρώσεων κλάδων οικονομικών δραστηριοτήτων ή από περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερα προβλήματα στην τοπική αγορά εργασίας.

Ιδιωτική Συμμετοχή

Το τμήμα του Συνολικού Κόστους Προγράμματος, Άξονα, Μέτρου ή Έργου, που καλύπτεται από ιδιωτικά κεφάλαια, επιπλέον της Δημόσιας Δαπάνης.

Καθαρή Εθνική Δαπάνη

Είναι το αποτέλεσμα που προκύπτει από την Ακαθάριστη Εθνική Δαπάνη, αφού αφαιρεθούν οι δοσοληψίες με το εξωτερικό.

Καθαρό Εθνικό Εισόδημα

Το σύνολο των εισοδημάτων, σε νομισματικές μονάδες, που εξασφαλίζουν οι κάτοικοι μιας χώρας, αφού αφαιρεθούν οι φόροι και όσα διατέθηκαν για την απόκτηση του προϊόντος αυτού εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος. Είναι το Καθαρό Εθνικό Προϊόν στο οποίο προστίθεται το αποτέλεσμα των δοσοληψιών με το εξωτερικό.

Καθεστώς ενίσχυσης

Κάθε πράξη βάσει της οποίας, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω μέτρα εκτέλεσης, είναι δυνατόν να χορηγούνται ατομικές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις οι οποίες ορίζονται στην εν λόγω πράξη, κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο και κάθε πράξη βάσει της οποίας μπορεί να χορηγείται ενίσχυση μη συνδεδεμένη με συγκεκριμένο σχέδιο, σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις για αόριστο χρονικό διάστημα ή/και για απροσδιόριστο ποσό.

Καινοτομία

Ως «καινοτομία» νοείται η υλοποίηση νέου ή σημαντικά βελτιωμένου προϊόντος, υπηρεσίας ή διαδικασίας, που περιλαμβάνει αλλά δεν περιορίζεται στις διαδικασίες παραγωγής, ανοικοδόμησης ή κατασκευής, νέα μέθοδο εμπορίας ή νέα μέθοδο οργάνωσης στις επιχειρηματικές πρακτικές, οργάνωσης του χώρου εργασίας ή των εξωτερικών σχέσεων μεταξύ άλλων, με σκοπό τη συμβολή στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων ή την υποστήριξη της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Πηγή Ν. 4412/2016

Κανόνες αυτόματης αποδέσμευσης

Πρόκειται για την αυτόματη αποδέσμευση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε τμήματος των αναλήψεων υποχρεώσεων του προϋπολογισμού σε ένα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα το οποίο δεν χρησιμοποιήθηκε για την καταβολή των πληρωμών προχρηματοδότησης ή των ενδιάμεσων πληρωμών, ή για το οποίο δεν υποβλήθηκε αίτηση πληρωμής έως τις 31 Δεκεμβρίου του δεύτερου έτους μετά το έτος της ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού του προγράμματος («κανόνες n+2»). Για τα κράτη - μέλη των οποίων το ΑΕΠ από το 2001 ως το 2003 ήταν μικρότερο από το 85% του μέσου όρου της ΕΕ των 25 την ίδια περίοδο, η παραπάνω προθεσμία είναι η 31η Δεκεμβρίου του τρίτου έτους που έπεται του έτους που αναλήφθηκαν οι ετήσιες υποχρεώσεις του προϋπολογισμού από το 2007 έως και το 2010 στο πλαίσιο των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων («κανόνες n+3»). Στην περίπτωση αυτή υπάγεται και η Ελλάδα.

Πηγή: Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 (EaSI)

Κανονισμός

Ο υπ' αριθμ. 1303/2013 Κανονισμός (ΕΚ) του Συμβουλίου της 17.12.2013 «περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1083/2006.

Πηγή: Ν. 4314/14

Κανονισμός Κοινών Διατάξεων (Κανονισμός (ΕΕ) Αριθ. 1303/2013)

Για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, ο Κανονισμός Κοινών Διατάξεων (Κανονισμός (ΕΕ) Αριθ. 1303/2013) καθορίζει 11 Θεματικούς Στόχους οι οποίοι θα υποστηριχτούν από τα ΕΔΕΤ:

- Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας
- Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)
- Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
- Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων
- Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
- Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων
- Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και των διακρίσεων
- Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση
- Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

Πηγή: Κανονισμός (ΕΕ) Αριθ. 1303/2013

Κανονισμός Αγροτικής Ανάπτυξης

Ο υπ' αριθμ. 1305/2013 Κανονισμός (Ε.Κ.) του Συμβουλίου της 17.12.2014 «για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου» που έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Πηγή: Ν. 4314/14

Κανονισμός ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας

Ο υπ' αριθμ. 508/2014 Κανονισμός (Ε.Κ.) του Συμβουλίου της 15.5.2014 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση των Κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθμ. 2328/2003, (ΕΚ) αριθμ. 861/2006, (ΕΚ) αριθμ. 1198/2006 και (ΕΚ) αριθμ. 791/2007 και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Πηγή: Ν. 4314/14

Κατηγορίες μελετών

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «κατηγορίες μελετών» νοούνται οι ακόλουθες κατηγορίες, οι οποίες περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ΄ του Ν.4412/2016 :

- (1) Χωροταξικές και ρυθμιστικές μελέτες
- (2) Πολεοδομικές και ρυμοτομικές μελέτες
- (3) οικονομικές μελέτες
- (4) κοινωνικές μελέτες
- (5) μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας
- (6) αρχιτεκτονικές μελέτες κτιριακών έργων
- (7) ειδικές αρχιτεκτονικές μελέτες (διαμόρφωσης εσωτερικών και εξωτερικών χώρων αποκατάστασης μνημείων, διατήρησης παραδοσιακών κτιρίων, οικισμών και τοπίου)
- (8) στατικές μελέτες (μελέτες φερουσών κατασκευών κτιρίων και μεγάλων ή ειδικών τεχνικών έργων)
- (9) Μηχανολογικές, ηλεκτρολογικές και ηλεκτρονικές μελέτες
- (10) μελέτες συγκοινωνιακών έργων (οδών, σιδηροδρομικών γραμμών, μικρών τεχνικών έργων, έργων υποδομής αερολιμένων) και κυκλοφοριακές μελέτες
- (11) μελέτες λιμενικών έργων
- (12) μελέτες μεταφορικών μέσων (χερσαίων, πλωτών, εναέριων)
- (13) Μελέτες υδραυλικών έργων (εγγειοβελτιωτικών έργων, φραγμάτων, υδρεύσεων, αποχετεύσεων) και διαχείρισης υδατικών πόρων
- (14) ενεργειακές μελέτες (θερμοηλεκτρικές, υδροηλεκτρικές, πυρηνικές ήπιων μορφών ενέργειας)
- (15) βιομηχανικές μελέτες (προγραμματισμού, σχεδιασμού και λειτουργίας)
- (16) μελέτες τοπογραφίας (γεωδαιτικές, φωτογραμμετρικές, χαρτογραφικές, κτηματογραφικές και τοπογραφικές)
- (17) χημικές μελέτες και έρευνες
- (18) μελέτες χημικής μηχανικής και χημικών εγκαταστάσεων
- (19) μεταλλευτικές μελέτες και έρευνες
- (20) γεωλογικές, υδρογεωλογικές και γεωφυσικές μελέτες και έρευνες
- (21) γεωτεχνικές μελέτες και έρευνες
- (22) εδαφολογικές μελέτες και έρευνες
- (23) γεωργικές μελέτες (γεωργοοικονομικές, γεωργοτεχνικές εγγείων βελτιώσεων, γεωργοκτηνοτροφικού προγραμματισμού, γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων)
- (24) δασικές μελέτες (διαχείρισης δασών και ορεινών βοσκοτόπων, δασοτεχνικής διευθέτησης ορεινών λεκανών χειμάρρων, αναδάσωσης, δασικών οδών, δασικών μεταφορικών εγκαταστάσεων και κατάρτισης δασικών χαρτών)
- (25) μελέτες φυτοτεχνικής διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου και έργων πρασίνου
- (26) αλιευτικές μελέτες
- (27) περιβαλλοντικές μελέτες και
- (28) μελέτες συστημάτων πληροφορικής και δικτύων.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να τροποποιείται το ως άνω Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ΄ του Ν.4412/2016, επεκτείνοντας ή περιορίζοντας τις κατηγορίες μελετών και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται σε αυτό.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κατηγορία περιφερειών

Χαρακτηρισμός της περιφέρειας ως «λιγότερο αναπτυγμένη περιφέρεια», «περιφέρεια μετάβασης» ή «περισσότερο αναπτυγμένη περιφέρεια», σύμφωνα με το άρθρο 90 παρ. 2.

Πηγή: Ν. 4314/14

Κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)

Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

Πηγή: σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής - Ν. 4314/14

Κατώτατα όρια (Ν.4412/2016)

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «κατώτατα όρια» νοούνται τα προβλεπόμενα στα άρθρα 5 και 235 όρια.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κεντρική αρχή αγορών (ΚΑΑ)

Ως «κεντρική αρχή αγορών» (ΚΑΑ) νοείται:

- (α) μία αναθέτουσα αρχή που παρέχει κεντρικές δραστηριότητες αγορών και, ενδεχομένως, επικουρικές δραστηριότητες αγορών
- (β) ένας αναθέτων φορέας, ο οποίος παρέχει κεντρικές δραστηριότητες αγορών και, ενδεχομένως, επικουρικές δραστηριότητες αγορών.

Οι συμβάσεις που ανατίθενται από ΚΑΑ, προκειμένου να πραγματοποιηθούν κεντρικές δραστηριότητες αγορών, θεωρείται ότι αποτελούν συμβάσεις για την εκτέλεση δραστηριότητας που περιγράφεται στα άρθρα 228 ως 234 του Ν.4412/2016. Το άρθρο 237 του Ν.4412/2016 δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις που ανατίθενται από ΚΑΑ με σκοπό την πραγματοποίηση κεντρικών δραστηριοτήτων αγορών.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κεντρική Διοίκηση ή Δημόσιο ή Κράτος

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει η Κεντρική Διοίκηση ή Δημόσιο ή Κράτος περιλαμβάνει την Προεδρία της Δημοκρατίας, τα Υπουργεία και τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, καθώς και τις Ανεξάρτητες Αρχές που δεν έχουν νομική προσωπικότητα. Για λόγους στατιστικής ταξινόμησης, η Βουλή των Ελλήνων περιλαμβάνεται και αυτή στην Κεντρική Διοίκηση, σύμφωνα με τον Κανονισμό της, ως προς τον προϋπολογισμό εξόδων και τον ισολογισμό-απολογισμό αυτής. Οι φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και οι υποδιαιρέσεις τους σε ειδικούς φορείς είναι διοικητικές της μονάδες και μονάδες του προϋπολογισμού της, χωρίς αυτοτελή νομική προσωπικότητα.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ)

ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εσωτερικών. Στην ΚΕΔΕ συμμετέχουν οι εκπρόσωποι των Τοπικών Ενώσεων Δήμων όλης της χώρας. Η ΚΕΔΕ αποτελεί το ανώτατο συλλογικό όργανο εκπροσώπησης της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Κεντρικές κυβερνητικές αρχές (ΚΚΑ)

Ως «κεντρικές κυβερνητικές αρχές (ΚΚΑ)», νοούνται οι αναθέτουσες αρχές που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α' και, εφόσον έχουν επέλθει διορθώσεις ή τροποποιήσεις, οι φορείς που τις έχουν διαδεχθεί.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)

Ως «Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)» νοείται το πληροφοριακό σύστημα, που αποτελεί μέρος του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και έχει ως σκοπό τη συλλογή, επεξεργασία και δημοσιοποίηση στοιχείων που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις και στις συμβάσεις, κατά την έννοια της διάταξης της περίπτωσης 5 της παρούσας παραγράφου, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 4013/2011 (Α' 204) και το άρθρο 38.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας

Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας είναι ο εθνικός φορέας για την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών, της Ορθολογικής Χρήσης και της Εξοικονόμησης Ενέργειας.

Στο σύγχρονο ενεργειακό τοπίο το ΚΑΠΕ δραστηριοποιείται δυναμικά, στο πλαίσιο της εθνικής και κοινοτικής πολιτικής και νομοθεσίας, για την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη.

Στην πρωτοπορία των τεχνολογικών εξελίξεων υλοποιεί καινοτόμα έργα και σημαντικές δράσεις για την διάδοση και εδραίωση των νέων ενεργειακών τεχνολογιών.

Κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ)

Η κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) είναι ένας τομέας μοιρασμένης αρμοδιότητας ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις χώρες της ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 39 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στόχοι της ΚΓΠ είναι:

- να αυξάνει την παραγωγικότητα της γεωργίας με την ανάπτυξη της τεχνικής προόδου και την εξασφάλιση της αρίστης χρησιμοποίησης των συντελεστών παραγωγής, ιδίως του εργατικού δυναμικού·
- να εξασφαλίζει ένα δίκαιο βιοτικό επίπεδο στους γεωργούς·
- να σταθεροποιεί τις αγορές·
- να εξασφαλίζει τον εφοδιασμό·
- να διασφαλίζει λογικές τιμές για τους καταναλωτές.

Με το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), η ΚΓΠ χρηματοδοτεί τις άμεσες πληρωμές στους γεωργούς καθώς και μέτρα για τη ρύθμιση των γεωργικών αγορών. Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) χρηματοδοτεί τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης των χωρών της ΕΕ.

Οι περισσότερες αποφάσεις για τη γεωργία λαμβάνονται με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μετά τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισαβόνας (άρθρα 42 παράγραφος 1 και 43 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Η ΚΓΠ υπάρχει τώρα για επάνω από 50 χρόνια. Το 2013 υπέστη την πέμπτη μεταρρύθμισή της. Το μερίδιο που της αναλογεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ μειώνεται σταθερά κατά τα τελευταία 30 χρόνια, από το 73 % το 1985 στο 37,8 % για την περίοδο 2014-2020.

Πηγή Eur-Lex

Κοινή τεχνική προδιαγραφή

Η τεχνική προδιαγραφή στον τομέα ΤΠΕ που έχει εκπονηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14 του κανονισμού (ΕΕ) 1025/2012.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κοινή Υπουργική Απόφαση

Υπουργική Απόφαση που εκδίδεται με συνυπογραφή από δύο ή περισσότερους Υπουργούς – όταν εμπίπτει στην αρμοδιότητα περισσότερων του ενός Υπουργών – κατ' εξουσιοδότηση σχετικού Νόμου.

Κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (Common Procurement Vocabulary)

Ονοματολογία αναφοράς που εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις, η οποία υιοθετήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 (ΕΕ L 340 16.12.2002), ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται η αντιστοιχία με τις άλλες υπάρχουσες ονοματολογίες. Σε περίπτωση διιστάμενων ερμηνειών ως προς το πεδίο εφαρμογής του παρόντος, λόγω ενδεχόμενων διαφορών μεταξύ της ονοματολογίας CPV και της ονοματολογίας της NACE που χρησιμοποιείται στο Παράρτημα I του ΠΔ 60/2007, ή μεταξύ της ονοματολογίας CPV και της ονοματολογίας CPC (προσωρινή μορφή) που χρησιμοποιείται στο Παράρτημα II του ΠΔ 60/2007, υπερισχύει αντίστοιχα η ονοματολογία NACE ή η ονοματολογία CPC.

Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)

Ως «Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο» («ΚΣΠ») νοείται το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο που αναφέρεται στο άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Πηγή: Καν. (ΕΕ) 1305/2013

Κοινοτικές Αποφάσεις

Οι νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες δεσμεύουν άμεσα εκείνον ή εκείνους προς τους οποίους απευθύνονται (κράτη- μέλη, επιχειρήσεις ή πολίτες κρατών - μελών) και διακρίνονται για την ατομική ισχύ (οι αποδέκτες ορίζονται και δεσμεύονται ατομικά, στοιχείο που διαφοροποιεί τις Κοινοτικές Αποφάσεις από τους Κοινοτικούς Κανονισμούς) και τη δεσμευτικότητα ως προς όλα τα στοιχεία τους (στοιχείο που τις διακρίνει από τις Κοινοτικές Οδηγίες).

Κοινοτικές Οδηγίες

Οι νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες απευθύνονται σε ένα, περισσότερα ή όλα τα κράτη - μέλη και είναι δεσμευτικές όσον αφορά τον επιδιωκόμενο στόχο αλλά επαφίεται στις εθνικές αρχές η επιλογή του τύπου και των μέσων ενσωμάτωσής τους στο εθνικό δίκαιο.

Κοινοτικές Συστάσεις και Γνώμες

Οι νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προβλέπονται ρητά από τις Κοινοτικές Συνθήκες και δίνουν τη δυνατότητα στα Κοινοτικά Όργανα να διατυπώνουν θέσεις προς τα κράτη - μέλη και, σε ορισμένες περιπτώσεις, προς τους πολίτες της Κοινότητας, χωρίς με αυτό να θεμελιώνουν νομικές υποχρεώσεις για τον αποδέκτη.

Η διαφορά μεταξύ Συστάσεων και Γνωμών είναι ότι οι πρώτες υποδεικνύουν στους αποδέκτες μια ορισμένη συμπεριφορά, ενώ οι δεύτερες εκδίδονται από τα Κοινοτικά Όργανα για την εκτίμηση μιας κατάστασης ή κάποιων γεγονότων στην Κοινότητα ή στα κράτη-μέλη.

Κοινοτικοί Κανονισμοί

Οι νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες υπερισχύουν της εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών, διακρίνονται από τον κοινοτικό χαρακτήρα (ισχύουν ενιαία και πλήρως σε όλα τα κράτη - μέλη) και την άμεση ικανότητα εφαρμογής τους (δεν οφείλουν προηγουμένως να μεταφερθούν στο εθνικό δίκαιο). Είναι η πλέον ισχυρή μορφή της κοινοτικής νομοθεσίας.

Κοινωνική καινοτομία

Η Κοινωνική Καινοτομία μπορεί να προσδιοριστεί ως η ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών (προϊόντων, υπηρεσιών, προτύπων) για την ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών και τη δημιουργία νέων κοινωνικών σχέσεων και συνεργασιών. Κοινωνικές Καινοτομίες νοούνται οι καινοτομίες που είναι κοινωνικές τόσο ως προς τον σκοπό τους όσο και ως προς τα μέσα που χρησιμοποιούν και ιδίως όσες αφορούν συγκεκριμένα την ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών (όσον αφορά προϊόντα, υπηρεσίες και πρότυπα) που, ταυτόχρονα, ικανοποιούν κοινωνικές ανάγκες και δημιουργούν νέες κοινωνικές σχέσεις ή συνεργασίες, ωφελώντας κατ' αυτόν τον τρόπο την κοινωνία και ενισχύοντας την ικανότητά της να αναλαμβάνει δράση.

Η Κοινωνική Καινοτομία αντικατοπτρίζει νέους τρόπους ανταπόκρισης σε πιεστικές και επείγουσες κοινωνικές ανάγκες οι οποίες επηρεάζουν τη διαδικασία κοινωνικής ανταλλαγής, και στοχεύει:

- στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών
- στην κοινωνική αλλαγή, στον κοινωνικό μετασχηματισμό.

Βασίζεται στη δημιουργική σκέψη των πολιτών και των συλλογικοτήτων τους (άτομα, κοινωνία των πολιτών), αφορά τόσο τις επιχειρήσεις όσο και τον δημόσιο τομέα, και ενσωματώνει σε μια δυναμική αλληλεπίδραση τις έννοιες της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της κοινωνίας που βασίζεται στη γνώση.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της κοινωνικής καινοτομίας είναι:

- Προσέγγιση «από κάτω προς τα πάνω»
- Αποδοχή, υποστήριξη και συμμετοχή εκ μέρους της «κοινωνίας» και της «κοινότητας» (κοινωνική στόχευση)
- Προώθηση κοινωνικο-οικονομικού μετασχηματισμού
- Ολοκληρωμένη προσέγγιση του κοινωνικού και οικονομικού περιβάλλοντος
- Ενσωμάτωση της αρχής της αειφόρου ανάπτυξης
- Δημιουργία οικονομικής αλλά και κοινωνικής αξίας

Πηγή: 1) *EU Guide to Social Innovation, February 2013*
2) *Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 (EaSI)*

Κοινωνική Οικονομία

Το σύνολο των οικονομικών, επιχειρηματικών, παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αναλαμβάνονται από εταιρείες ή ενώσεις προσώπων, των οποίων ο σκοπός είναι η επιδίωξη του συλλογικού οφέλους και η εξυπηρέτηση γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων.

Κρατική ενίσχυση

Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και θεωρείται ότι περιλαμβάνει επίσης τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά την έννοια του Κανονισμού 1407/2013 της Επιτροπής σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, 1408/2013 της Επιτροπής σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον τομέα της γεωργίας, 717/2014 της Επιτροπής σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

Πηγή: N. 4314/14

Κρατικές ενισχύσεις

Ως κρατική ενίσχυση ορίζεται η παρέμβαση μιας δημόσιας αρχής (σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο), μέσω των δημόσιων πόρων, με σκοπό την υποστήριξη ορισμένων επιχειρήσεων ή της παραγωγής ορισμένων αγαθών. Συνεπώς, η επιχείρηση που δέχεται μια τέτοιου είδους ενίσχυση πλεονεκτεί απέναντι στους ανταγωνιστές της.

Οι ενισχύσεις που παρέχονται κατά τρόπο επιλεκτικό από χώρες της ΕΕ ή μέσω κρατικών πόρων και οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ των χωρών της ΕΕ και να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό, απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Οι κρατικές ενισχύσεις μπορούν να επιτρέπονται εφόσον δικαιολογούνται από στόχους γενικού συμφέροντος: ενισχύσεις που προορίζονται για την ανάπτυξη των μειονεκτουσών περιφερειών, τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, την προώθηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την έρευνα και την ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος, την επαγγελματική κατάρτιση, την απασχόληση και τον πολιτισμό. Οι χώρες της ΕΕ οφείλουν να κοινοποιούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις ενισχύσεις που χορηγούν, εκτός από ορισμένες συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 108 της ΣΛΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται από τις χώρες της ΕΕ, είτε βρίσκονται στο στάδιο σχεδίου είτε ισχύουν ήδη, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι δεν νοθεύουν τον ανταγωνισμό.

Πηγή: Eur-Lex

Κρατικός Προϋπολογισμός

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει κρατικός προϋπολογισμός είναι ο προϋπολογισμός της Κεντρικής Διοίκησης που περιλαμβάνει τον Τακτικό Προϋπολογισμό και τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων.

Πηγή: N. 4412/2016

Κύριος του Έργου / Εργοδότης

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Κύριος του Έργου» ή «Εργοδότης» νοείται το Δημόσιο ή άλλος φορέας του δημόσιου τομέα στον οποίο ανήκει το έργο για το οποίο εκπονούνται μελέτες και παρέχονται τεχνικές υπηρεσίες, για λογαριασμό του οποίου καταρτίζεται η δημόσια σύμβαση ή σύμβαση ή κατασκευάζεται το έργο.

Πηγή: N. 4412/2016

Κύρια Μελέτη

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Κύρια Μελέτη» νοείται η μελέτη που έχει ως αντικείμενο τον ίδιο το σχεδιασμό του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας αυτοτελώς ή συνδυασμένα με άλλη κύρια μελέτη.

Πηγή: N. 4412/2016

Λογαριασμός υπό μεσεγγύηση

Τραπεζικός λογαριασμός που καλύπτεται από γραπτή συμφωνία μεταξύ της διαχειριστικής αρχής ή ενδιάμεσου φορέα και του φορέα εκτέλεσης μέσου ή χρηματοοικονομικής τεχνικής, στην περίπτωση πράξης ΣΔΙΤ, γραπτή συμφωνία μεταξύ του δικαιούχου δημόσιου φορέα και του εταίρου από τον ιδιωτικό τομέα, εγκριθείσα από τη διαχειριστική αρχή ή ενδιάμεσο φορέα, που έχει συσταθεί ειδικά για να κατέχει κεφάλαια προς καταβολή μετά την περίοδο επιλεξιμότητας, αποκλειστικά για τους σκοπούς του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχείο γ), παράγραφος 2 και παράγραφος 3 και του άρθρου 64, ή τραπεζικός λογαριασμός ο οποίος έχει δημιουργηθεί με όρους που παρέχουν ισοδύναμες εγγυήσεις σχετικά με τις πληρωμές από τα κεφάλαια.

Πηγή: Ν. 4314/14

Λογιστική χρήση

Για τους σκοπούς του τρίτου και του τέταρτου μέρους, η περίοδος από 1 Ιουλίου έως 30 Ιουνίου, εκτός από την πρώτη λογιστική χρήση της προγραμματικής περιόδου, η οποία καλύπτει την περίοδο από την ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών έως την 30ή Ιουνίου 2015· η τελική λογιστική χρήση είναι από την 1 Ιουλίου 2023 έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Πηγή: Ν. 4314/14

Λογιστικό έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας

Ως «λογιστικό έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας» νοείται κάθε έγγραφο το οποίο υποβάλλει ο δικαιούχος και το οποίο αιτιολογεί ότι η λογιστική εγγραφή αποτελεί πιστή και ανόθευτη εικόνα των εργασιών που εκτελέστηκαν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4093/2012 «Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ)» και του Ν. 4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 251/24.11.2014) και των αποφάσεων της Φορολογικής Διοίκησης που εξειδικεύουν τις διατάξεις του, καθώς και τις αποδεκτές λογιστικές πρακτικές.

Πηγή: Ν. 4314/14

Μακροπεριφερειακή στρατηγική

Ολοκληρωμένο πλαίσιο που εγκρίνεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο μπορεί να στηρίζεται, μεταξύ άλλων, από τα ΕΔΕΤ προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζει καθορισμένη γεωγραφική περιοχή σε ό,τι αφορά κράτη μέλη και τρίτες χώρες που βρίσκονται στην ίδια γεωγραφική περιοχή, που κατά συνέπεια ωφελούνται από την ενισχυμένη συνεργασία η οποία συμβάλλει στην επίτευξη της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.

Πηγή: Ν. 4314/14

Μεγάλο Έργο

Στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού προγράμματος ή επιχειρησιακών προγραμμάτων, το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής μπορούν να χρηματοδοτούν μια πράξη (μεγάλο έργο) που αποτελείται από ένα σύνολο έργων, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών που έχουν ως στόχο να ολοκληρώσουν μια αδιάρετη εργασία συγκεκριμένης οικονομικής ή τεχνικής φύσης με σαφώς προσδιορισμένους στόχους και για την οποία το συνολικό επιλέξιμο κόστος υπερβαίνει Α) τα 50.000.000 ευρώ ή Β) τα 75.000.000 ευρώ στην περίπτωση πράξης που συνεισφέρει στον θεματικό στόχο του σημείου (7) του άρθρου 9 του Καν. (ΕΕ) 1303/2013.

Πηγή: Ν. 4314/14

Μελέτη

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 «Μελέτη» είναι το αποτέλεσμα συστηματικής και αναλυτικής επιστημονικής και τεχνικής εργασίας και έρευνας σε συγκεκριμένο απλό ή σύνθετο γνωστικό αντικείμενο, που αποβλέπει ιδίως στην παραγωγή έργου ή στην επέμβαση σε έργο ή αφορά στο σχεδιασμό και την απεικόνιση έργου ή παραγωγικής διαδικασίας ή σε μεθόδους ανάπτυξης και σχεδιασμού του ευρύτερου χώρου. Η μελέτη έχει την έκταση και το βάθος που απαιτείται με τη σύμβαση, απεικονίζεται δε και παραδίδεται στην αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα με συγκεκριμένη συμφωνημένη μορφή.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής

Χρηματοδοτικά μέσα για χρηματοδοτική ενίσχυση, σε συμπληρωματική βάση, από τον προϋπολογισμό, με στόχο την υλοποίηση ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στόχων πολιτικής της Ένωσης. Τα μέσα αυτά είναι δυνατόν να έχουν τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων ή άλλων μέσων επιμερισμού κινδύνου, και να συνδυάζονται, εφόσον ενδείκνυται, με επιδοτήσεις.

Πηγή: Ν. 4314/14

Μεσαίες επιχειρήσεις

Επιχειρήσεις που δεν είναι ούτε πολύ μικρές ούτε μικρές και οι οποίες απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

Μέτρο (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)

Ως «μέτρο» νοείται δέσμη πράξεων που συμβάλλουν σε μια ή περισσότερες προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη.

Πηγή: Καν. (ΕΕ) 1305/2013 - Ν. 4314/14

Μέτρο» για το ΠΑΑ

Μέτρο» για το ΠΑΑ: δέσμη πράξεων που συμβάλλουν σε μία ή περισσότερες προτεραιότητες της Ένωσης για την Αγροτική Ανάπτυξη, και «Μέτρο» για το Ε.Π. Αλιείας και Θάλασσας; σύνολο δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της σχετικής προτεραιότητας.

Πηγή: Ν. 4314/14

Μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές

Ως «μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές» νοούνται όλες οι αναθέτουσες αρχές που δεν είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Μη συμμόρφωση της πράξης

Η συμμόρφωση της πράξης με τους εφαρμοστέους κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων επιλεξιμότητας της παρούσας, συνεπάγεται δημοσιονομική διόρθωση ή/και ανάκτηση των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών. Τα ποσά των δαπανών που τεκμηριώνονται ως μη επιλέξιμες και διορθώνονται δεν μπορούν να αντικατασταθούν από άλλες επιλέξιμες δαπάνες του δικαιούχου στο πλαίσιο της πράξης.

Πηγή: Ν. 4314/14

Μηχανισμός «Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη (ΔΣΕ) Connecting Europe Facility (CEF)

Χρηματοδοτικός Μηχανισμός για τη χρηματοδότηση δράσεων Διευρωπαϊκού Δικτύου στους τομείς των Μεταφορών, της Ενέργειας και των Τηλεπικοινωνιών.

Πηγή: Ν. 4314/14

Μικρή επιχείρηση

Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.

Πηγή: σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.

ΜΜΕ

Μικροεπιχείρηση ή μικρή ή μεσαία επιχείρηση όπως ορίζεται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.

Πηγή: σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.

Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων ΑΕ

Η ΜΟΔ στηρίζει τη δημόσια διοίκηση για την αποτελεσματική διαχείριση και εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Η δράση της επικεντρώνεται κυρίως σε:

- Στελέχωση των Ειδικών Υπηρεσιών
- Εκπαίδευση στελεχών των Ειδικών Υπηρεσιών και των Δικαιούχων
- Ανάπτυξη συστημάτων & εργαλείων / μεταφορά τεχνογνωσίας για τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και έργα
- Πληροφοριακά συστήματα και λειτουργία / στέγαση / εξοπλισμός των Ειδικών Υπηρεσιών
- Συμβουλευτική, διαχειριστική & τεχνική υποστήριξη Δικαιούχων

Είναι ανώνυμη μη κερδοσκοπική εταιρεία του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα που εποπτεύεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης. Ιδρύθηκε το 1996 με τον Ν.2372/1996 (ΦΕΚ 29/Α/28.02.1996).

Αποστολή της ΜΟΔ α.ε. είναι η επιστημονική και τεχνική στήριξη της Δημόσιας Διοίκησης στη διαχείριση των αναπτυξιακών προγραμμάτων και κυρίως αυτών που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καλύπτοντας ανάγκες σε:

- εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό
- τεχνογνωσία, μεθόδους και διαδικασίες
- πληροφοριακά συστήματα και σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή.

Οι τομείς δράσης της είναι:

- Στελέχωση των Ειδικών Υπηρεσιών
- Εκπαίδευση στελεχών των Ειδικών Υπηρεσιών και των Δικαιούχων
- Ανάπτυξη συστημάτων & ειδικών εργαλείων και μεταφορά τεχνογνωσίας για την οργάνωση της διαχείρισης των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και έργων
- Ανάπτυξη & διαχείριση πληροφοριακών συστημάτων
- Λειτουργία, στέγαση και εξοπλισμός των Ειδικών Υπηρεσιών με την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή
- Συμβουλευτική, διαχειριστική & τεχνική υποστήριξη των Δικαιούχων.

Αποδέκτες της στήριξης της ΜΟΔ είναι κυρίως:

- Οι Ειδικές Υπηρεσίες που διαχειρίζονται τα Επιχειρησιακά Προγράμματα στις 13 Περιφέρειες της χώρας και στα Υπουργεία
- Οι 325 Καλλικρατικοί Δήμοι, οι οποίοι υλοποιούν έργα ως δικαιούχοι
- Δικαιούχοι που παρουσιάζουν καθυστερήσεις στα έργα τους.

Διοικείται από 9μελές Διοικητικό Συμβούλιο, τριετούς θητείας.

Η ΜΟΔ χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους και από προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά & Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ).

Η ΜΟΔ έχει εγκαταστήσει και εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας κατά ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2008 με πεδίο εφαρμογής την "Υποστήριξη της διαχείρισης και εφαρμογής του ΕΣΠΑ και άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων".

Μονάδες φυσικού αντικείμενου

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Μονάδες φυσικού αντικείμενου» νοούνται οι χαρακτηριστικές για κάθε αντικείμενο σύμβασης μοναδιαίες διαστάσεις του, πολλαπλάσια των οποίων το συνθέτουν και ορίζουν το μέγεθος του κατά κύριο λόγο, όπως χιλιόμετρα οδού, επιμέρους αυτοτελείς δομικές κατασκευές (γέφυρες, σήραγγες, οχετούς, ανισόπεδους κόμβους και διαβάσεις), τετραγωνικά μέτρα κτιρίων ή αποτυπώσεων ή οι μονάδες του χρόνου που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύμβασης.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Στην ΕΕ υπάρχουν περισσότερες από 20 εκατομμύρια μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 99 % των επιχειρήσεων και δύο στις τρεις θέσεις εργασίας του ιδιωτικού τομέα. Αποτελούν κινητήρια δύναμη της οικονομίας.

Σύμφωνα με τη σύσταση 2003/361 της ΕΕ, δύο παράγοντες καθορίζουν εάν μια επιχείρηση είναι ΜΜΕ:

1. ο αριθμός των εργαζομένων και
2. είτε ο κύκλος εργασιών είτε ο συνολικός ισολογισμός.

Μια μεσαία επιχείρηση απασχολεί έως 250 εργαζόμενους, με κύκλο εργασιών έως 50 εκατομμύρια ευρώ ή συνολικό ισολογισμό έως 43 εκατομμύρια ευρώ.

Μια μικρή επιχείρηση απασχολεί έως 50 εργαζόμενους, με κύκλο εργασιών ή συνολικό ισολογισμό έως 10 εκατομμύρια ευρώ.

Μια πολύ μικρή επιχείρηση απασχολεί έως 10 εργαζόμενους, με κύκλο εργασιών ή συνολικό ισολογισμό έως 2 εκατομμύρια ευρώ.

Το 2013 η ΕΕ ενέκρινε το πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (COSME) (2014-2020). Οι στόχοι του προγράμματος είναι:

- να βοηθά τις ΜΜΕ να αποκτούν πρόσβαση σε χρηματοδότηση και αγορές,
- να στηρίζει τους επιχειρηματίες (κατάρτιση),
- να δημιουργεί ευνοϊκότερες συνθήκες για τη σύσταση και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

Η ΕΕ ενθαρρύνει τη χρήση του ορισμού της για τις ΜΜΕ ως σημείου αναφοράς, ωστόσο ο ορισμός είναι δεσμευτικός μόνο για ορισμένα θέματα, όπως τις κρατικές ενισχύσεις, την εφαρμογή των διαρθρωτικών ταμείων ή τα προγράμματα της ΕΕ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Νέος γεωργός

Ως «νέος γεωργός» νοείται πρόσωπο ηλικίας 40 ετών ή νεότερο κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης, το οποίο διαθέτει επαρκή επαγγελματικά προσόντα και ικανότητες και εγκαθίσταται για πρώτη φορά σε γεωργική εκμετάλλευση ως υπεύθυνος της εκμετάλλευσης αυτής.

Πηγή: *Καν. (ΕΕ) 1305/2013*

Οικονομικό έτος

Για τους σκοπούς του τρίτου και του τέταρτου μέρους του Κανονισμού, η περίοδος από 1η Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου.

Οικονομικός φορέας

Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα που λαμβάνει μέρος στην εφαρμογή της βοήθειας από τα ΕΔΕΤ, με εξαίρεση κράτος μέλος που ασκεί τα δικαιώματά του ως δημόσια αρχή.

Πηγή: *N. 4314/14*

Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ)

Εργαλείο εφαρμογής των ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη ή για άλλες Χωρικές Στρατηγικές, όπως περιγράφονται στο ΕΣΠΑ 2014-2020 και προβλέπονται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα 2014-2020.

Πηγή: *N. 4314/14*

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)

Το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στο ΕΣΠΑ και άλλα αναπτυξιακά προγράμματα.

Πηγή: Ν. 4314/14

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ)

Το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπου καταχωρούνται τα δεδομένα που αφορούν το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020.

Πηγή: Ν. 4314/14

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσίων Επενδύσεων (ΟΠΣ-Π.Δ.Ε ή «e-pde»)

Το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, όπου καταχωρούνται τα δεδομένα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Πηγή: Ν. 4314/14

Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου

Κάθε οργανισμός που διέπεται από το δημόσιο δίκαιο κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 9 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (26) και κάθε ευρωπαϊκός όμιλος εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που ιδρύεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (27), ανεξάρτητα αν ο ΕΟΕΣ θεωρείται από τις σχετικές εθνικές διατάξεις εφαρμογής οργανισμός δημοσίου δικαίου ή οργανισμός ιδιωτικού δικαίου.

Πηγή: Ν. 4314/14

«Ορίζοντας 2020»

Horizon 2020

Το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» είναι το πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία, το οποίο, με προϋπολογισμό γύρω στα 80 δις ευρώ που διατίθενται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, εφαρμόζεται για την περίοδο 2014-2020. Αυτό το κοινό στρατηγικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση της αριστείας στην έρευνα και την καινοτομία αναμένεται να προσελκύσει επιπρόσθετες επενδύσεις από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

Το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» αποτελεί συνέχεια του 7ου προγράμματος-πλαisiού για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη και τις δραστηριότητες επίδειξης που υλοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2007-2013. Έχει σχεδιαστεί για να μεγιστοποιήσει την προστιθέμενη αξία και τον αντίκτυπο της ΕΕ, εστιάζοντας σε στόχους και δραστηριότητες που δεν μπορούν να επιτευχθούν αποτελεσματικά από χώρες της ΕΕ που ενεργούν μόνες τους.

Στηρίζει την υλοποίηση της Ένωσης καινοτομίας, μιας από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η οποία έχει ως στόχο, μεταξύ άλλων, τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.

Τέλος, το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» συμπληρώνεται με μέτρα για τη στήριξη της ανάπτυξης και λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

Πηγή: Eur-Lex

OLAF (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης) (European Anti-Fraud Office)

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) ιδρύθηκε το 1999 με σκοπό να διερευνά περιπτώσεις διαφθοράς και σοβαρών παραπτώματων στα θεσμικά όργανα της ΕΕ καθώς επίσης και περιπτώσεις απάτης εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Η OLAF διεξάγει έρευνες στα θεσμικά όργανα της ΕΕ με σκοπό να εντοπίζει απάτες, διαφθορά και λοιπές παράνομες δραστηριότητες που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ. Επίσης, εξετάζει ζητήματα που αφορούν τη μη προσβολή των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ από την άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

Επίσης, διερευνά εξωτερικούς τρίτους ή οργανισμούς για να εντοπίζει απάτες ή άλλες παράτυπες συμπεριφορές (για παράδειγμα, στη λειτουργία χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ ή σε τελωνειακές απάτες), συχνά σε συνεργασία με τις αρχές των χωρών της ΕΕ και, ενίοτε, τις αρχές χωρών εκτός της ΕΕ.

Το 2013, νέες νομοθετικές πράξεις οδήγησαν σε μεγαλύτερη ανεξαρτησία της OLAF και πιο αποτελεσματικές διαδικασίες εργασίας.

Η OLAF, από το 2012, έχει συστήσει την ανάκτηση του συνολικού ποσού των 686,8 εκατομμυρίων συνολικά από τις αρμόδιες αρχές.

Πηγή: *Eur-Lex*

Οικονομικός φορέας

Ως «οικονομικός φορέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή δημόσιος φορέας ή ένωση αυτών των προσώπων ή/και φορέων, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών συμπράξεων επιχειρήσεων, που προσφέρει στην αγορά εκτέλεση εργασιών ή/και έργου, προμήθεια προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών. Στην έννοια αυτή περιλαμβάνεται και ο όρος «εργοληπτική επιχείρηση» του Τίτλου 1 του Κεφαλαίου II του Μέρους Β΄ του παρόντος Βιβλίου.

Πηγή: *N. 4412/2016*

Ονοματολογία των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS)

Η ονοματολογία των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) καταρτίστηκε από τη στατιστική υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat) προκειμένου να παράσχει μια ενιαία και ομοιόμορφη κατανομή των εδαφικών μονάδων για την παραγωγή περιφερειακών στατιστικών.

Το έδαφος της ΕΕ χωρίζεται σε τρία διαφορετικά γεωγραφικά επίπεδα:

- NUTS 1: μεγάλες κοινωνικο-οικονομικές περιφέρειες με πληθυσμό που κυμαίνεται από 3 έως 7 εκατομμύρια, π.χ. γερμανικές περιφέρειες «Länder», πολωνικές περιφέρειες «regiony» και ρουμανικές περιφέρειες «macroregiuni»,
- NUTS 2: βασικές περιφέρειες που συνήθως χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή των περιφερειακών πολιτικών με πληθυσμό που κυμαίνεται από 800 000 έως 3 εκατομμύρια, π.χ. βελγικές περιφέρειες «provinc(i)es», δανικές περιφέρειες «regioner» και τσεχικές περιφέρειες «oblasti»,
- NUTS 3: μικρές περιφέρειες για συγκεκριμένες διαγνώσεις με πληθυσμό που κυμαίνεται από 150 000 έως 800 000, π.χ. βουλγαρικές περιφέρειες «oblasti» και ιταλικές περιφέρειες «provincie».

Οι περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για στήριξη στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής της ΕΕ καθορίζονται στο επίπεδο NUTS 2.

Η ονοματολογία NUTS θεσπίστηκε επισήμως το 2003 με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003. Περιλαμβάνει κανόνες για τροποποιήσεις της ονοματολογίας. Οι εν λόγω τροποποιήσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο μετά το πέρας τουλάχιστον τριών ετών από την προηγούμενη έκδοση με στόχο τη διασφάλιση ελάχιστου επιπέδου σταθερότητας, που υποστηρίζει τη συλλογή δεδομένων, τον σχεδιασμό πολιτικών προγραμμάτων και την εφαρμογή τους.

Από το 2003, η ονοματολογία NUTS έχει ενημερωθεί αρκετές φορές.

Πηγή: Eur-Lex

Οργανισμοί δημοσίου δικαίου

Ως οργανισμοί δημοσίου δικαίου νοούνται οργανισμοί που έχουν όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) έχουν συσταθεί για το συγκεκριμένο σκοπό της κάλυψης αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα·
- β) έχουν νομική προσωπικότητα· και
- γ) χρηματοδοτούνται, κατά το μεγαλύτερο μέρος, από το κράτος, τις αρχές περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου· ή υπόκεινται σε διαχειριστική εποπτεία από τις αρχές ή τους οργανισμούς αυτούς· ή έχουν διοικητικό, διευθυντικό ή εποπτικό συμβούλιο, του οποίου περισσότερα από τα μισά μέλη διορίζονται από το κράτος, τις αρχές περιφερειακής ή τοπικής αυτοδιοίκησης ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Πηγή: Ν. 4412/2016

παραγωγός αποβλήτων

Κάθε πρόσωπο, του οποίου οι δραστηριότητες παράγουν απόβλητα (αρχικός παραγωγός αποβλήτων) ή κάθε πρόσωπο που πραγματοποιεί εργασίες προ-επεξεργασίας, ανάμειξης ή άλλες οι οποίες οδηγούν σε μεταβολή της φύσης ή της σύνθεσης των αποβλήτων αυτών.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Παρακολούθηση

Το σύνολο των διαδικασιών με τις οποίες πραγματοποιείται η συλλογή και διαχείριση πληροφοριών που αφορούν την υλοποίηση των Πράξεων. Μέσω των διαδικασιών αυτών παρακολουθείται και εποπτεύεται η πορεία εξέλιξής τους και σε περιπτώσεις όπου απαιτείται, γίνονται διορθωτικές ενέργειες προκειμένου να ολοκληρωθεί μέσα στο εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο των Πράξεων αποδίδοντας το αντίστοιχο λειτουργικό αποτέλεσμα, όπως τα παραπάνω έχουν εγκριθεί με την Απόφαση Ένταξης των Πράξεων στο Πρόγραμμα.

Παράνομη κρατική ενίσχυση

Κρατική ενίσχυση που ένα κράτος μέλος δεν έχει γνωστοποιήσει επίσημα στην Επιτροπή. Αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι δεν μπορεί να εγκριθεί η ενίσχυση. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η διαδικαστική ανεπάρκεια μπορεί ακόμα να διορθωθεί με μεταγενέστερη έγκριση από την Επιτροπή, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά (βλ. συμβατή κρατική ενίσχυση, ασύμβατη κρατική ενίσχυση, παράνομη κρατική ενίσχυση).

Παραστατικά δαπανών

Τα νόμιμα στοιχεία που εκδίδονται μετά την υλοποίηση μιας δαπάνης και αποτελούν ένα από τα προαπαιτούμενα στοιχεία για την έκδοση εντάλματος πληρωμής, όπως π.χ. τιμολόγια, δελτία παροχής υπηρεσιών, κλπ.

Παρατυπία

Κάθε παράβαση του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στην θέσπιση των ΕΔΕΤ, και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πάροχος υπηρεσιών διαδικασιών σύναψης συμβάσεων / Πάροχος υπηρεσιών σύναψης συμβάσεων

Ως «πάροχος υπηρεσιών διαδικασιών σύναψης συμβάσεων» «πάροχος υπηρεσιών σύναψης συμβάσεων» νοείται δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που προσφέρει στην αγορά επικουρικές δραστηριότητες αγορών.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Παρέμβαση

Κάθε δράση ή ενέργεια που γίνεται από δημόσιες αρχές ανεξάρτητα από τη φύση της και μπορεί να είναι μία πολιτική, ένα πρόγραμμα ή ένα έργο. Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής πολιτικής και της πολιτικής Κοινωνικής Συνοχής, οι παρεμβάσεις γίνονται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής κυρίως με τη μορφή Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Περατωθείσα πράξη

Πράξη που έχει ολοκληρωθεί φυσικά ή εφαρμοστεί πλήρως και για την οποία έχουν καταβληθεί όλες οι σχετικές πληρωμές από τους δικαιούχους και έχει καταβληθεί στους δικαιούχους η αντίστοιχη δημόσια συμμετοχή.

Πηγή: Ν. 4314/14

Περιβαλλοντικοί Όροι

Όροι για την προστασία του περιβάλλοντος, η έγκριση των οποίων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση αδείας πραγματοποίησης ορισμένων νέων έργων ή εκσυγχρονισμό ή επέκταση ή μετεγκατάσταση υφιστάμενων έργων ή δραστηριοτήτων.

Για την έγκριση των Περιβαλλοντικών Όρων για ορισμένες κατηγορίες έργων, απαιτείται υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Η έγκριση των Περιβαλλοντικών Όρων χορηγείται με κοινή απόφαση του Υπουργείου ΥΠΕΧΩΔΕ και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργείων ή με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, στις περιπτώσεις που έχουν εκχωρηθεί οι σχετικές αρμοδιότητες.

Περιοχή προγράμματος

Η γεωγραφική περιοχή που καλύπτεται από ένα ειδικό πρόγραμμα ή, σε περίπτωση που το πρόγραμμα καλύπτει περισσότερες της μιας κατηγορίες περιοχών, η γεωγραφική περιοχή που αντιστοιχεί σε κάθε ξεχωριστή κατηγορία περιοχής.

Πηγή: Ν. 4314/14

Περιφέρεια (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)

Ως «περιφέρεια» νοείται εδαφική μονάδα που αντιστοιχεί στο επίπεδο 1 ή 2 της Ονοματολογίας Εδαφικών Στατιστικών Μονάδων (επίπεδο 1 και 2 της ΟΕΣΜ) κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 (4) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Πηγή: Ν. 4314/14 - (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)

Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (13) του ΕΣΠΑ 2014-2020

Τα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μία από τις ελληνικές Περιφέρειες, περιλαμβάνουν δράσεις περιφερειακής εμβέλειας:

- ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
- ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας
- ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας
- ΠΕΠ Ηπείρου
- ΠΕΠ Θεσσαλίας
- ΠΕΠ Ιονίων Νήσων
- ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας
- ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας
- ΠΕΠ Αττικής
- ΠΕΠ Πελοποννήσου
- ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου
- ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου
- ΠΕΠ Κρήτης

Περιφερειακές ενισχύσεις

Περιφερειακές Ενισχύσεις ονομάζονται οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται για να προωθήσουν την οικονομική ανάπτυξη συγκεκριμένων μειονεκτικών περιοχών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και έχουν σαν στόχο να μειώσουν τις περιφερειακές ανισότητες μέσα στην ΕΕ και να προωθήσουν την οικονομική και κοινωνική συνοχή της. Οι Περιφερειακές Ενισχύσεις διέπονται από τις Κατευθυντήριες Γραμμές Περιφερειακών Ενισχύσεων (ΚΓΠΕ) της ΕΕ, οι οποίες αποτελούν τη βάση διαμόρφωσης του εθνικού Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για κάθε Κράτος - Μέλος (Κ-Μ) της ΕΕ. Η Επιτροπή πρόσφατα δημοσίευσε τις νέες ΚΓΠΕ (C54/13, 4.3.2006) που θα ισχύσουν για την περίοδο 2007-2013. Περιφερειακές Ενισχύσεις δύνανται να χορηγηθούν σε όλους τους τομείς εκτός από: τον γεωργικό τομέα, τον τομέα της αλιείας, τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα, τον τομέα των μεταφορών και της ναυπηγικής και τον κλάδο των συνθετικών ινών, των οποίων η ενίσχυση δεν επιτρέπεται ή διέπεται από εξειδικευμένους Κανονισμούς. Κατά κανόνα οι Περιφερειακές Ενισχύσεις θα πρέπει να χορηγούνται στο πλαίσιο καθεστώτων που καλύπτουν πολλές οικονομικές δραστηριότητες. Στις περιπτώσεις που το κράτος-μέλος προτίθεται να ενισχύσει μία και μόνο δραστηριότητα, ή να χορηγήσει ενίσχυση σε μία και μόνο επιχείρηση (ad-hoc), θα πρέπει να αποδείξει ότι η ενίσχυση αυτή συμβάλλει στην ευδωμία μιας συνεπούς στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης και ότι μέσω αυτής δεν θα προκύψει νόθευση του ανταγωνισμού. Επίσης δεν μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις βάσει των ΚΓΠΕ για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων οποιουδήποτε κλάδου (οι ενισχύσεις αυτής της κατηγορίας διέπονται από ξεχωριστό πλαίσιο).

Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων

Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί **επιχειρησιακό σχέδιο διαχείρισης των στερεών αποβλήτων σε επίπεδο Περιφέρειας**, καταρτίζεται για κάθε Περιφέρεια της χώρας και εξειδικεύει τις γενικές κατευθύνσεις που περιέχονται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και αποσκοπεί:

- στην επιλογή των περιοχών που συγκροτούν τις ενότητες διαχείρισης των στερεών αποβλήτων (διαχειριστικές ενότητες)
- στον καθορισμό των μεθόδων διαχείρισης που πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε διαχειριστική ενότητα
- στην εξειδίκευση συγκεκριμένων μέτρων, όρων και περιορισμών για την επίτευξη των στρατηγικών και ποσοτικών στόχων που καθορίζονται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων.

Πιστοποίηση δαπανών

Οι διαδικασίες πιστοποίησης των δαπανών αναλυτικότερα περιγράφονται στο Εγχειρίδιο διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης. Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με το σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Επίσης δύνανται να ορίζονται ένας ή περισσότεροι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης.

Πίστωση

Το ποσό που διατίθεται από το Φορέα Χρηματοδότησης προς το Φορέα Υλοποίησης για την κάλυψη των δαπανών του Έργου. Η Πίστωση αναγράφεται στη σχετική Συλλογική Απόφαση (ΣΑ) του ΠΔΕ και αποφασίζεται σε ετήσια βάση. Η Πίστωση προκύπτει από το αίτημα του αρμόδιου Φορέα Χρηματοδότησης προς το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (ύστερα από συγκέντρωση των επιμέρους αιτημάτων των Φορέων Υλοποίησης προς το Φορέα Χρηματοδότησης).

Πληροφόρηση – δημοσιότητα

Σύμφωνα με το άρθρο 69 του Γενικού Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006 το κράτος - μέλος και η Διαχειριστική Αρχή για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα παρέχουν πληροφορίες όσον αφορά τις πράξεις και τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και εξασφαλίζουν τη σχετική δημοσιότητα. Η πληροφόρηση απευθύνεται στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στους δικαιούχους με στόχο την προβολή του ρόλου της Κοινότητας και τη διασφάλιση της διαφάνειας της συνδρομής των Ταμείων. Η εξειδίκευση της εφαρμογής των απαιτήσεων δημοσιότητας και πληροφόρησης περιγράφεται στις διατάξεις (άρθρα 2 έως και 10) του Εφαρμοστικού Κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006. Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας παρουσιάζονται με τη μορφή ενός επικοινωνιακού σχεδίου δράσεων. Το επικοινωνιακό σχέδιο, καθώς και οποιαδήποτε σημαντική τροποποίησή του, εκπονείται από τη Διαχειριστική Αρχή του ΕΠ με βάση τις κατευθύνσεις της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (και σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ, εφόσον το ΕΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ ή υλοποιεί δράσεις τύπου ΕΚΤ) και υποβάλλεται προς εξέταση στην Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 3 του Καν. (ΕΚ) 1828/2006.

Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων» (ΠΣΚΕ)

Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων» εφεξής ΠΣΚΕ: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στα επενδυτικά σχέδια των ιδιωτών που αιτούνται Κρατική Ενίσχυση.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων

Το πληροφοριακό σύστημα όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στον έλεγχο σώρευσης, όπως αυτή περιγράφεται στους Κανονισμούς της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της ΕΕ.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πληρωμή

Το χρηματικό ποσό που καταβάλλεται από το Φορέα Υλοποίησης στον Ανάδοχο για την εκτέλεση του Έργου (μελέτη, κατασκευή, προμήθεια, απαλλοτρίωση, κλπ.).

Πολιτική Συνοχής

Οι Κοινοτικοί Στρατηγικοί Προσανατολισμοί περιλαμβάνουν τις αρχές και τις προτεραιότητες για την πολιτική συνοχής και προτείνουν τρόπους με τους οποίους οι περιφέρειες της Ευρώπης μπορούν να επωφεληθούν πλήρως από τα 308 δισ. ευρώ που διατίθενται για εθνικά και περιφερειακά προγράμματα ενισχύσεων κατά την επόμενη επταετία. Οι εθνικές αρχές θα χρησιμοποιήσουν τους προσανατολισμούς ως βάση για την κατάρτιση των δικών τους εθνικών στρατηγικών προτεραιοτήτων και σχεδιασμών για την περίοδο 2007-2013, των επονομαζόμενων Εθνικών Στρατηγικών Πλαισίων Αναφοράς.

Σύμφωνα με τους προσανατολισμούς και την αναθεωρημένη Στρατηγική της Λισσαβόνας, τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα μέσω της πολιτικής συνοχής θα πρέπει να προσανατολίσουν τους πόρους τους στις εξής τρεις προτεραιότητες:

- βελτίωση της ελκυστικότητας των κρατών μελών, των περιφερειών και των πόλεων βελτιώνοντας την προσβασιμότητα, εξασφαλίζοντας επαρκή ποιότητα και επίπεδο υπηρεσιών και προστατεύοντας το περιβαλλοντικό τους δυναμικό,
- ενθάρρυνση της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της ανάπτυξης της οικονομίας της γνώσης με ικανότητες έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, και
- δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας προσελκύοντας περισσότερα άτομα στην επιχειρηματική δραστηριότητα, βελτιώνοντας την προσαρμοστικότητα εργαζόμενων και επιχειρήσεων και αυξάνοντας τις επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο.

Οι Προσανατολισμοί επιχειρούν να αναπτύξουν μια ισορροπία μεταξύ του διττού στόχου της πολιτικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση και την εδαφική συνοχή. Με τον τρόπο αυτό, αναγνωρίζεται ότι τα νέα προγράμματα δεν ακολουθούν μια ενιαία για όλες τις περιπτώσεις προσέγγιση.

Πολύ μικρή επιχείρηση

Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Πηγή: σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής

Ποσό δημοπράτησης

Είναι ο προϋπολογισμός με τον οποίο δημοπρατείται το έργο και ο οποίος αποτελεί προεκτίμηση του κόστους του έργου και περιλαμβάνει κάθε σχετική δαπάνη, τα γενικά έξοδα και το εργολαβικό όφελος, τα απρόβλεπτα και το ΦΠΑ.

Το ποσό δημοπράτησης προσδιορίζεται είτε στο πλαίσιο της μελέτης του έργου (προϋπολογισμός μελέτης) ή με κατάλληλη προσαρμογή του προϋπολογισμού μελέτης από την υπηρεσία της Προϊσταμένης Αρχής που διενεργεί τη δημοπρασία.

Επί του ποσού δημοπράτησης οι ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι Ανάδοχοι του Έργου καλούνται να προσφέρουν έκπτωση.

Ποσό σύμβασης

Είναι το χρηματικό ποσό που συμφωνείται μέσω της Σύμβασης, ή ενδεχόμενης τροποποίησης αυτής, να καταβληθεί από τον Εργοδότη στον Ανάδοχο ενός έργου, ως αντάλλαγμα για την εκτέλεση από τον δεύτερο του εν λόγω έργου, σύμφωνα με τα Συμβατικά Τεύχη.

Το αρχικό Ποσό Σύμβασης (ή το Αρχικό Συμβατικό Οικονομικό Αντικείμενο) προκύπτει από το Ποσό Δημοπράτησης ύστερα από την αφαίρεση του ποσοστού έκπτωσης που προσέφερε ο επιλεγείς Ανάδοχος.

Ποσοστό στήριξης (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)

Ως «ποσοστό στήριξης» νοείται το ποσοστό της δημόσιας συνεισφοράς σε μια πράξη.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πραγματικές Δαπάνες

Ως πραγματικές νοούνται οι δαπάνες που αντιστοιχούν σε πληρωμές που έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων, προβλέπονται στην απόφαση ένταξης και τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εκτός αν οι ειδικοί κανονισμοί για κάθε Ταμείο προβλέπουν αλλιώς.

Πηγή: Ν. 4314/2014

Πράξη - Ν. 4314/14

έργο, σύμβαση, δράση ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή των οικείων προγραμμάτων ή υπό την ευθύνη της, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της σχετικής προτεραιότητας ή των σχετικών προτεραιοτήτων· στο πλαίσιο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, η πράξη συνίσταται στις χρηματοδοτικές συνεισφορές από ένα πρόγραμμα σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και στη συνακόλουθη χρηματοδοτική υποστήριξη που παρέχουν τα εν λόγω μέσα

Πηγή: Ν. 4314/2014

«Πράξη» για το ΠΑΑ και το ΕΠΑΛΘ

Έργο, σύμβαση, δράση ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή των οικείων προγραμμάτων ή υπό την ευθύνη της, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της σχετικής προτεραιότητας ή των σχετικών προτεραιοτήτων. Στο πλαίσιο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, η πράξη συνίσταται στις χρηματοδοτικές συνεισφορές από ένα πρόγραμμα σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και στη συνακόλουθη χρηματοδοτική υποστήριξη που παρέχουν τα εν λόγω μέσα.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πράξη ΣΔΙΤ

πράξη που εφαρμόζεται ή πρόκειται να εφαρμοστεί με δομή σύμπραξης δημοσίου-ιδιωτικού τομέα

Πηγή: Ν. 4314/2014

Πράσινο Σημείο

Οργανωμένος χώρος που ορίζεται από Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, ο οποίος είναι οριοθετημένος και διαμορφωμένος με την κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό, ώστε οι πολίτες να αποθέτουν χωριστά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα αστικά απόβλητα ή χρησιμοποιημένα αντικείμενα, προκειμένου αυτά να προωθηθούν για ανακύκλωση ή για επαναχρησιμοποίηση. Τα Πράσινα Σημεία (ΠΣ) διακρίνονται σε μικρά και σε μεγάλα ανάλογα με τον όγκο και τις κατηγορίες των ανακυκλώσιμων υλικών που δέχονται, τη λειτουργία τους και την έκταση που καταλαμβάνουν. Στα Πράσινα Σημεία δύνανται να πραγματοποιούνται δράσεις εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του κοινού.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Πρόγραμμα

«Επιχειρησιακό πρόγραμμα» όπως αναφέρεται στο τρίτο ή τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού και στον κανονισμό ΕΤΘΑ και «πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης» όπως αναφέρεται στον κανονισμό του ΕΓΤΑΑ.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ)

Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, είναι μονοταμειακό (με τη συνδρομή του ΕΓΤΑΑ) και πολυτομεακό, καλύπτει όλη την επικράτεια για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και εγκρίνεται από την Επιτροπή.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας

Το πρόγραμμα είναι μονοταμειακό (Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας - ΕΤΘΑ). Οι κύριοι στόχοι του ΕΠ είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κλάδων της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης, η βιωσιμότητα της θαλάσσιας αλιείας και η βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών που εξαρτώνται παραδοσιακά από την αλιεία. Το πρόγραμμα αφορά επίσης την ανάγκη προστασίας και αποκατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των έμβιων πόρων, τον έλεγχο των αλιευτικών δραστηριοτήτων, τη συλλογή αλιευτικών δεδομένων και τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)

Είναι το Πρόγραμμα (ή Προϋπολογισμός) που καθορίζει τους πόρους που μπορούν να διατεθούν για χρηματοδότηση επενδυτικών έργων. Αφορά δαπάνες που πραγματοποιούνται για έργα υποδομής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Το ΠΔΕ καταρτίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών ύστερα από προτάσεις που υποβάλλουν τα αρμόδια Υπουργεία και οι Νομαρχίες, οι δε διαδικασίες του ΠΔΕ διεκπεραιώνονται από το ΥΠΟΙΚ.

Είναι ετήσιας διάρκειας και αποτελεί τμήμα του Γενικού Κρατικού Προϋπολογισμού.

Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΕΣ)

Στη νέα προγραμματική περίοδο, τα Προγράμματα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας αντικαθίστανται από τα Προγράμματα του Στόχου III «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία».

Διμερή προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας της Ελλάδας με γειτνιάζουσες χώρες:

- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Βουλγαρία 2014-2020
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Ιταλία 2014-2020
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Κύπρος 2014-2020
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM) 2014-2020
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Αλβανία 2014-2020

Πολυμερή Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας:

- Αδριατικής – Ιονίου (διακρατικό)
- MED (διακρατικό)
- MED ENI CBC (διασυνοριακό)
- Black Sea basin ENI CBC (διασυνοριακό)
- INERREG EUROPE (διαπεριφερειακό)
- Balkan Mediterranean (διακρατικό)

Προγραμματισμός

Ως «προγραμματισμός» νοείται η διαδικασία οργάνωσης, λήψης αποφάσεων και κατανομής χρηματοδοτικών πόρων σε διάφορα στάδια, με τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων, η οποία αποσκοπεί στην υλοποίηση, σε πολυετή βάση, της κοινής δράσης της Ένωσης και των κρατών μελών για την επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη.

Πηγή: (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)

Προεκτιμώμενη αμοιβή

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Προεκτιμώμενη αμοιβή» νοείται το προεκτιμώμενο από την αναθέτουσα Αρχή χρηματικό ποσό για την ολοκλήρωση των προκηρυσσόμενων μελετών ή τεχνικών υπηρεσιών, που καθορίζεται, σύμφωνα με το άρθρο 53 και αναφέρεται στα έγγραφα της σύμβασης,

Πηγή: Ν. 4412/2016

Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση (αποβλήτων)

Κάθε εργασία ανάκτησης που συνιστά έλεγχο, καθαρισμό ή επισκευή, με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία προϊόντων που αποτελούν πλέον απόβλητα προετοιμάζονται προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν χωρίς άλλη προεπεξεργασία.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Προϊόντα γεωγραφικής ένδειξης

Είναι αγροτροφικά προϊόντα η ποιότητα των οποίων αποδίδεται στην γεωγραφική τους προέλευση. Υπάρχουν δύο κατηγορίες τέτοιων προϊόντων:

- Προϊόντα Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) - Products of Denominated Origin (PDO) και
- Προϊόντα Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) - Products of Geographic Indication (PGI).

Για τα πρώτα, το σύνολο της παραγωγικής διαδικασίας πρέπει να συντελείται μέσα σε προκαθορισμένη γεωγραφικά περιοχή ενώ για τα δεύτερα αρκεί τουλάχιστον κάποιο στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας να γίνεται μέσα στην προκαθορισμένη περιοχή.

Προϊόντα ιδιοτυπίας

Τα αγροτροφικά προϊόντα η ποιότητα των οποίων αποδίδεται σε ειδικά ή παραδοσιακά χαρακτηριστικά τα οποία το διαφοροποιούν από παρόμοια προϊόντα της ίδιας κατηγορίας.

Προϊσταμένη Αρχή

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Προϊσταμένη Αρχή» νοείται η αρχή ή η υπηρεσία ή το όργανο του φορέα κατασκευής του έργου που εποπτεύει την κατασκευή του ασκώντας για λογαριασμό του αποφασιστικές αρμοδιότητες, ιδίως σε θέματα τροποποίησης των όρων της σύμβασης.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Προκαταβολή

Ποσό που καταβάλλεται κατά την έναρξη των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με στόχο να εξασφαλίζει κανονική ταμειακή ροή που διευκολύνει τις πληρωμές προς τους Δικαιούχους κατά την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Πρόληψη

Τα μέτρα, τα οποία λαμβάνονται πριν μία ουσία, υλικό ή προϊόν καταστούν απόβλητα, και τα οποία μειώνουν:

- α) την ποσότητα των αποβλήτων, μέσω επαναχρησιμοποίησης ή παράτασης της διάρκειας ζωής των προϊόντων,
- β) τις αρνητικές επιπτώσεις των παραγόμενων αποβλήτων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, ή
- γ) την περιεκτικότητα των υλικών και προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες

Πηγή: Ν. 4042/2012

Προσθετικότητα

Οι συνεισφορές των Διαρθρωτικών Ταμείων δεν αντικαθιστούν τις δημόσιες ή ισοδύναμες διαρθρωτικές δαπάνες των κρατών - μελών. Για τις περιφέρειες που καλύπτονται από το στόχο «Σύγκλιση» η Επιτροπή και το κράτος - μέλος καθορίζουν το ύψος της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης το οποίο πρέπει να διατηρεί το κράτος - μέλος σε όλες τις οικείες περιφέρειες κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Το επίπεδο των δαπανών ενός κράτους - μέλους αποτελεί ένα από τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην απόφαση της Επιτροπής σχετικά με το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς. Κατά κανόνα, το ύψος της παραπάνω δαπάνης (του άρθρου 15, παρ. 2 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006) είναι τουλάχιστον ίσο προς το ύψος του πραγματικού ποσού της μέσης ετήσιας δαπάνης κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού. Επιπλέον, το ύψος της δαπάνης καθορίζεται με βάση τις γενικές μακροοικονομικές συνθήκες στα πλαίσια των οποίων πραγματοποιείται η χρηματοδότηση και λαμβάνοντας υπόψη ορισμένες ειδικές ή εξαιρετικές οικονομικές καταστάσεις, όπως τις ιδιωτικοποιήσεις καθώς και ένα εξαιρετικό ύψος δημόσιας ή ισοδύναμης ιδιωτικής διαρθρωτικής δαπάνης από το κράτος - μέλος κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού. Για το στόχο «Σύγκλιση», η Επιτροπή, σε συνεργασία με κάθε κράτος - μέλος, προβαίνει σε ενδιάμεση επαλήθευση της προσθετικότητας το 2011 και εκ των υστέρων επαλήθευση της προσθετικότητας στις 31 Δεκεμβρίου 2016. Η Επιτροπή δημοσιεύει ανά κράτος - μέλος τα αποτελέσματα της επαλήθευσης της προσθετικότητας, καθώς και τη μεθοδολογία και τις πηγές πληροφόρησης, μετά την ολοκλήρωση εκάστου των τριών σταδίων της επαλήθευσης.

Προστασία του περιβάλλοντος

Το σύνολο των ενεργειών, μέτρων και έργων που έχουν στόχο την πρόληψη της υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή την αποκατάσταση, διατήρηση ή βελτίωσή του.

Προστατευόμενη περιοχή

Γεωγραφικά καθορισμένη περιοχή, η οποία καθορίζεται ή υπόκειται σε ρυθμίσεις και λειτουργεί έτσι ώστε να επιτυγχάνονται ειδικοί στόχοι προστασίας.

Προσφέρων

Ως «προσφέρων» νοείται οικονομικός φορέας που έχει υποβάλει προσφορά.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Προσωρινή αποθήκευση στερεών αποβλήτων

Η αποθήκευση των αποβλήτων για ορισμένο χρόνο σε εγκεκριμένο χώρο ή εγκατάσταση, μέχρι να πραγματοποιηθεί η μεταφορά τους σε εγκεκριμένη εγκατάσταση επεξεργασίας ή τελικής διάθεσης.

Προτεραιότητα

Όπως αναφέρεται στο δεύτερο και τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού: ο «άξονας προτεραιότητας» όπως αναφέρεται στο τρίτο μέρος του παρόντος κανονισμού για το ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και Ταμείο Συνοχής και η «προτεραιότητα της Ένωσης» όπως αναφέρεται στον κανονισμό ΕΤΘΑ και τον κανονισμό ΕΓΤΑΑ.

Πηγή: Ν. 4314/14

Προτεραιότητες για το ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας

Οι προτεραιότητες της Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και των σχετικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αντικατοπτρίζουν τους σχετικούς θεματικούς στόχους του Κανονισμού 1303/2013.

Πηγή: Ν. 4314/14

Προτεραιότητες για το ΠΑΑ

Η επίτευξη των στόχων της αγροτικής ανάπτυξης, οι οποίοι συμβάλουν στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, η οποία επιδιώκεται μέσω των προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, οι οποίες εκφράζουν τους θεματικούς στόχους του ΚΣΠ, σύμφωνα με τον υπ' αριθμ. 1305/2013 Κανονισμό. Επίσης, οι προτεραιότητες του ΠΑΑ που υλοποιούνται από Ομάδες Τοπικής Δράσης εφεξής «ΟΤΔ» και πληρούν τους όρους έτσι όπως περιγράφονται στα άρθρα 42 του Κανονισμού 1305/2013 και άρθρο 34 του Κανονισμού 1303/2013.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πρότυπο

Η τεχνική προδιαγραφή που έχει εγκριθεί από αναγνωρισμένο οργανισμό με δραστηριότητα τυποποίησης, για επαναλαμβανόμενη ή διαρκή εφαρμογή, της οποίας όμως η τήρηση δεν είναι υποχρεωτική και εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- α) «διεθνές πρότυπο»: πρότυπο που έχει εγκριθεί από διεθνή οργανισμό τυποποίησης και έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού"
- β) «ευρωπαϊκό πρότυπο»: πρότυπο εγκεκριμένο από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού"
- γ) «εθνικό πρότυπο»: πρότυπο που έχει εκδοθεί από εθνικό οργανισμό τυποποίησης και έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού".

Πηγή: Ν. 4412/2016

Πρωτόκολλο του Κυότο

Πρόκειται για ένα πρωτόκολλο της σύμβασης πλαισίου του ΟΗΕ για την αλλαγή του κλίματος (CCNUCC), το οποίο εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 1997 και εκφράζει τη νέα στάση της διεθνούς κοινότητας απέναντι στο φαινόμενο των κλιματικών αλλαγών. Βάσει του πρωτοκόλλου αυτού, πράγματι, οι βιομηχανικές χώρες έχουν δεσμευθεί να μειώσουν, στη διάρκεια της περιόδου 2008-2012, τις εκπομπές έξι αερίων που ευθύνονται για το φαινόμενο του θερμοκηπίου (διοξειδίο του άνθρακα, μεθάνιο, μονοξειδίο του αζώτου, υδροφθοράνθρακες, φθοράνθρακες και εξαφθοριούχο θείο) τουλάχιστον κατά 5% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990.

Το πρωτόκολλο του Κυότο προβλέπει τρεις μηχανισμούς που βασίζονται στην αγορά:

- την ανταλλαγή ποσοτώσεων εκπομπών αερίων μεταξύ των συμβαλλόμενων χωρών του πρωτοκόλλου,
- την από κοινού εφαρμογή σχεδίων μεταξύ των χωρών αυτών και
- το μηχανισμό για ίδια ανάπτυξη (με χώρες που δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη του πρωτοκόλλου).

Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) δεσμεύθηκαν να μειώσουν τις δικές τους εκπομπές κατά 8% τη συγκεκριμένη περίοδο. Το 2003, οι συνολικές εκπομπές των έξι αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου στις χώρες της Ένωσης ήταν κατά 1,7% χαμηλότερες σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Στις 31 Μαΐου 2002 η Ένωση και τα κράτη - μέλη της επικύρωσαν το Πρωτόκολλο του Κυότο. Η επικύρωσή του από τη Ρωσία το 2004 επέτρεψε να τεθεί αυτό σε ισχύ από τις 16 Φεβρουαρίου 2005 και να καταστεί δεσμευτικό για τα κράτη που το υπέγραψαν. Το πρωτόκολλο του Κυότο αποτελεί ένα πρώτο βήμα για την αντιμετώπιση του προβλήματος των κλιματικών αλλαγών. Τον Νοέμβριο 2005, μια διάσκεψη των μερών της CCNUCC και του Πρωτοκόλλου του Κυότο παρέσχε τη δυνατότητα να δοθεί νέα ώθηση στο Πρωτόκολλο και να τεθούν οι βάσεις των μελλοντικών συζητήσεων σχετικά με το διεθνές πλαίσιο για την καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών. Εξάλλου, κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαΐου του 2007, η ΕΕ ανέλαβε μονομερώς την υποχρέωση να μειώσει κατά 20% τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα έως το 2020 και κάλεσε τις ανεπτυγμένες χώρες να συνάψουν διεθνή συμφωνία για την καθιέρωση ενός στόχου γενικής μείωσης κατά 30% έως το 2020.

Πυλώνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η κοινοτική ορολογία αναφέρεται στους τρεις πυλώνες της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, υπονοώντας τις τρεις κατηγορίες τομέων στους οποίους παρεμβαίνει σε διαφορετικό βαθμό και με διαφορετικούς τρόπους η Ένωση:

- *πρώτος πυλώνας*: η κοινοτική διάσταση, η οποία αντιστοιχεί στις διατάξεις που περιλαμβάνονται στις Συνθήκες για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της ΕΚΑΧ και της Ευρατόμ: ιθαγένεια της Ένωσης, πολιτικές της Κοινότητας, Οικονομική και Νομισματική Ένωση, κλπ.
- *δεύτερος πυλώνας*: η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας που προβλέπεται στον Τίτλο V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
- *τρίτος πυλώνας*: η αστυνομική και η δικαστική συνεργασία σε ποινικά θέματα, που καλύπτεται από τον Τίτλο VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η διαφορά μεταξύ των τριών πυλώνων έγκειται βασικά στις διατάξεις που τους διέπουν. Ο πρώτος πυλώνας λειτουργεί με την κοινοτική μέθοδο, ο δεύτερος και ο τρίτος πυλώνας με τη λεγόμενη «διακυβερνητική» μέθοδο.

Η συνθήκη του Άμστερνταμ μετέφερε στον πρώτο πυλώνα ορισμένους από τους τομείς που περιλαμβάνονται στον τρίτο πυλώνα (ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων). Οι τρεις αυτοί πυλώνες λειτουργούν σύμφωνα με διαφορετικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων: κοινοτική διαδικασία για τον πρώτο πυλώνα και διακυβερνητική διαδικασία για τους άλλους δύο. Συνεπώς, στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα, μόνον η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει προτάσεις στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο και η ειδική πλειοψηφία αρκεί για την έγκριση των πράξεων στο Συμβούλιο. Στο πλαίσιο του δεύτερου και του τρίτου πυλώνα, το εν λόγω δικαίωμα πρωτοβουλίας μοιράζεται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών - μελών και γενικά απαιτείται ομοφωνία στο Συμβούλιο.

Ρύπανση

Η παρουσία στο περιβάλλον ρύπων, δηλαδή κάθε είδους ουσιών, θορύβου, ακτινοβολίας ή άλλων μορφών ενέργειας, σε ποσότητα, συγκέντρωση ή διάρκεια που μπορούν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία, στους ζωντανούς οργανισμούς και στα οικοσυστήματα ή υλικές ζημιές και γενικά να καταστήσουν το περιβάλλον ακατάλληλο για τις επιθυμητές χρήσεις του.

Σήμα (label)

Ως «σήμα» (label) νοείται οποιοδήποτε έγγραφο, πιστοποιητικό ή βεβαίωση που επιβεβαιώνει ότι ένα συγκεκριμένο έργο, προϊόν, υπηρεσία, μέθοδος ή διαδικασία πληροί ορισμένες απαιτήσεις.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Σοβαρή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου

Για τους σκοπούς της εφαρμογής των Ταμείων και του ΕΤΘΑ στο πλαίσιο του Τέταρτου Μέρους, ανεπάρκεια για την οποία είναι απαραίτητο να υπάρξουν ουσιώδεις βελτιώσεις στο σύστημα, η οποία εκθέτει τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ σε σημαντικό κίνδυνο παρατυπιών και η ύπαρξη της οποίας δεν συμβιβάζεται με θετική ελεγκτική γνώμη σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

Πηγή: Ν. 4314/14

Στόχος

Η δράση που αναλαμβάνει η Κοινότητα δυνάμει του άρθρου 158 της Συνθήκης έχει σκοπό να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή της διευρυμένης Κοινότητας προκειμένου να προαγάγει την εναρμονισμένη, ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη της Κοινότητας. Η δράση αυτή αναλαμβάνεται με την βοήθεια των Ταμείων, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων. Στοχεύει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνδέονται με τις οικονομικές, κοινωνικές και εδαφικές ανισότητες που έχουν ανακύψει ιδίως σε χώρες και περιφέρειες των οποίων η ανάπτυξη υστερεί, με την επιτάχυνση της οικονομικής και κοινωνικής αναδιάρθρωσης και με τη γήρανση του πληθυσμού. Η δράση που αναλαμβάνεται στα πλαίσια των Ταμείων ενσωματώνει, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, τις προτεραιότητες της Κοινότητας υπέρ της αειφόρου ανάπτυξης με την ενίσχυση της οικονομικής μεγέθυνσης ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης, καθώς και της προστασίας και της ποιότητας του περιβάλλοντος.

Για το σκοπό αυτό, το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και τα άλλα υπάρχοντα υφιστάμενα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα συμβάλλουν, το καθένα κατά τον ενδεικνυόμενο τρόπο, στην επίτευξη των κατωτέρω τριών στόχων.

Τα Ταμεία συνεισφέρουν, καθένα με βάση τις ειδικές διατάξεις που το διέπουν, στην επίτευξη των τριών αυτών στόχων ως εξής:

- στόχος «Σύγκλιση»: το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής
- στόχος «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»: το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ
- στόχος «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»: το ΕΤΠΑ.

Στρατηγικές Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (Research and Innovation Strategies for Smart Specialisation - RIS3)

Καθοριστικό στοιχείο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιόδου 2014-2020 αποτέλεσε η εκπόνηση της εθνικής και των περιφερειακών Στρατηγικών Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση. Στο πλαίσιο των στρατηγικών αυτών, η χώρα και οι Περιφέρειές της καλούνται να εντοπίσουν τις δραστηριότητες εκείνες στις οποίες παρουσιάζουν ή είναι σε θέση να οικοδομήσουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και σε αυτές να επικεντρώσουν τους διαθέσιμους πόρους και τις προσπάθειες ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη σημαντικών αναπτυξιακών αποτελεσμάτων. Σε εθνικό επίπεδο έχουν προσδιοριστεί οκτώ κλάδοι στους οποίους θα δοθεί προτεραιότητα και αναμένεται να έχουν μεγαλύτερη συμμετοχή στην οικονομική μεγέθυνση. Οι κλάδοι αυτοί είναι οι εξής:

- Αγρο-διατροφή
- Υγεία – φάρμακα
- Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών
- Ενέργεια
- Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη
- Μεταφορές
- Υλικά – κατασκευές
- Τουρισμός, πολιτισμός, δημιουργικές βιομηχανίες

Στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη

Οι στόχοι και οι κοινοί στόχοι που κατευθύνουν τη δράση των κρατών μελών και της Ένωσης και οι οποίοι ορίζονται στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 17 Ιουνίου 2010 ως παράρτημα Ι (Νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση, πρωταρχικοί στόχοι της ΕΕ), στη σύσταση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2010 και στην απόφαση 2010/707/ΕΕ του Συμβουλίου, καθώς και οποιαδήποτε αναθεώρηση τέτοιων ποσοτικών και άλλων κοινών στόχων.

Πηγή: Ν. 4314/14

Στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία κοινοτήτων

Ένα συνεκτικό σύνολο πράξεων για την ικανοποίηση τοπικών στόχων και αναγκών, το οποίο συμβάλλει στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και η οποία σχεδιάζεται και εφαρμόζεται από μια ομάδα τοπικής δράσης.

Πηγή: Ν. 4314/14

Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής

Έγγραφο ή σειρά εγγράφων που θεσπίζονται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, τα οποία ορίζουν περιορισμένο αριθμό συνεκτικών προτεραιοτήτων, βάσει αποδείξεων και χρονοδιαγράμματος για την υλοποίηση των εν λόγω προτεραιοτήτων και οι οποίες ενδέχεται να περιλαμβάνουν μηχανισμό παρακολούθησης.

Πηγή: Ν. 4314/14

Στρατηγική για θαλάσσια λεκάνη

Διαρθρωμένο πλαίσιο συνεργασίας που αφορά δεδομένη γεωγραφική περιοχή, το οποίο αναπτύσσεται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, τα κράτη μέλη, τις περιφέρειές τους και, κατά περίπτωση, τις τρίτες χώρες που μοιράζονται μια θαλάσσια λεκάνη· η στρατηγική για τη θαλάσσια λεκάνη λαμβάνει υπόψη τις γεωγραφικές, κλιματικές, οικονομικές και πολιτικές ιδιαιτερότητες της θαλάσσιας λεκάνης.

Πηγή: Ν. 4314/14

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Μελέτη κατά την οποία γίνεται εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στο προγραμματικό κείμενο (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα) καθώς επίσης και των εναλλακτικών λύσεων που θα μπορούσαν να αναληφθούν λαμβάνοντας υπόψη τους αναπτυξιακούς στόχους που διατυπώνονται στο σχέδιο του προγραμματικού κειμένου. Η θεώρηση αυτή θα αναδείξει την πλέον αποδεκτή περιβαλλοντικά λύση ενδυναμώνοντας έτσι την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ). Η ΣΜΠΕ αποτελεί το βασικό κείμενο της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης. Η ΣΜΠΕ αποτελεί το βασικό κείμενο της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης.

Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση

Η Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (ΣΠΕ) αποτελεί μια διαδικασία υψηλού επιπέδου η οποία επεκτείνει την έννοια και τις αρχές μιας ΕΠΕ, και οι οποίες συνήθως εφαρμόζονται σε πολιτικές, σχέδια, προγράμματα και ομάδες έργων. Η ΣΠΕ παρέχει τη δυνατότητα να αποφευχθεί η ετοιμασία και η εφαρμογή ακατάλληλων σχεδίων, προγραμμάτων και έργων και βοηθά στην αναγνώριση. Έτσι, γίνεται μια εκτίμηση των εναλλακτικών του έργου και αναγνώριση των αθροιστικών συνεπειών.

Η ΣΠΕ αποτελείται από δύο κύριους τύπους:

- την τομεακή ΣΠΕ (που εφαρμόζεται όταν πολλά νέα έργα αφορούν έναν τομέα) και
 - την περιφερειακή ΣΠΕ (που εφαρμόζεται όταν προγραμματίζεται ευρεία οικονομική ανάπτυξη εντός μίας περιοχής).
-

Σύγχρονη εκπαίδευση

Συμμετοχή σε εικονική αίθουσα διδασκαλίας (virtual classroom) ομάδας εκπαιδευομένων κατά το πρότυπο της παραδοσιακής εκπαίδευσης, αξιοποιώντας τα μέσα της σύγχρονης τεχνολογίας. Η σύγχρονη εκπαίδευση παρέχει διευρυμένες ευκαιρίες σε ομάδες εκπαιδευομένων, ανεξάρτητα του χώρου στον οποίο βρίσκονται, να αξιοποιήσουν τα οφέλη μεταφοράς τεχνογνωσίας και δικτυακής επικοινωνίας.

Συλλογή (αποβλήτων)

Η συγκέντρωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της προκαταρκτικής διαλογής και της προκαταρκτικής αποθήκευσης αποβλήτων με σκοπό τη μεταφορά τους σε εγκατάσταση επεξεργασίας αποβλήτων.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Σύμβαση

Η γραπτή συμφωνία μεταξύ Φορέα Υλοποίησης και Αναδόχου (Φορέα Εκτέλεσης) για την προώθηση του φυσικού αντικείμενου της Ενέργειας (Έργου) κατά το μέρος που περιγράφεται στη συμφωνία. Στη σύμβαση προσδιορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων (ενδεικτικά περιγράφεται επακριβώς το έργο που θα εκτελεσθεί, η αποζημίωση του αναδόχου, οι διαδικασίες που θα τηρήσει ο ανάδοχος, οι υποχρεώσεις του, κλπ.) και το ισχύον δίκαιο.

Σύμβαση σύμπραξης

Συμβάσεις Σύμπραξης είναι οι έγγραφες συμβάσεις συνεργασίας από επαχθή αιτία που συνάπτουν οι Δημόσιοι Φορείς σε τομείς της αρμοδιότητάς τους με νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα ("Ιδιωτικοί Φορείς") για την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών.

Σύμβαση Ramsar

Διεθνής Συμφωνία που υπογράφηκε στην πόλη Ραμσάρ του Ιράν το 1971, άλλως γνωστή και ως «Συμφωνία επί των Διεθνούς ενδιαφέροντος Υγροτόπων», η οποία τέθηκε σε ισχύ με το Ν.Δ. 191/1974 και στην οποία έχουν περιληφθεί:

- ένδεκα υγρότοποι της χώρας (λίμνες Βόλβης - Λαγκαδά, Αμβρακικός, Μεσολόγγι - Αιτωλικό, λίμνες Πρέσπες, λίμνη Μητρικού, λίμνη Βιστωνίδας - Πόρτο Λάγος, δέλτα Έβρου, δέλτα Αλιάκμονα - Λουδία - Αξιού, λίμνη Κερκίνη, δέλτα Νέστου, Κοτύχι - Στροφυλιά),
- δύο θαλάσσια πάρκα (Β. Σποράδων, Λαγανά Ζακύνθου),
- ένας εθνικός δρυμός (Πίνδος), και
- ένα καταφύγιο θηραμάτων (δάσος Δαδιάς).

Συμβατική αμοιβή

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Συμβατική αμοιβή» νοείται το καθοριζόμενο με την προκήρυξη κατ' αποκοπή τίμημα όταν δεν προβλέπεται υποβολή οικονομικής προσφοράς και η οικονομική προσφορά του αναδόχου στις λοιπές περιπτώσεις συμβάσεων μελετών και συμβάσεων παροχής τεχνικών υπηρεσιών.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συμβούλιο Υπουργών ή απλώς Συμβούλιο) είναι το κύριο όργανο λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στα πλαίσιά του συνεδριάζουν οι Υπουργοί των δεκαπέντε κρατών μελών οι αρμόδιοι για το αντικείμενο που αναγράφεται στην ημερήσια διάταξη: εξωτερικές υποθέσεις, γεωργία, βιομηχανία, μεταφορές, κλπ. Κάθε κράτος της Ένωσης ασκεί εκ περιτροπής την προεδρία επί 6 μήνες. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου προετοιμάζονται από την Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων των κρατών μελών (EMA, Coreper), επικουρούμενη από ομάδες εργασίας αποτελούμενες από υπαλλήλους των εθνικών διοικητικών αρχών. Η EMA εκτελεί επίσης τις εντολές που της αναθέτει το Συμβούλιο.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία ή με ομοφωνία, ανάλογα με τη νομική βάση της θεσπιστέας πράξης. Στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας εφαρμόζεται κατά το πλείστον ο κανόνας της ειδικής πλειοψηφίας.

Επί διαδικαστικών θεμάτων οι αποφάσεις λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία.

Σύμπλεγμα φορέων (Καν. (ΕΕ) 1305/2013) (cluster)

Ως «σύμπλεγμα φορέων» (cluster) νοείται ομάδα ανεξάρτητων επιχειρήσεων — νεοσύστατες, μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς και συμβουλευτικοί φορείς και/ή ερευνητικοί οργανισμοί — που έχουν στόχο να τονώσουν την οικονομική/ καινοτόμο δραστηριότητα, προωθώντας εντατικές αλληλεπιδράσεις, από κοινού χρήση εγκαταστάσεων και ανταλλαγή γνώσεων και τεχνογνωσίας και συμβάλλοντας αποτελεσματικά στη μεταφορά γνώσεων, τη δικτύωση και τη διάδοση πληροφοριών μεταξύ των επιχειρήσεων στο σύμπλεγμα φορέων.

Πηγή: Καν. (ΕΕ) 1305/2013

Συμπληρωματικότητα της συνδρομής των Ταμείων

Τα Ταμεία παρέχουν συνδρομή η οποία συμπληρώνει τις εθνικές δράσεις, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ενσωματώνοντας τις προτεραιότητες της Κοινότητας στις εν λόγω δράσεις.

Η Επιτροπή και τα κράτη - μέλη εξασφαλίζουν τη συνέπεια της συνδρομής των Ταμείων προς τις δραστηριότητες, τις πολιτικές και τις προτεραιότητες της Κοινότητας και τη συμπληρωματικότητα με άλλα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα.

Η συνέπεια και η συμπληρωματικότητα αυτή εμφανίζονται ιδίως στις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή, στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς και στα Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)

μορφές συνεργασίας μεταξύ δημοσίων φορέων και του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση της υλοποίησης επενδύσεων σε έργα υποδομών ή άλλους τύπους πράξεων που παρέχουν δημόσιες υπηρεσίες μέσω επιμερισμού του κινδύνου, συγκέντρωσης εμπειρογνωμοσύνης του ιδιωτικού τομέα ή πρόσθετων πηγών κεφαλαίου.

Πηγή: Ν. 4314/14

Συμφωνία – πλαίσιο

Ως «συμφωνία - πλαίσιο» νοείται μία συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων, η οποία αποσκοπεί στον καθορισμό των όρων που διέπουν τις συμβάσεις που πρόκειται να συναφθούν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, ιδίως όσον αφορά τις τιμές και, όπου ενδείκνυται, τις προβλεπόμενες ποσότητες.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Συμφωνία περί δημοσίων συμβάσεων (ΣΔΣ)

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «ΣΔΣ» νοείται η συμφωνία περί δημοσίων συμβάσεων η οποία κυρώθηκε από την Ελλάδα με το Ν. 2513/1997 (Α' 139).

Πηγή: Ν. 4412/2016

Συμφωνητικό (Ν.4412/2016)

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «συμφωνητικό» νοείται η γραπτή συμφωνία μεταξύ της αναθέτουσας αρχής / αναθέτοντος φορέα ή της ΚΑΑ και του αναδόχου, αναπόσπαστο τμήμα της οποίας αποτελούν όλα τα σχετικά έγγραφα της σύμβασης, η προσφορά του αναδόχου, καθώς και οι πάσης φύσεως τροποποιήσεις της συμφωνίας αυτής.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Σύμφωνο αποδοχής όρων

Έγγραφο που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Απόφασης Ένταξης της Πράξης, υπογράφεται από τον Δικαιούχο και περιγράφει τις υποχρεώσεις του έναντι της πράξης. Το αναλυτικό περιεχόμενο του συμφώνου αποδοχής όρων περιγράφεται στην Υπουργική Απόφαση του Συστήματος Διαχείρισης (ΥΠΑΣΥΔ).

Σύμφωνο εταιρικής σχέσης

Ένα έγγραφο που συντάσσει κράτος μέλος με τη συμμετοχή εταίρων, βάσει της προσέγγισης της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, το οποίο ορίζει τη στρατηγική του εν λόγω κράτους μέλους, τις προτεραιότητες και τις ρυθμίσεις για τη χρήση των πόρων των ΕΔΕΤ με αποτελεσματικό και επαρκή τρόπο προκειμένου για την επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης σχετικά με την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, και το οποίο εγκρίνεται από την Επιτροπή μετά από αξιολόγηση και διάλογο με το οικείο κράτος μέλος.

Συνδρομή Ταμείου

Η συμμετοχή των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής στο κόστος ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος. Είναι συνήθως ποσοστό επί τοις εκατό (%) του συνολικού επιλέξιμου κόστους ή των επιλέξιμων δημοσίων δαπανών.

Συνεκτικότητα της συνδρομής των Ταμείων

Στόχος της συγχρηματοδοτούμενης από τα Ταμεία συνδρομής είναι οι προτεραιότητες της ΕΕ για την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, καθώς και η επίτευξη των στόχων των Ολοκληρωμένων Κατευθυντήριων Γραμμών για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση (2005 έως 2008), όπως καθορίζονται με την απόφαση 2005/600/ΕΚ του Συμβουλίου. Για το σκοπό αυτόν, η Επιτροπή και τα κράτη - μέλη εξασφαλίζουν, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, ότι το 60 % των δαπανών για το στόχο «Σύγκλιση» και 75 % των δαπανών για τον στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» για όλα τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη σύνθεσή της πριν από την 1η Μαΐου 2004 διατίθενται για τις προαναφερθείσες προτεραιότητες. Οι στόχοι αυτοί, θα εφαρμοστούν ως μέσος όρος για το σύνολο της περιόδου προγραμματισμού.

Συνεχιζόμενη εκπαίδευση

Η εξωσχολική εκπαίδευση που υπογραμμίζει το γεγονός ενός είδους κοινωνικής πίεσης, η οποία ωθεί τον άνθρωπο να εκπαιδεύεται συχνά στον επαγγελματικό τομέα και υποχρεωτικά να προσαρμόζει συνεχώς και εκ νέου το πνεύμα του στις νέες συνθήκες της ζωής.

Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση

Κατάρτιση ή επανακατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού - μέσω της διά βίου μάθησης - η οποία συμπληρώνει, εκσυγχρονίζει ή και αναβαθμίζει γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν από τα άλλα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ή και από επαγγελματική εμπειρία, με στόχους την ένταξη στην αγορά εργασίας, τη διασφάλιση της εργασίας, την επαγγελματική ανέλιξη και την προσωπική ανάπτυξη.

Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση, που αποβλέπει στη συντήρηση, ανανέωση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων. Συνήθως οργανώνεται και παρέχεται από τον εργοδότη με συστηματικό ή μη τρόπο, εντός ή εκτός του χώρου εργασίας και καμιά φορά και με εκπαιδευτικά ταξίδια στο εξωτερικό. Μπορεί να επιτελείται και με πρωτοβουλία του εργαζόμενου με τη συμμετοχή του σε επαγγελματικά συνέδρια, σε ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια και άλλα προγράμματα ταχύρρυθμης επιμόρφωσης.

Σύνθετη Μελέτη

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Σύνθετη Μελέτη» νοείται η μελέτη που περιλαμβάνει περισσότερες από μία κύρια μελέτη και ενδεχομένως τις απαιτούμενες υποστηρικτικές μελέτες.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Συνοπτικός διαγωνισμός

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «συνοπτικός διαγωνισμός» νοείται η απλοποιημένη διαδικασία ανάθεσης στο πλαίσιο της οποίας κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει προσφορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 117 και 327 του Ν.4412/2016.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Συντονισμός της συνδρομής των Ταμείων

Σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, η Επιτροπή και τα κράτη - μέλη εξασφαλίζουν το συντονισμό μεταξύ της συνδρομής των διαφόρων Ταμείων, του ΕΓΤΑΑ, του ΕΑΤ και των παρεμβάσεων της ΕΤΕπ και άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων.

Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου ΣΔΕ (ΣΔΕ) για τα ΕΠ του ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΤΣ

Το σύνολο των διοικητικών Αρχών που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, είναι διαρθρωμένες με συγκεκριμένη οργανωτική δομή και αναπτύσσουν επί μέρους δραστηριότητες με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων (οικονομία, αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα).

Η πληροφόρηση για το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (Δομές και Διαδικασίες) είναι σημαντική και για τους Δικαιούχους (Δήμους, Υπηρεσίες Υπουργείων, ιδιωτικούς φορείς, επιχειρήσεις, κλπ) οι οποίοι υλοποιούν έργα-πράξεις στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) της προγραμματικής περιόδου 2014-2020. Οι Δικαιούχοι οφείλουν να γνωρίζουν αφενός τις Αρχές/ φορείς στους οποίους πρέπει να απευθύνονται, αφετέρου τους κανόνες και τις Διαδικασίες που εφαρμόζονται για τις συγχρηματοδοτούμενες πράξεις (κανόνες επιλεξιμότητας, έκδοση πρόσκλησης για την αίτηση χρηματοδότησής τους, διαδικασία επιλογής, έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων, επαληθεύσεις και έλεγχοι του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των πράξεων, μέτρα πρόληψης και καταπολέμησης της απάτης, κλπ.)

Στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 και για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) τα οποία χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) στο πλαίσιο του Στόχου «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση (ΕΑΑ)» έχει σχεδιαστεί ένα κοινό Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

Το Σύστημα αυτό δομήθηκε στη βάση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013, έλαβε υπόψη του τη νέα αρχιτεκτονική των ΕΠ και ενσωμάτωσε τις νέες απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020.

Η Δομή αυτού του Συστήματος περιλαμβάνει τις Αρχές/ φορείς που αναλαμβάνουν τις αρμοδιότητες διαχείρισης, πιστοποίησης και ελέγχου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013. Προσδιορίζονται στο Νόμο 4314/2014 – Μέρος Ι και είναι:

- Οι Διαχειριστικές Αρχές (ΔΑ), υπεύθυνες για τη διαχείριση των ΕΠ. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ έχουν οριστεί δεκαοκτώ (18) ΔΑ, μία για κάθε ΕΠ. Οι ΔΑ όλων των Τομεακών ΕΠ (συνολικά 5) είναι Ειδικές Υπηρεσίες που υπάγονται στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού. Οι ΔΑ των ΕΠ των Περιφερειών (συνολικά 13, μία για τη διαχείριση κάθε ΕΠ Περιφέρειας) είναι Ειδικές Υπηρεσίες που υπάγονται διοικητικά στον οικείο Περιφερειάρχη. Οι Διαχειριστικές Αρχές φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί:
- Η Αρχή Πιστοποίησης (ΑΠ), υπεύθυνη για την άσκηση των αρμοδιοτήτων πιστοποίησης. Ως ΑΠ έχει οριστεί η «Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ, η ΑΠ είναι κοινή για τα 18 ΕΠ.
- Η Αρχή Ελέγχου (ΑΕ), υπεύθυνη για τον έλεγχο της ορθής λειτουργίας του ΣΔΕ. Ως Αρχή Ελέγχου έχει οριστεί η «Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)», στο Υπουργείο Οικονομικών. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ, η Αρχή Ελέγχου είναι κοινή για τα 18 ΕΠ.
- Οι Ενδιάμεσοι Φορείς (ΕΦ), στους οποίους ανατίθενται η διαχείριση μέρους ενός ΕΠ ή συγκεκριμένα καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής, υπό την ευθύνη της.

Επίσης, έχει οριστεί η Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ) ως η Αρχή που ασκεί καθήκοντα συνδέσμου και παρέχει πληροφορίες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συντονίζει τις δραστηριότητες των άλλων ορισθέντων Αρχών/ φορέων και προωθεί την εναρμονισμένη εφαρμογή του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η ΕΑΣ υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού και αποτελείται από 6 Ειδικές Υπηρεσίες.

Οι Αρχές/ φορείς που έχουν οριστεί στο πλαίσιο του ΣΔΕ εφαρμόζουν συγκεκριμένες Διαδικασίες, ώστε να εξασφαλίζεται η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων του ΕΣΠΑ 2014-2020. Οι Διαδικασίες αυτές συνοδεύονται από τυποποιημένα έντυπα και οδηγούς. Το σύνολο αυτών των εγγράφων αποτελεί το “Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ” το οποίο παρέχεται σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ		ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ	ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΟΡΙΣΜΟΣ
1	Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» <i>Υπαγωγή στον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρα 5 και 6 • ΥΑ 67743/ΕΥΘΥ 615/22.06.15 (ΦΕΚ 1248/Β/24.06.15)
2	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» <i>Υπαγωγή στον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ, του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρα 5 και 6 • ΥΑ 53683/ΕΥΘΥ 459/18.05.15 (ΦΕΚ 981/Β/28.05.15)
3	Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» <i>Υπαγωγή στον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΚΤ, του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης & Τουρισμού</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρα 5 και 6 • ΥΑ 53684/ΕΥΘΥ 460/18.05.15 (ΦΕΚ 948/Β/27.05.15) • ΥΑ 23500/ΕΥΘΥ 177/ 23.02.17 (ΦΕΚ 619/Β/28.02.17)-τροπ. της ΥΑ 53684
4	Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα» <i>Υπαγωγή στον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΚΤ, του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης & Τουρισμού</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρα 5 και 6 • ΥΑ55231/ΕΥΘΥ 474/21.05.15 (ΦΕΚ 949/Β/27.05.15) • ΥΑ 15619/ΕΥΘΥ 193/10.2.16 (ΦΕΚ 500/Β/29.2.16)-τροπ. της ΥΑ 55231
5	Τεχνική Βοήθεια	Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ), Μονάδα Δ. <i>Υπαγωγή στο Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων-ΕΣΠΑ, του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης & Τουρισμού</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρα 5, 14 και 15 (1ε) • ΥΑ 69136/ΕΥΘΥ 627/22.06.15 (ΦΕΚ 1451/Β/10.07.15)
6	Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Ανατ. Μακεδονίας-Θράκης <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32674/ΕΥΘΥ 330/23.3.15 (ΦΕΚ714/Β/24.4.15)
7	Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32677/ΕΥΘΥ 332/23.3.15 (ΦΕΚ716/Β/24.4.15) • ΥΑ 517/ΕΥΘΥ 002/4.1.16 (ΦΕΚ 13/Β/12.01.16)-τροποποίηση της ΥΑ 32677 • ΥΑ 82451/ΕΥΘΥ 778/ 3.8.16 (ΦΕΚ 2750/Β/1.9.16)-τροποποίηση της ΥΑ 32677
8	Περιφέρειας Θεσσαλίας	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32675/ΕΥΘΥ 331/23.3.15 (ΦΕΚ713/Β/24.4.15)
9	Περιφέρειας Ηπείρου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Ηπείρου <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32679/ΕΥΘΥ 333/23.3.15 (ΦΕΚ714/Β/24.4.15)
10	Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32681/ΕΥΘΥ 335/ 23.3.15 (ΦΕΚ713/Β/24.4.15) • ΥΑ 519/ΕΥΘΥ 004/4.1.16 (ΦΕΚ 13/Β/12.01.16)-τροποποίηση της ΥΑ 32681
11	Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32663/ΕΥΘΥ 323/23.3.15 (ΦΕΚ 712/Β/24.4.15) • ΥΑ 58147/ΕΥΘΥ 575/ 1.6.16 (ΦΕΚ 1762/Β/16.6.16) - τροπ. της ΥΑ 32663
12	Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32667/ΕΥΘΥ 325/23.3.15 (ΦΕΚ717/Β/24.4.15)
13	Περιφέρειας Πελοποννήσου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32672/ΕΥΘΥ 329/23.3.15 (ΦΕΚ715/Β/24.4.15)
14	Περιφέρειας Ιονίων Νήσων	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Ιονίων Νησιών <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32671/ΕΥΘΥ 328/6.5.15 (ΦΕΚ 791/Β/6.5.15) • Διόρθωση Σφάλματος (ΦΕΚ 1943/Β/9.9.15)
15	Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32680/ΕΥΘΥ 334/6.5.15 (ΦΕΚ 791/Β/6.5.15)
16	Περιφέρειας Κρήτης	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32668/ΕΥΘΥ 326/23.3.15 (ΦΕΚ716/Β/24.4.15)
17	Περιφέρειας Αττικής	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Αττικής <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32670/ΕΥΘΥ 327/23.3.15 (ΦΕΚ715/Β/24.4.15)
18	Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32666/ΕΥΘΥ 324/23.3.15 (ΦΕΚ717/Β/24.4.15)

Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων

Είναι τα συστήματα διαχείρισης ειδικών ρευμάτων αποβλήτων (συσκευασιών και άλλων προϊόντων) που θεσμοθετήθηκαν στο πλαίσιο του Νόμου 2939/2001. Ο Νόμος αυτός ρυθμίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από τις συσκευασίες και καθορίζει τους βασικούς άξονες για τη διαχείριση μιας σειράς άλλων προϊόντων μετά τη χρήση τους, όπως τα χρησιμοποιημένα ελαστικά αυτοκινήτων, τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής, τα απόβλητα ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, τις χρησιμοποιημένες μπαταρίες και συσσωρευτές, τα χρησιμοποιημένα λιπαντικά έλαια, μπάζα κ.α., ενώ οι ειδικότερες προϋποθέσεις και οι όροι διαχείρισής τους προσδιορίζονται σε επί μέρους ΠΔ, επιβάλλοντας:

Τη χωριστή συλλογή των παραπάνω απορριπτόμενων προϊόντων από τα λοιπά οικιακά απόβλητα και την επιστροφή τους σε ειδικά σημεία συλλογής που οργανώνονται για το σκοπό αυτό, χωρίς την οικονομική επιβάρυνση του καταναλωτή.

Την ευθύνη του παραγωγού (συσκευαστή, εισαγωγέα, κατασκευαστή) των παραπάνω προϊόντων, για την οργάνωση και τη χρηματοδότηση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης (οργάνωση σημείων συλλογής με τη συμμετοχή των ΟΤΑ, μεταφορά των αποβλήτων σε εγκεκριμένες εγκαταστάσεις διαλογής/επεξεργασίας, επαναχρησιμοποίηση των προϊόντων, ανακύκλωση και αξιοποίηση και ασφαλής διάθεση των υπολειμμάτων σε οργανωμένους χώρους διάθεσης).

Συστημική παρατυπία

Παρατυπία που έχει ενδεχομένως επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα, με μεγάλη πιθανότητα εμφάνισης σε παρεμφερή είδη πράξεων, η οποία προκύπτει από σοβαρή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της παράλειψης καθορισμού κατάλληλων διαδικασιών σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο.

Πηγή: Ν. 4314/14

Σχετικές ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις

Σχετικές ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ» και «σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ»: συστάσεις σχετικά με τις διαρθρωτικές προκλήσεις που είναι σκόπιμο να αντιμετωπιστούν μέσω πολυετών επενδύσεων που εμπίπτουν απευθείας στο πεδίο εφαρμογής των ΕΔΕΤ όπως διατυπώνονται στους ειδικούς κανονισμούς για κάθε Ταμείο.

Πηγή: Ν. 4314/14

Ταμείο Συνοχής

Το Ταμείο Συνοχής ιδρύθηκε με τον Καν. 1300/2013 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου. Στόχο του Ταμείου Συνοχής είναι η ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης προκειμένου να προωθηθεί η βιώσιμη ανάπτυξη.

Το ταμείο συνοχής στοχεύει Κράτη Μέλη των οποίων το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα (ΑΕΕ) ανά κάτοικο είναι λιγότερο από 90 % του ευρωπαϊκού μέσου όρου Έχει σκοπό να μειώσει τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες και να προωθήσει τη βιώσιμη ανάπτυξη. Υπόκειται στους ίδιους κανόνες προγραμματισμού, διαχείρισης και παρακολούθησης όπως το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ μέσω του κανονισμού κοινών διατάξεων.

Για την περίοδο 2014-2020, το ταμείο συνοχής αφορά τη Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρο, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία και Σλοβενία.

Το ταμείο συνοχής διαθέτει το σύνολο των 63.4 δις EUR για δραστηριότητες των εξής κατηγοριών:

- διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, ιδίως έργα προτεραιότητας ευρωπαϊκών ενδιαφερόντων ως καθορίζονται από την ΕΕ. Το ταμείο συνοχής θα στηρίξει έργα υποδομών κάτω από τη διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη.
- περιβάλλον: εδώ, το ταμείο συνοχής μπορεί επίσης να στηρίξει έργα σχετικά με ενέργεια ή μεταφορές, εφόσον ωφελούν σαφώς το περιβάλλον σε όρους ενεργειακής απόδοσης, χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ανάπτυξης σιδηροδρομικών μεταφορών, στήριξης των συνδυασμένων μεταφορών, ενίσχυσης των δημοσίων μεταφορικών μέσων κ.λπ.

Ο Καν. 1300/2013 καθορίζει τα καθήκοντα του Ταμείου Συνοχής και το πεδίο εφαρμογής της συνδρομής που αυτό παρέχει όσον αφορά το στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» σύμφωνα με το άρθρο 89 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Το Ταμείο Συνοχής, εξασφαλίζοντας την κατάλληλη ισορροπία και σύμφωνα με τις ειδικές για κάθε κράτος μέλος ανάγκες για επενδύσεις και υποδομές, στηρίζει:

- α) επενδύσεις στο περιβάλλον, μεταξύ άλλων στους τομείς που έχουν σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη και ενέργεια και παρουσιάζουν περιβαλλοντικά οφέλη
- β) ΔΕΔ-Μ, σύμφωνα με τους κατευθυντήριες γραμμές που εγκρίθηκαν με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1315/2013
- γ) τεχνική βοήθεια.

Το Ταμείο Συνοχής στηρίζει τα έργα υποδομής μεταφορών με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 για ποσό ύψους 10.000.000.000 EUR σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Πηγή Καν. (ΕΚ) 1300/2013

Ταμείο χαρτοφυλακίου

Κεφάλαιο που συστάθηκε με στόχο να συνεισφέρει στήριξη από πρόγραμμα ή προγράμματα σε διάφορους φορείς εφαρμογής μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής. Όταν υλοποιούνται μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής μέσω ταμείου χαρτοφυλακίου, ο φορέας που κάνει χρήση του ταμείου χαρτοφυλακίου θεωρείται ο μόνος δικαιούχος κατά την έννοια του σημείου 10 του παρόντος άρθρου.

Πηγή: Ν. 4314/14

Τελική αμοιβή

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Τελική αμοιβή» νοείται το συνολικό ποσό που καταβάλλεται στον ανάδοχο ως αμοιβή για το εκτελεσθέν αντικείμενο της σύμβασης.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Τελική Έκθεση υλοποίησης

Έκθεση ολοκλήρωσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος που συντάσσεται και υποβάλλεται από την Διαχειριστική Αρχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως τις 31 Μαρτίου 2017 (για την προγραμματική 2007-2013).

Η Τελική Έκθεση υλοποίησης περιλαμβάνει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 67 του Γενικού Κανονισμού προκειμένου να παρέχεται σαφής εικόνα για την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Συντάσσεται από τη Διαχειριστική Αρχή και εξετάζεται και εγκρίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του οικείου ΕΠ πριν την υποβολή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τελικός αποδέκτης

Νομικό ή φυσικό πρόσωπο που λαμβάνει χρηματοδοτική υποστήριξη από ένα μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Πηγή: Ν. 4314/14

Τεχνικές Υπηρεσίες / λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Τεχνικές Υπηρεσίες» και «λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες» είναι οι υπηρεσίες που συνίστανται στην παροχή γνώσεων και ικανοτήτων με τη διάθεση κυρίως συγκεκριμένου επιστημονικού προσωπικού και άλλων μέσων επί ορισμένου χρόνου, που προσδιορίζεται είτε ημερολογιακά είτε σε συνάρτηση με ορισμένο γεγονός της παραγωγικής διαδικασίας. Οι τεχνικές υπηρεσίες μπορούν να έχουν ως αντικείμενο, ιδίως:

- α) τη σύνταξη των τευχών δημοσίου διαγωνισμού ανάθεσης μελέτης ή υπηρεσίας
- β) τον έλεγχο και την επίβλεψη έργου ή μελέτης και
- γ) την υποστήριξη της αναθέτουσας αρχής στη διεξαγωγή ανάθεσης σύμβασης μελέτης, έργου ή υπηρεσίας, στην επίβλεψη ή έλεγχο μελέτης και στη διοίκηση ή επίβλεψη ή έλεγχο έργου.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Τεχνική Βοήθεια (ΕΠ)

Το ΕΠ αποτελεί παρέμβαση οριζόντιου χαρακτήρα, η οποία απευθύνεται στους φορείς και τις δομές διοίκησης, συντονισμού και εφαρμογής του ΕΣΠΑ 2014-2020. Συμπληρώνει τις δράσεις Τεχνικής Βοήθειας που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών ΕΠ, περιλαμβάνοντας τις αναγκαίες οριζόντιες δράσεις για την ενίσχυση και τη διασφάλιση της λειτουργίας των επιτελικών δομών των Υπουργείων και του συστήματος και των δομών διοίκησης, συντονισμού και εφαρμογής του συνόλου των ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής και καλύπτουν το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

Για τον λόγο αυτό, το ΕΠΤΒ διακρίνεται από τους επιμέρους Άξονες τεχνικής βοήθειας που περιλαμβάνονται στα Τομεακά και τα Περιφερειακά ΕΠ της περιόδου 2014-2020, που περιλαμβάνουν δράσεις Τεχνικής Βοήθειας οι οποίες αφορούν είτε σε έναν συγκεκριμένο τομέα παρέμβασης, είτε σε μία συγκεκριμένη διοικητική Περιφέρεια.

Εκ της φύσεώς του, ως οριζόντιο και υποστηρικτικό πρόγραμμα, το ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-2020» καλύπτει και τους έντεκα (11) Θεματικούς Στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» που προβλέπονται από τους Κανονισμούς της Ε.Ε. για τα ΕΠ της νέας προγραμματικής περιόδου, καθώς επίσης και τις πέντε (5) χρηματοδοτικές προτεραιότητες, συμβάλλοντας στην επίτευξη του αναπτυξιακού οράματος της χώρας.

Το ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-2020» διαρθρώνεται σε 7 Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ). Λόγω της συχνά οριζόντιας φύσης των προβλεπόμενων παρεμβάσεων και με βάση την σχετική δυνατότητα που παρέχει το Άρθρο 119, παρ. 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ έχουν σχεδιαστεί από έναν ΑΠ που καλύπτει Περιφέρειες και από τις τρεις Κατηγορίες Περιφερειών (Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες, Περιφέρειες σε Μετάβαση, Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες) και ειδικότερα τις 11 Διοικητικές Περιφέρειες της χώρας όπου το ποσοστό Κοινοτικής συμμετοχής ανέρχεται στο 80%, καθώς και από έναν ΑΠ για τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου, όπου το ποσοστό Κοινοτικής συμμετοχής ανέρχεται στο 50%. Τέλος, το Ταμείο Συνοχής καλείται να χρηματοδοτήσει έναν ΑΠ που καλύπτει και τις 13 Περιφέρειες της χώρας, χωρίς διάκριση ανά κατηγορία Περιφερειών.

Καθένας από τους παραπάνω ΑΠ εξειδικεύεται σε τρεις Ειδικούς Στόχους, ως εξής:

- Ειδικός Στόχος 1: Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και συντονισμού της εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- Ειδικός Στόχος 2: Ενίσχυση της στελέχωσης, διοικητικής οργάνωσης και λειτουργίας των υποστηρικτικών δομών του συστήματος διαχείρισης, συντονισμού και διοίκησης της εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καθώς επίσης και των επιτελικών δομών των Υπουργείων
- Ειδικός Στόχος 3: Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων φορέων για την εφαρμογή συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων

Τεχνική προδιαγραφή

Τεχνική προδιαγραφή είναι ένα από τα ακόλουθα:

α) όταν πρόκειται για *συμβάσεις δημοσίων έργων*: όλες οι τεχνικές απαιτήσεις που περιέχονται ιδίως στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά υλικού, προϊόντος ή αγαθού, ώστε να ανταποκρίνονται στη χρήση για την οποία προορίζονται από την αναθέτουσα αρχή τα χαρακτηριστικά αυτά περιλαμβάνουν τα επίπεδα περιβαλλοντικής και κλιματικής επίδοσης, τον σχεδιασμό για όλες τις απαιτήσεις (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία) και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, την επίδοση, την ασφάλεια ή τις διαστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και τις μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση και την επίθεση ετικετών, τις οδηγίες χρήσης καθώς και τις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής σε κάθε στάδιο του κύκλου ζωής των έργων τα χαρακτηριστικά αυτά περιλαμβάνουν επίσης τους κανόνες μελέτης και υπολογισμού των έργων, τους όρους δοκιμής, ελέγχου και παραλαβής των έργων καθώς και τις κατασκευαστικές τεχνικές ή μεθόδους και κάθε άλλο όρο τεχνικού χαρακτήρα που η αναθέτουσα αρχή είναι σε θέση να καθορίσει, μέσω γενικών ή ειδικών κανονιστικών διατάξεων, σχετικά με τα ολοκληρωμένα έργα καθώς και με τα υλικά ή τα στοιχεία που συνιστούν τα έργα αυτά,

β) όταν πρόκειται για *δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών*: η προδιαγραφή που περιέχεται σε έγγραφο το οποίο προσδιορίζει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, όπως τα επίπεδα ποιότητας, τα επίπεδα της περιβαλλοντικής και κλιματικής επίδοσης, ο σχεδιασμός για όλες τις απαιτήσεις (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης για τα άτομα με αναπηρία), και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης, της καταλληλότητας, της χρήσης του προϊόντος, της ασφάλειας ή των διαστάσεων του, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που ισχύουν για το προϊόν όσον αφορά την ονομασία πώλησης, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση και την επίθεση ετικετών, τις οδηγίες για τους χρήστες, τις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του αγαθού ή της υπηρεσίας, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης

Πηγή: Ν. 4412/2016

Τεχνικό Δελτίο Πράξης

Τυποποιημένο έντυπο υποβολής πρότασης (το ίδιο πριν και μετά την υποβολή του και την έγκρισή του) που παρουσιάζει το έργο τους στόχους, τον τρόπο υλοποίησής τους, τους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς και τα αναμενόμενο κόστος και τα αποτελέσματα. Το ΤΔΠ είναι το βασικό εργαλείο προγραμματισμού και παρακολούθησης των έργων και υποβάλλεται μαζί με την αίτηση χρηματοδότησης και τα υπόλοιπα έγγραφα είναι δεσμευτικό για τους εμπλεκόμενους φορείς. Βάσει του ΤΔΠ γίνεται η αξιολόγηση της προτεινόμενης πράξης του Δικαιούχου σύμφωνα με τη μεθοδολογία που προβλέπεται από την Πρόσκληση. Το ΤΔΠ υποβάλλεται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά. Επίσης για την περίοδο 2014-2010 αποτυπώνεται και αξιολογείται η Διαχειριστική Επάρκεια του Φορέα για την υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου.

Πηγή: Ν. 4314/14

Τεχνικό πλαίσιο αναφοράς

Κάθε παραδοτέο το οποίο εκπονείται από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, πλην των ευρωπαϊκών προτύπων, σύμφωνα με διαδικασίες προσαρμοσμένες στην εξέλιξη των αναγκών της αγοράς.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Τεχνικό συμβούλιο

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Τεχνικό συμβούλιο» νοείται το συλλογικό όργανο που έχει την αρμοδιότητα να γνωμοδοτεί στον εργοδότη για την έκδοση αποφάσεων, όταν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία ή ζητείται από την αναθέτουσα ή την προϊσταμένη αρχή.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (7) του ΕΣΠΑ 2014-2020

Το ΕΣΠΑ 2014-2020 αποτελείται από 20 Προγράμματα, από τα οποία τα 7 είναι Τομεακά και τα 13 Περιφερειακά: α) Τα Τομεακά Προγράμματα αφορούν ένα ή περισσότερους τομείς και έχουν ως γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής όλη τη χώρα, β) Τα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μία από τις ελληνικές Περιφέρειες, περιλαμβάνουν δράσεις περιφερειακής εμβέλειας.

Τραπεζική ένωση της Ευρώπης

Η τραπεζική ένωση δημιουργήθηκε με στόχο να διασφαλίζει ότι οι τράπεζες είναι ισχυρότερες και υπό βελτιωμένη εποπτεία και, σε περίπτωση που προκύπτουν προβλήματα στον χρηματοπιστωτικό τομέα, να εξυγιάνει, δηλ. να αναδιρθρώνει, τις τράπεζες αποτελεσματικότερα. Περιλαμβάνει:

- τον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό (EEM), ο οποίος συνιστά σύστημα εποπτείας του ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα και αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές εποπτικές αρχές των χωρών της ζώνης του ευρώ και άλλων συμμετεχουσών χωρών.
- τον ενιαίο μηχανισμό εξυγίανσης (EME), ο οποίος επιδιώκει να διασφαλίζει την αποτελεσματική εξυγίανση των προβληματικών τραπεζών στις χώρες που συμμετέχουν στον EEM με ελάχιστο κόστος για τους φορολογουμένους και την πραγματική οικονομία. Ο EME στηρίζεται από το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης το οποίο πρέπει να χρησιμοποιείται σε διαδικασίες εξυγίανσης, όπου είναι απαραίτητο, για να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή των εργαλείων εξυγίανσης.

Ο EEM και ο EME εφαρμόζουν ένα ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων, μια δέσμη ομοιόμορφων κανόνων με στόχο την αποτελεσματικότερη ρύθμιση, εποπτεία και διακυβέρνηση του χρηματοπιστωτικού τομέα σε όλες τις χώρες. Λειτουργεί συμπληρωματικά ως προς την τραπεζική ένωση και διασφαλίζει επίσης ομοιόμορφο επίπεδο προστασίας για αποταμιευτές εξασφαλίζοντας τις τραπεζικές τους καταθέσεις έως 100.000 ευρώ.

Η τραπεζική ένωση διασφαλίζει ότι οι εν λόγω κανόνες εφαρμόζονται με συνέπεια σε όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ και άλλες συμμετέχουσες χώρες.

Πηγή: Eur-Lex

Τροποποίηση Τεχνικού Δελτίου

Μεταβολή στοιχείων που επιφέρουν αλλαγές σε στοιχεία της απόφασης ένταξης.

Πηγή: Ν. 4314/14

Υλοποίηση με ίδια μέσα (Αυτεπιστασία)

Η εκτέλεση μέρους ή του συνόλου της πράξης από το δικαιούχο με τη χρήση ιδίων πόρων. Μέρος των ενεργειών που απαιτούνται μπορεί να ανατίθεται σε τρίτους (ανάδοχοι) υπό την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος συνεχίζει να διατηρεί τον πλήρη έλεγχο τόσο της διοίκησης όσο και της υλοποίησης του μέρους της πράξης που υλοποιείται με ίδια μέσα.

Πηγή: ΥΑ 81986/ΕΥΘΥ712 (ΦΕΚ Β 1822 - 24.08.2015) - Ν. 4314/14

Υπερδέσμευση (Overbooking)

Κατάσταση η οποία δημιουργείται όταν το άθροισμα των προϋπολογισμών εγκεκριμένων έργων ενός Άξονα Προτεραιότητας ή Προγράμματος υπερβαίνει τη συνολική αντίστοιχη δέσμευση του Άξονα ή Προγράμματος των εγκεκριμένων Χρηματοδοτικών Πινάκων.

Πηγή: Ν. 4314/14

Υποστηρικτικές μελέτες και έρευνες

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Υποστηρικτικές μελέτες και έρευνες» νοούνται οι επί μέρους μελέτες και έρευνες που είναι απαραίτητες για το σχεδιασμό έργου ή την παροχή υπηρεσίας, δεν έχουν, όμως, ως αντικείμενο τον ίδιο το σχεδιασμό του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Υποτομέας της Κεντρικής Κυβέρνησης

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει Υποτομέας της Κεντρικής Κυβέρνησης: περιλαμβάνει την Κεντρική Διοίκηση και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, καθώς και τις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές που έχουν νομική προσωπικότητα, εφόσον τα παραπάνω περιλαμβάνονται στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, αλλά δεν ανήκουν στους υποτομείς των ΟΤΑ και των ΟΚΑ.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Υποτομέας ΟΤΑ

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει ο Υποτομέας ΟΤΑ: περιλαμβάνει: (α) τους ΟΤΑ, οι οποίοι αποτελούνται από τους Δήμους (ΟΤΑ Α' βαθμού) και τις Περιφέρειες (ΟΤΑ Β' βαθμού) και (β) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που ανήκουν, ελέγχονται ή χρηματοδοτούνται από τους ΟΤΑ.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Υποτομέας ΟΚΑ

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει ο Υποτομέας ΟΚΑ (Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης) περιλαμβάνει Ασφαλιστικά Ταμεία, Οργανισμούς Απασχόλησης και Οργανισμούς Παροχής Υπηρεσιών Υγείας.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου ΕΠΑΛΘ

Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με την οποία προσδιορίζονται οι βασικοί κανόνες της Διαχείρισης και του Ελέγχου του ΕΠΑΛΘ.

Πηγή: Ν. 4314/14

Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου ΠΑΑ

Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου ΠΑΑ»: Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία προσδιορίζονται οι βασικοί κανόνες της Διαχείρισης και του Ελέγχου του ΠΑΑ.

Πηγή: Ν. 4314/14

Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης (ΥΠΑΣΥΔ 2014-2020)

Η απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας με την οποία προσδιορίζονται οι βασικοί κανόνες της διαχείρισης των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020. Είναι η υπ' αρ. ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».

Πηγή: Ν. 4314/14

Υποψήφιος

Ως «υποψήφιος» νοείται οικονομικός φορέας που έχει ζητήσει να του αποσταλεί ή έχει λάβει πρόσκληση συμμετοχής σε κλειστή διαδικασία, σε ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σε ανταγωνιστικό διάλογο ή σε σύμπραξη καινοτομίας.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Φάκελος Πράξης

Πρόκειται για τυποποιημένο ενιαίο φυσικό αρχείο που τηρείται από τους Δικαιούχους και τις Διαχειριστικές Αρχές ώστε το σύνολο των ελάχιστων απαιτούμενων για την παρακολούθηση της Πράξης στοιχείων, πρωτογενών ή μη, να ταξινομούνται και αρχειοθετούνται με συγκεκριμένο και εύχρηστο τρόπο, που υπαγορεύεται από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

Φορέας κατασκευής του έργου

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Φορέας κατασκευής του έργου» νοείται η αρμόδια αναθέτουσα αρχή ή υπηρεσία αυτής που έχει την ευθύνη υλοποίησης του έργου.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Φορέας Χρηματοδότησης Έργου

Φορέας που εμπλέκεται στην υλοποίηση ενός έργου και αναλαμβάνει την υποχρέωση να χρηματοδοτήσει το Φορέα Υλοποίησης για την εκτέλεση του Έργου.

Φυσικό αντικείμενο σύμβασης

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Φυσικό αντικείμενο» της σύμβασης νοείται η τεχνική υπηρεσία ή η μελέτη, που προσδιορίζεται από τη σύμβαση, ως το ζητούμενο αποτέλεσμα αυτής.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Φυσικοί πόροι

Κάθε στοιχείο του περιβάλλοντος που χρησιμοποιείται ή μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον άνθρωπο για την ικανοποίηση των αναγκών του και αποτελεί αξία για το κοινωνικό σύνολο.

Χρηματοδότηση

Μεταφορά πίστωσης σε φορέα, στον οποίο έχει εκχωρηθεί αρμοδιότητα από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης με σκοπό την υλοποίηση της συγκεκριμένης και μόνο αρμοδιότητας. (ΦΕΚ 52Α/2013)

Χρηματοδοτικά Εργαλεία (2014-2020)

Στο τέλος του 2016, ενεργοποιήθηκαν τρία κρίσιμα χρηματοοικονομικά εργαλεία που απευθύνονται στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας:

- (1) το Ταμείο Συμμετοχών,
- (2) το νέο Ταμείο Επιχειρηματικότητας,
- (3) το νέο πρόγραμμα «Εξοικονομώ κατ' οίκον».

ενώ θα ενεργοποιηθούν άλλα δύο εργαλεία:

- (1) το νέο Ταμείο Υποδομών και
- (2) το νέο Ταμείο Μικροπιστώσεων.

Τη διαχείριση του αναπτυξιακού Ταμείου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (EquiFund) θα αναλάβει το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο (EIF). Η επενδυτική πλατφόρμα του Ταμείου Επιχειρηματικών Συμμετοχών θα ξεκινήσει τη λειτουργία της με κεφάλαια 200 εκατ. € από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους, 60 εκατ. από το EIF, καθώς και επιπλέον κεφάλαια από διεθνή πιστωτικά ιδρύματα και ιδιώτες επενδυτές. Από τα επιμέρους υποταμεία, που θα συσταθούν, θα μπορούν μικρομεσαίες επιχειρήσεις να αντλούν χρηματοδότηση με τη μορφή σύγχρονων εργαλείων και συγκεκριμένα με τη μορφή της συμμετοχής στη μετοχική τους σύνθεση (equity capital, venture capital). Θα παρέχονται ακόμη συμβουλευτικές υπηρεσίες για επιχειρήσεις που βρίσκονται σε οποιοδήποτε επίπεδο ανάπτυξης: είτε στο αρχικό στάδιο είτε σε φάση μεγέθυνσης ή ανάπτυξης. Το Ταμείο θα απευθύνεται καταρχήν σε κάθε είδους επιχειρήσεις, με ιδιαίτερη όμως έμφαση στους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας της ελληνικής οικονομίας και προπάντων στον τομέα των νέων τεχνολογιών και της έρευνας.

Το νέο Ταμείο Επιχειρηματικότητας (TEPIX II) αφορά δανειακά προϊόντα και προϊόντα εγγυοδοσίας. Θα διατεθούν πόροι 400 εκατ. € από το ΕΣΠΑ, που με τη συμμετοχή των τραπεζών θα ανέλθουν στο 1 δισ. €. Μέσα από το νέο πρόγραμμα «Εξοικονομώ κατ' οίκον» διατίθενται για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων – με τη μορφή επιχορηγήσεων, καθώς και με τη μορφή της συγχρηματοδότησης – 248 εκατ. € από το ΕΣΠΑ, ενώ η συνολική δαπάνη (grants, δάνεια και ίδια συμμετοχή) υπολογίζεται να φτάσει τα 500 εκατ. ευρώ. Το νέο Ταμείο Υποδομών, διάδοχο σχήμα του ταμείου JESSICA, θα στοχεύει σε συγκεκριμένες κατηγορίες υποδομών, όπως η ενεργειακή εξοικονόμηση σε δημόσια κτίρια και η ανάπτυξη τουριστικών υποδομών. Το δε Ταμείο Μικροπιστώσεων αφορά πολύ μικρές επιχειρήσεις ή κοινωνικές επιχειρήσεις.

Χωρική και αστική ανάπτυξη

Ένα άλλο χαρακτηριστικό του αναπτυξιακού σχεδιασμού της περιόδου 2014-2020 αποτελούν οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις. Πρόκειται για εργαλεία ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης για την εφαρμογή αναπτυξιακών στρατηγικών σε περιοχές που παρουσιάζουν συγκεκριμένα προβλήματα ή διακρίνονται από σημαντικές αναπτυξιακές δεξιότητες. Στο πλαίσιο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων είναι δυνατή η υλοποίηση συνδυασμένων επενδύσεων, οι οποίες χρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός Ταμεία, με στόχο την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των προβλημάτων ή την πλήρη αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων μιας περιοχής.

Χωριστή συλλογή (αποβλήτων)

Η συλλογή όπου μια ροή αποβλήτων διατηρείται χωριστά με βάση τον τύπο και τη φύση για να διευκολυνθεί η ειδική επεξεργασία.

Πηγή: N. 4042/2012

Ψηφιακή Υπογραφή

Η Ψηφιακή Υπογραφή που βασίζεται σε Αναγνωρισμένο Πιστοποιητικό και δημιουργείται από Ασφαλή Διάταξη Δημιουργίας Υπογραφής επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής τόσο στο ουσιαστικό όσο και στο δικονομικό δίκαιο.

Ωρίμανση Έργου

Διαδικασία που διατρέχει τις φάσεις ενός Έργου/Ενέργειας από τη σύλληψη του σχεδίου μέχρι την έναρξη της υλοποίησης. Περιλαμβάνει τις δραστηριότητες που απαιτούνται για την πλήρη προπαρασκευή του Έργου, προκειμένου να υπάρξει απρόσκοπτη υλοποίηση και λειτουργία του.

Ωριμότητα

Όρος που προσδιορίζει τη Φάση Ωρίμανσης ενός Έργου. Διακριτά στάδια ωριμότητας ενός Έργου μπορεί να είναι π.χ. η υπογραφή μίας Σύμβασης με το Φορέα Υλοποίησης ή η έγκριση της Οριστικής Μελέτης ενός Έργου κ.λπ.

CORDIS

Η υπηρεσία CORDIS (Υπηρεσία παροχής πληροφοριών στον τομέα της κοινοτικής έρευνας και ανάπτυξης) συστάθηκε αρχικά το 1990 και διαχειρίζεται από την Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ, υπό τη διεύθυνση του Κοινού κέντρου στήριξης, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Η CORDIS, με κύριο μέλημά της τις δραστηριότητες διάδοσης, εξυπηρετεί διάφορες Γενικές Διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκτελεστικούς οργανισμούς και κοινές επιχειρήσεις που εφαρμόζουν το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας της ΕΕ («Ορίζοντας 2020» - Horizon 2020).

Πηγή: Eur-Lex

EURES - Ευρωπαϊκές υπηρεσίες απασχόλησης

Το EURES (ευρωπαϊκές υπηρεσίες απασχόλησης) είναι η ευρωπαϊκή διαδικτυακή πύλη για την επαγγελματική κινητικότητα και εντάσσεται στο πρόγραμμα της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία για την περίοδο 2014-2020. Το EURES είναι ένα δίκτυο συνεργασίας στο οποίο συμμετέχουν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και άλλοι οργανισμοί-εταίροι, όπως συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις των χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (EOX - ο οποίος περιλαμβάνει τις χώρες της ΕΕ, την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία) και της Ελβετίας. Οι κύριοι στόχοι του είναι οι εξής:

- να ενημερώνει, να καθοδηγεί και να παρέχει συμβουλές σε δυνητικούς διακινούμενους εργαζόμενους σχετικά με ευκαιρίες απασχόλησης και τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας στον EOX και την Ελβετία·
- να συνδράμει τους εργοδότες που επιθυμούν να προσλάβουν εργαζόμενους από άλλες χώρες·
- να παρέχει συμβουλές και καθοδήγηση σε εργαζόμενους και εργοδότες σε παραμεθόριες περιοχές·

Το EURES περιλαμβάνει δίκτυο με περισσότερους από 900 συμβούλους οι οποίοι βρίσκονται σε τακτική επαφή με άτομα που αναζητούν εργασία και εργοδότες σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Πηγή: Eur-Lex

INTERACT

Το πρόγραμμα INTERACT 2014-2020 προσφέρει βοήθεια στους ενδιαφερόμενους που υλοποιούν προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ στο πλαίσιο του στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» της πολιτικής συνοχής.

Το INTERACT παρέχει συμβουλές σε θέματα διαχείρισης και υλοποίησης, στηρίζει τη διοργάνωση θεματικών σεμιναρίων και προβάλλει παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών.

Το πρόγραμμα INTERACT βοηθά οργανισμούς και φορείς σε όλη την Ευρώπη που διαχειρίζονται προγράμματα περιφερειακής συνεργασίας. Αυτά περιλαμβάνουν αρχές διαχείρισης, κοινές τεχνικές υπηρεσίες, εθνικές υπηρεσίες επικοινωνίας και αρχές πιστοποίησης και ελέγχου. Το πρόγραμμα καλύπτει όλα τα Κράτη Μέλη της ΕΕ, καθώς επίσης τη Νορβηγία και την Ελβετία.

Πηγή: InfoRegio

INTERREG EUROPE

Το πρόγραμμα διαπεριφερειακής συνεργασίας INTERREG EUROPE καλύπτει όλα τα Κράτη Μέλη της ΕΕ, καθώς και την Νορβηγία και Ελβετία, στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ). Αποτελεί την συνέχεια του προγράμματος INTERREG IVG. Για την περίοδο 2014-2020, ο κύριος στόχος του είναι η βελτίωση των πολιτικών περιφερειακής ανάπτυξης μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών. Στοχεύει επίσης στην αξιοποίηση της τεχνογνωσίας για περιφερειακά θέματα και των βέλτιστων πρακτικών που έχουν εφαρμοστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το πρόγραμμα INTERREG EUROPE συγχρηματοδοτεί περιφερειακούς και τοπικούς φορείς, όπως δημόσιες διοικήσεις, οργανώσεις περιφερειακής ανάπτυξης, εκπαιδευτικά ιδρύματα κ.λπ., με στόχο τη δημιουργία δικτύων και την ανταλλαγή εμπειριών για διάφορα θέματα που θα αποτελέσουν τις βέλτιστες περιφερειακές πρακτικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ορισμένα περισσότερα έμπειρα δίκτυα στοχεύουν στην αξιοποίηση παλαιότερων ορθών πρακτικών προκειμένου να ενισχύσουν την άμεση ανάπτυξη της περιφέρειάς τους στον συγκεκριμένο τομέα (κεφαλαιοποίηση). Το INTERREG EUROPE στοχεύει σε τέσσερις τομείς:

- Έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία
- Ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ
- Οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα
- Περιβάλλον και αποδοτική χρήση πόρων.

Με προϋπολογισμό 359 εκατομμύρια EUR από το ΕΤΠΑ, χρηματοδοτεί δύο τύπους δράσεων. Τα προγράμματα συνεργασίας αποτελούν ευκαιρίες για οργανώσεις από διαφορετικές χώρες να συνεργαστούν για 3 έως 5 χρόνια και να ανταλλάξουν βέλτιστες πρακτικές σε συγκεκριμένα θέματα πολιτικής. Οι πλατφόρμες εκμάθησης πολιτικών είναι χώροι για συνεχή μάθηση, στις οποίες έχουν πρόσβαση οι οργανισμοί που ασχολούνται με την περιφερειακή ανάπτυξη στην Ευρώπη.

Πηγή: InfoRegio

Natura 2000

Το Natura 2000 είναι ένα δίκτυο περιοχών της ΕΕ με υψηλή αξία βιοποικιλότητας. Περιλαμβάνει ζώνες ειδικής προστασίας, που θεσπίστηκαν δυνάμει της οδηγίας για τα πτηνά (1979), και ειδικές ζώνες διατήρησης, που θεσπίστηκαν δυνάμει της οδηγίας για τα ενδιαιτήματα (ή οικοτόπους) (1992). Οι χώρες της ΕΕ έχουν ορίσει τις ζώνες ειδικής προστασίας για τα σπάνια και αποδημητικά είδη πτηνών, δυνάμει της οδηγίας για τα πτηνά. Επίσης, δυνάμει της οδηγίας για τα ενδιαιτήματα, προτείνουν τόπους για την προστασία ειδών πανίδας και χλωρίδας καθώς και ενδιαιτημάτων που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω της σπανιότητάς τους ή του ευάλωτου χαρακτήρα τους, ή επειδή απειλούνται με εξαφάνιση. Με βάση αυτές τις προτάσεις, και εντός του πλαισίου των 9 βιογεωγραφικών περιοχών της ΕΕ (Αλπική, Ατλαντική, Μαύρης Θάλασσας, Βόρεια, Ηπειρωτική, της Νήσου των Μακάρων, Μεσογειακή, Παννονική και Στεπική), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκρίνει τόπους κοινοτικής σημασίας. Οι χώρες της ΕΕ έχουν, τότε, στη διάθεσή τους 6 χρόνια για να ορίσουν αυτές τις περιοχές ως ειδικές ζώνες διατήρησης. Το Natura 2000 είναι το μεγαλύτερο συντονισμένο δίκτυο προστατευμένων περιοχών παγκοσμίως, και αντιπροσωπεύει περίπου το ένα πέμπτο της χερσαίας επιφάνειας της ΕΕ και πάνω από 250 000 τετραγωνικά χιλιόμετρα θαλάσσιας έκτασης.

Πηγή: *Eur-Lex*

NUTS

Η «ονοματολογία των εδαφικών στατιστικών μονάδων» (NUTS) δημιουργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) με στόχο την εφαρμογή κοινών στατιστικών προτύπων σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα επίπεδα NUTS είναι γεωγραφικές περιοχές που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή εναρμονισμένων δεδομένων στην ΕΕ. Χρησιμοποιούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία από το 1988 και παίζουν σημαντικό ρόλο στην κατανομή των διαρθρωτικών κονδυλίων.

Η ισχύουσα ονοματολογία υποδιαιρεί τα 28 Κράτη Μέλη σε τρεις κατηγορίες, σύμφωνα με συγκεκριμένα κατώτατα όρια πληθυσμού:

- Επίπεδο NUTS 1: περιλαμβάνει μικρότερα Κράτη Μέλη όπως η Δανία, η Ιρλανδία και η Σλοβενία, τα Γερμανικά ομόσπονδα κράτη (Länder) και άλλες μεγάλες περιφέρειες.
- Επίπεδο NUTS 2: περιλαμβάνει τις αυτόνομες περιφέρειες της Ισπανίας, περιφέρειες της Γαλλίας και τα Υπερπόντια Εδάφη (ΥΧΕ), τα βοεβοδάτα της Πολωνίας, κ.λπ.
- Επίπεδο NUTS 3: περιλαμβάνει νομούς της Ελλάδας, Maakunnat της Φινλανδίας, Län της Σουηδίας, κ.λπ.

Οι κανονισμοί της ΕΕ περιέχουν πλήρεις ορισμούς και καταλόγους των περιφερειών NUTS.

Πηγή: *InfoRegio*

URBACT - Πρόγραμμα δικτύου για την αστική ανάπτυξη

Το δίκτυο URBACT είναι ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα ανταλλαγών και μάθησης που χρηματοδοτείται από την Επιτροπή στα πλαίσια του στόχου για την εδαφική συνεργασία, ως μέρος των προγραμμάτων της για τη διακρατική συνεργασία. Ο στόχος του δικτύου είναι να τονώσει την καινοτομία για αστική αναζωογόνηση, ενθαρρύνοντας τις πόλεις και κωμοπόλεις να εντοπίσουν, να μεταφέρουν και να διαδώσουν καλές πρακτικές.

Στην προγραμματική περίοδο 2014-20, η πρωτοβουλία συνεχίζει με την ονομασία URBACT III. Το πρόγραμμα καλύπτει όλα τα Κράτη Μέλη, τη Νορβηγία και την Ελβετία. Συγχρηματοδοτείται από την ΕΕ και τα Κράτη Μέλη, με τη συμβολή του Ευρωπαϊκού ταμείου περιφερειακής ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) να ανέρχεται σε 74,3 εκατομμύρια EUR στον προϋπολογισμό, ο οποίος έχει μια σημαντική αύξηση σε σύγκριση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του URBACT III θα επικεντρωθούν σε τέσσερις κύριους στόχους:

- Βελτίωση της ικανότητας των πόλεων να υλοποιούν βιώσιμες αστικές πολιτικές
- Βελτίωση στο σχεδιασμό αστικών πολιτικών
- Βελτίωση στην υλοποίηση πολιτικών στις πόλεις
- Κεφαλαιοποίηση και ανταλλαγή της γνώσης.

Πηγή: *InfoRegio*
